

Projekt tymczasowego planu przesiedleń

INWESTYCJA: Krakowski Szybki Tramwaj (Etap IV)

Listopad 2022

Spis treści

1. Akronimy i skróty	3
2. Słownik pojęć	4
3. Wprowadzenie i zakres dokumentu	6
4. Opis inwestycji	8
5. Kontekst prawny i polityczny	11
Przepisy i regulacje prawne dotyczące wyłączenia w Polsce	11
Proces wyłączeniowy	12
Podejście i metody kompensacyjne	13
Zakres uprawnień i uprawnień do odszkodowania	15
Tymczasowe wyłączenie	18
Wymaganie operacyjne EBOR nr 5	19
Analiza rozbieżności	20
6. Procedury konsultacji interesariuszy	26
Pierwsza runda konsultacji	30
Druga runda konsultacji	31
Trzecia runda konsultacji	34
Konsultacje bieżące i przyszłe	35
7. Informacje o sytuacji wyjściowej i skutki oddziaływania inwestycji	39
Informacje o sytuacji wyjściowej	39
Ogólne oddziaływania społeczno-ekonomiczne	40
Skutki przesiedleń	42
8. Zasady kwalifikowania i uprawnienia	64
9. Zarządzanie skargami	72
Cele i zasady	72
Proces zarządzania skargami	73
Obowiązki i harmonogramy w ramach Procesu GM	75
10. Uzgodnienia organizacyjne, monitorowanie i raportowanie	77
Zakresy obowiązków	77
Monitorowanie	77
Sprawozdawczość	78
11. Załącznik I: Podsumowanie działań, które należy podjąć w celu opracowania RAP dla Projektu	82
12. Załącznik II: Działania w zakresie przesiedleń – dokumentacja uzupełniająca	90
13. Załącznik A-1: Szablon formularza skarg	94

1. Akronimy i skróty

EBOR	Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju
OOS	Ocena oddziaływania na środowisko
EBI	Europejski Bank Inwestycyjny
SSDD	Badania środowiskowe i społeczne "due diligence"
KSR	Kancelaria Środowiskowa Ronikier I Wspólnicy
PAP	Osoba dotknięta skutkami inwestycji
PDP	Osoba przesiedlona w wyniku inwestycji (przesiedleńca)
PR	Wymaganie operacyjne
RAP	Plan przesiedleń
SEP	Plan Zaangażowania Interesariuszy
SPV	Jednostka specjalnego przeznaczenia (podlegająca firmie Gulermak)
ZRID	Zezwolenie na Realizację Inwestycji Drogowej
GM	Mechanizm rozpatrywania skarg (Grievance Mechanism)
GH	Osoba odpowiedzialna za obsługę skarg (Grievance Handler)
GC	Komisja ds. rozpatrywania skarg (Grievance Committee)

2. Słownik pojęć

Osoba dotknięta skutkami inwestycji: Osoba lub gospodarstwo domowe, na które wpłyną związane z inwestycją zmiany w użytkowaniu ziemi, wody lub innych zasobów naturalnych.

Osoba przesiedlona w wyniku inwestycji (przesiedlenie): Osoba lub gospodarstwo domowe przesiedlone w wyniku realizacji inwestycji

Odszkodowanie: Płatność w gotówce lub w naturze za środek trwały lub zasób, który jest nabywany lub naruszany wskutek inwestycji w momencie, gdy środek ten musi zostać zastąpiony.

Audyt końcowy / ocena zewnętrzna Ocena przez niezależną stronę trzecią, czy wyniki planu przesiedleń są zgodne z obowiązującą polityką w zakresie przesiedleń

Data końcowa: Termin, po którym osoby nie będą mogły być uznane za uprawnione do otrzymania odszkodowań. Po tym terminie nie są oni uwzględniani na liście osób dotkniętych skutkami inwestycji, określonej w badaniu społeczno-ekonomicznym

Pomoc przy przesiedlaniu: Wsparcie udzielane osobom podlegającym fizycznemu przesiedleniu w wyniku inwestycji. Wsparcie może obejmować transport, żywność, schronienie i usługi socjalne zapewniane osobom dotkniętym skutkami projektu podczas ich relokacji. Wsparcie może również obejmować zasiłki pieniężne, które rekompensują osobom dotkniętym niedogodności związane z przesiedleniem i pokrywają wydatki związane z przeprowadzką do nowego miejsca, takie jak koszty przeprowadzki i dni nieobecności w pracy.

Przesiedlenie ekonomiczne: Gdy budowa lub eksploatacja inwestycji lub związanych z nim obiektów przyczynia się do utraty źródeł dochodu lub środków do życia w wyniku przejęcia gruntów do celów przedsięwzięcia lub utrudnionego dostępu do zasobów (ziemi, wody lub lasu).

Kwalifikacja: Kryteria kwalifikacji do otrzymania świadczeń w ramach programu przesiedleń

Prawo do odszkodowania: Zakres środków obejmujących odszkodowania, odtworzenie dochodu, pomoc w przeniesieniu, substytucja dochodów i przeniesienie, które są należne osobom objętym przesiedleniem, w zależności od charakteru strat, w celu odtworzenia ich bazy ekonomicznej i społecznej.

Przesiedlenie przymusowe: Odnosi się zarówno do fizycznego, jak i ekonomicznego przesiedlenia wynikającego z przejęcia gruntów w ramach inwestycji. Przesiedlenie jest przymusowe, jeśli odbywa się bez świadomej zgody przesiedlonych lub jeśli wyrażają oni na nie zgodę, nie mając możliwości odmowy.

Przywrócenie poziomu warunków bytowych: Środki wymagane do zapewnienia osobom dotkniętym inwestycją środków umożliwiających im przynajmniej przywrócenie, jeśli nie poprawę, poziomu warunków bytowych. Warunki bytowania mogą obejmować zatrudnienie i możliwości prowadzenia działalności gospodarczej, rolnictwo zarobkowe i na własne potrzeby, a także działalność na własne potrzeby związaną z ziemią.

Monitorowanie realizacji: Służy do oceny, czy działania są prowadzone zgodnie z LARP. Aby zapewnić jego skuteczność, musi mu towarzyszyć monitorowanie oddziaływania (zob. definicja powyżej).

Przesiedlenie fizyczne: Utrata schronienia i majątku wynikająca z przejęcia gruntów w związku z inwestycją, która wymaga od osoby dotkniętej (osób dotkniętych) przeniesienia się w inne miejsce.

Koszt odtworzenia: Stawka odszkodowania za utracony majątek musi być obliczona według pełnego kosztu odtworzenia, tj. wartości rynkowej majątku powiększonej o koszty transakcji.

Plan przesiedleń: Dokument, w którym sponsor projektu lub inny podmiot odpowiedzialny określa procedury, których będzie przestrzegał, oraz działania, które podejmie w celu złagodzenia niekorzystnych skutków, zrekompensowania strat i zapewnienia korzyści rozwojowych osobom i społecznościom, na które projekt inwestycyjny będzie miał wpływ.

Interesariusze: Wszystkie osoby, grupy, organizacje i instytucje zainteresowane inwestycją i potencjalnie mogące podlegać jego wpływowi lub mające możliwość wpływu na inwestycję.

Grupy wrażliwe: Wyodrębnione grupy ludzi, którzy ze względu na wiek, płeć, klasę społeczną, pochodzenie etniczne, stan zdrowia lub dochody są marginalizowani lub wykluczeni z procesów decyzyjnych i którzy w wyniku takiej marginalizacji mogą nieproporcjonalnie ucierpieć z powodu skutków przesiedlenia.

ZRID: Zezwolenie na realizację inwestycji drogowej. Decyzja ta łączy zezwolenie lokalizacyjne, pozwolenie na budowę oraz decyzję o pozyskaniu nieruchomości w jedną decyzję - zezwolenie na realizację inwestycji drogowej.

3. Wprowadzenie i zakres dokumentu

Niniejszy dokument przedstawia ramy przesiedleń (RF) dla inwestycji Krakowski Szybki Tramwaj (Etap IV), który opisano w rozdziale 2. Nadrzędnym celem RF jest określenie odpowiednich środków łagodzących i zarządczych w celu wyeliminowania trwałych lub tymczasowych skutków ekonomicznych i/lub fizycznych przesiedleń związanych z projektem, zgodnie z polskim prawem i dobrą praktyką międzynarodową.

W szczególności RF sporządzono zgodnie z wymaganiami dobrej praktyki międzynarodowej zawartymi w Wymaganiach operacyjnych (PR) Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOR) (2019) oraz w Oświadczeniu o zasadach i standardach środowiskowych i społecznych Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) (2018) (Standardy EBI). Punkt 26. wymagań operacyjnych EBOR nr 5 (PR5) dotyczących *zakupu gruntów, przymusowych przesiedleń i migracji ekonomicznych* stanowi:

W przypadku transakcji uwzględniających fizyczne przesiedlenia ludności, klient opracuje plan przesiedleń (RAP), natomiast punkt 36 stanowi, że w przypadku transakcji obejmujących jedynie przesiedlenia ekonomiczne, klient opracuje i wdroży plan przywrócenia poziomu warunków bytowych (LRP).

Chociaż wstępny audyt inwestycji, przeprowadzony w lipcu 2021 r., nie wykazał konieczności przesiedleń fizycznych w związku z realizacją projektu, przesiedlenia w tym dokumencie odnoszą się zarówno do konieczności fizycznego przesiedlenia, jak i ekonomicznego przesiedlenia poprzez utratę majątku lub dostępu do aktywów i/lub utraty źródeł dochodu lub środków utrzymania i dotyczy wszystkich osób przesiedlonych w ramach Projektu (PDP) niezależnie od ich liczby lub tytułu prawnego.

Ponieważ proces pozyskiwania gruntów jest prowadzony przez gminę, a Projekt czeka na Zezwolenie na Realizację Inwestycji Drogowej (ZRID) (zgoda planistyczna), a także ponieważ spis rządowy i inwentaryzacja majątku nie są przeprowadzane przed uzyskaniem ZRID, aktualna wersja RF jest opisem prac przesiedleńczych proponowanych lub podjętych do tej pory i podlega aktualizacji w miarę rozwoju procesu przesiedlenia.

Dotychczasowe wyniki przedstawiono w następujących rozdziałach:

- Rozdział 4: Opis inwestycji. Podsumowanie głównego zakresu i parametrów projektu.
- Rozdział 5: Ramy prawne. Podsumowanie regulacji prawnych i wymogów EBOR w odniesieniu do pozyskiwania gruntów i przymusowych przesiedleń.
- Rozdział 6: Procedury konsultacji społecznych. Opis konsultacji już przeprowadzonych i planowanych.
- Rozdział 7: Skutki przesiedleń i informacje o sytuacji wyjściowej. Przegląd sposobów użytkowania gruntów w obrębie i w sąsiedztwie obszaru inwestycji oraz wyjściowych warunków społeczno-gospodarczych w obszarze projektu.
- Rozdział 8: Zasady kwalifikowania i uprawnienia. Określenie ram kwalifikowalności do otrzymania odszkodowania i uprawnień do odszkodowania.
- Rozdział 9: Mechanizm rozpatrywania skarg. Przedstawienie proponowanego mechanizmu rozpatrywania skarg związanych z pozyskiwaniem gruntów i przesiedleniami.

- Rozdział 10: Uzgodnienia organizacyjne, monitorowanie i raportowanie. Opis podstawowych ról i obowiązków głównych jednostek związanych z realizacją RAP. Określenie proponowanych środków monitorowania i oceny procesu pozyskiwania gruntów oraz raportowania o postępach.

Biorąc pod uwagę "żywy" charakter procesu wyłączenia i RAP, na końcu rozdziałów 4-9 zamieszczono listę kontrolną, aby wyjaśnić czytelnikowi dotychczasowe postępy w zakresie odpowiednich kryteriów z tej listy. Kryteria określone w liście kontrolnej zostały zaczerpnięte z najlepszych międzynarodowych praktyk, zasad, standardów i wymagań dotyczących opracowywania RAP. W przypadku każdego kryterium postępy są zaznaczone za pomocą prostego kodu kolorystycznego, któremu towarzyszy określenie dalszych działań wymaganych w związku z tym kryterium oraz wskazanie podmiotów odpowiedzialnych za te działania i ich przewidywanych harmonogramów.

Załącznik I do raportu konsoliduje i podsumowuje łącznie 36 kluczowych działań (z proponowanymi obowiązkami i harmonogramami działań) w celu osiągnięcia celu opracowania RAP, według kryteriów w obszarach problemowych; konsultacje i ujawnianie; identyfikacja wpływu i stanu wyjściowego; odszkodowanie i przywrócenie środków do życia; zarządzanie skargami; oraz monitorowanie, raportowanie i audyt. Warto zauważyć, że większość z tych działań jest uzależniona od uzyskania ZRID (formalnego zatwierdzenia planu dla projektu) przewidywanego na początek 2023 roku.

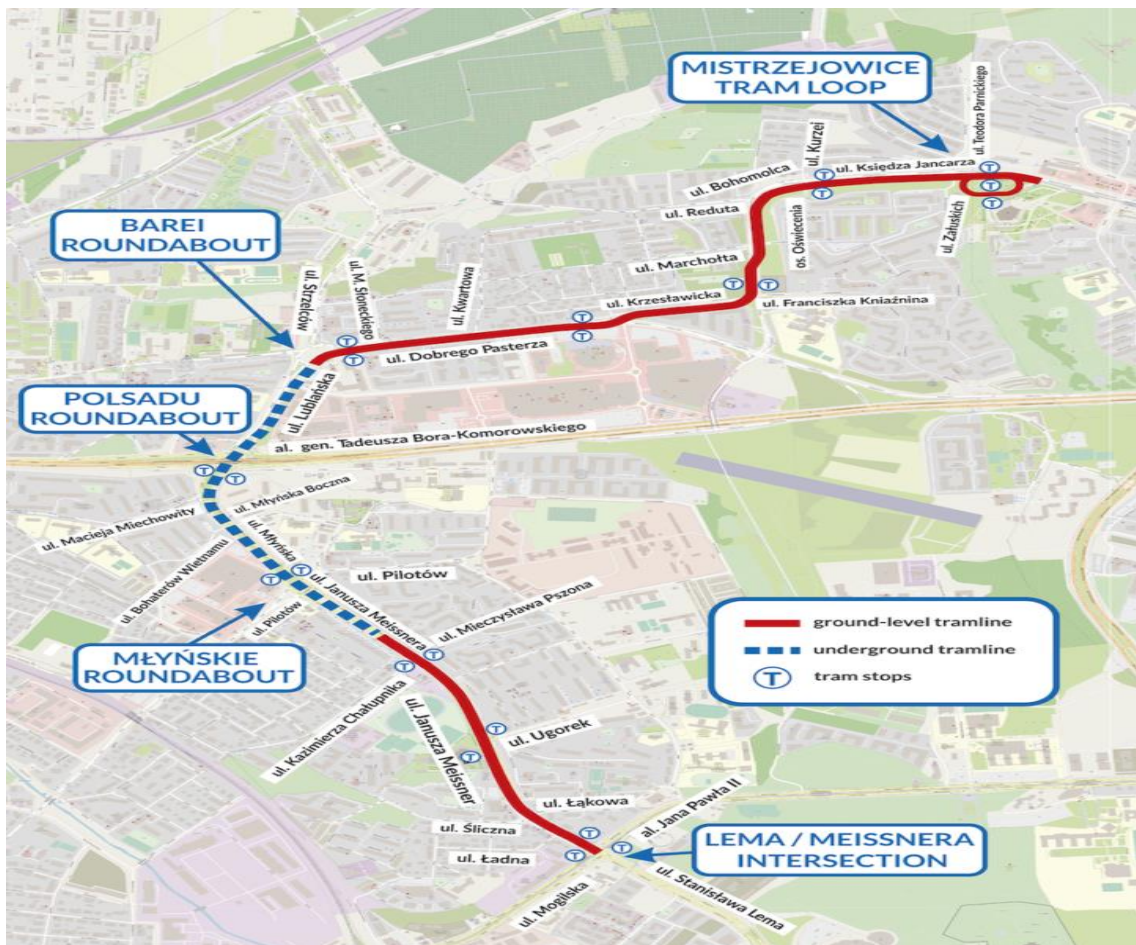
4. Opis inwestycji

Krakowski Szybki Tramwaj Etap IV (zwany dalej "Inwestycją") będzie nową linią tramwajową składającą się z 4,5 km dwutorowej linii tramwajowej łączącej dzielnice mieszkaniowe położone w północnej części Krakowa z centrum miasta. Celem projektu jest zmniejszenie ruchu samochodowego, zatorów komunikacyjnych i emisji gazów cieplarnianych w mieście poprzez zapewnienie alternatywnych możliwości transportu.

Projekt ten ma strategiczne znaczenie dla rozwoju miasta ze względu na szybkie połączenie tramwajowe osiedli położonych w północnej części Krakowa z centrum miasta. Planowana trasa tramwajowa połączy dwie istniejące linie w pobliżu północnej części Krakowa, w Dzielnicy III Prądnik Czerwony i Dzielnicy XV Mistrzejowice. Tramwaj będzie kursował przez następujące obszary miejskie: Olsza, Ugorek, Prądnik Czerwony, Oświecenia, Mistrzejowice.

Obszary te obejmują obiekty biurowe, sklepy i infrastrukturę transportową o dużym natężeniu ruchu. Większa część trasy znajduje się w pasie zieleni, wyznaczonym przez jezdnie drogi dwujezdniowej. Trasa rozpoczyna się na skrzyżowaniu al. Jana Pawła II i ul. Lema, dalej biegnie ulicami Meissnera, Młyńską, Lublańską, Dobrego Pasterza, Krzesławicka, Bohomolca, ks. Kazimierza Jancarza do istniejącej pętli tramwajowej "Mistrzejowice". Zobacz rys. 1 poniżej.

Rysunek 1. Inwestycja Krakowski Szybki Tramwaj (Etap IV), źródło: Gülermak.

Całkowita długość linii tramwajowej wynosi 4450,435 m, w tym 1230 m tunelu budowanego metodą odkrywkową (189 m ramp, 684 m wykopu otwartego, 546 m tunelu). Będzie on świadczył usługi transportowe o wydajności 40 tramwajów na godzinę w obu kierunkach (do 556 tramwajów dziennie). Oprócz samej linii tramwajowej w projekcie uwzględniono następujące elementy lokalnej infrastruktury transportowej:

- Przebudowa ulic Meissnera i Młyńskiej w celu umożliwienia poprowadzenia linii tramwajowej pośrodku.
- Przebudowa ronda Młyńskiego
- Przebudowa ronda Barei w celu utworzenia skrzyżowania z sygnalizacją świetlną.
- Modyfikacja skrzyżowania ulic Dobrego Pasterza., Aliny i Krzesławickiej.
- Przebudowa ul. Krzesławickiej
- Przebudowa skrzyżowania ulic Bohomolca, Książna i Krzesławickiej.
- Chodniki
- Ścieżki rowerowe
- Oświetlenie ulic
- Sygnalizacja świetlna
- Sieć światłowodowa dla Lokalnego Sterowania Ruchem
- Wideomonitoring
- Tablice informacyjne
- Znaki drogowe

- Sterowanie i ogrzewanie zwrotnic
- Sieć trakcyjna z dwiema podstacjami
- Przebudowa infrastruktury miejskiej (sieć elektryczna, rury grzewcze, rury wodociągowe itp.)
- Przebudowa stacji transformatorowej
- Odtworzenie zieleni, w tym elementów zielonych torowiska tramwajowego, lokalnych detali architektonicznych.

Inwestycja jest częścią szerszej strategii rozwoju systemu transportu publicznego, której celem jest poprawa obsługi poszczególnych rejonów miasta poprzez sieć szybkiego tramwaju. Projekt koncepcyjny układu torów w ramach Inwestycji był szeroko konsultowany w mieście z interesariuszami w 2014 r., a dwa lata później przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko, obejmującą procedurę konsultacji publicznych.

Inwestycja wpisuje się w ramy zaktualizowanej Polityki Transportowej Krakowa (2016-2025) i spełnia cztery z pięciu głównych celów polityki, a mianowicie: 1. Zapewnienie możliwości dogodnego przemieszczania się użytkownikom systemu transportowego, 2. Rozwój i promowanie ekologicznych form podróżowania, 3. Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz wzrost bezpieczeństwa, 4. Poprawa efektywności gospodarki przestrzennej i transportu.

Inwestycja realizowana jest w ramach umowy PPP podpisanej 21 grudnia 2020 r. pomiędzy Miastem Kraków a Partnerem Prywatnym, firmą Gulemak sp. z o.o. Na mocy tej umowy zaprojektowanie, budowę, eksploatację i utrzymanie Inwestycji powierzono firmie Gülermak sp. z o.o. za pośrednictwem specjalnej spółki operacyjnej (SPV). W ramach Inwestycji zostanie przygotowany kolejny raport OOŚ w celu ponownej oceny oddziaływania projektu na środowisko, ale w momencie sporządzania niniejszego dokumentu raport OOŚ był jeszcze w przygotowaniu.

Należy zauważyć, że na przygotowanie Inwestycji przez Partnera Prywatnego wpłynęła propozycja Podmiotu Publicznego (Zamówienie Wariantowe nr 1 i Zamówienie Wariantowe nr 2) dotycząca rozszerzenia niskiego odcinka robót, co spowodowało przesunięcie zasobów i trudności w udostępnieniu ostatecznych, finalnych informacji o Projekcie do czasu uzgodnienia niniejszego Wariantu.

W związku z tym KSR rozpoczął audyt ESDD od wizytacji w lipcu 2021 r., ale musiał zawiesić dalsze prace z powodu nieukończonego Projektu, OOŚ oraz ograniczeń związanych z pandemią COVID-19. Dlatego też niniejszy raport powstał w oparciu o analizę dokumentów opracowanych na początkowym etapie inwestycji, zaktualizowane informacje o dokumentach, o ile były one dostępne u projektodawców, materiały typu open-source, obowiązujące prawo i przepisy oraz wiedzę i doświadczenie zespołu KSR.

Obecna Inwestycja oraz wnioski o Zezwolenie na Realizację Inwestycji Drogowej (ZRID) został złożony do Gminy Miejskiej Kraków w marcu 2022 roku. Procedura ta rozpocznie się zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego, co obejmuje również wysłuchanie publiczne z udziałem stron narażonych na oddziaływanie Projektu. Po uzyskaniu ZRID wszystkie grunty i nieruchomości znajdujące się w zasięgu proponowanej linii tramwajowej będą miały status użytku publicznego.

5. Kontekst prawny i polityczny

Przepisy i regulacje prawne dotyczące wywłaszczenia w Polsce

Zgodnie z polskim porządkiem prawnym wskazanym w art. 27 Konstytucji RP wywłaszczenie nieruchomości jest możliwe tylko wtedy, gdy jest niezbędne do celów publicznych i podlega odszkodowaniu. Powyższą zasadę zastosowano również w przypadku wywłaszczania nieruchomości na cele drogowe, a kluczowe akty prawne dotyczące nabywania gruntów i nieruchomości oraz wywłaszczania w związku z budową dróg obejmują:

- Kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.) umożliwia dochodzenie roszczeń cywilnoprawnych w przypadku braku zgody na wywłaszczenie.
- Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 Nr 78 poz. 483), która chroni prawo własności i dziedziczenia. Zgodnie z art. 21 Konstytucji pozbawienie lub ograniczenie prawa własności może nastąpić tylko „w celach publicznych i za godziwym odszkodowaniem”.
- Ustawa o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 z późn. zm.) określa zasady wywłaszczania nieruchomości i ich wyceny. Zgodnie z ustawą wywłaszczenie nieruchomości może nastąpić wyłącznie na cele publiczne, a jej wyceny może dokonać wyłącznie rzeczoznawca majątkowy (rzeczoznawca majątkowy).
- Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. 2008 nr 62 poz. 627 z późn. zm.). W przypadku nieprzestrzegania norm ochrony środowiska, w szczególności spowodowanego hałasem drogowym, możliwe jest administracyjne ustanowienie na danym terenie strefy ograniczonego użytkowania jako podstawy do roszczeń odszkodowawczych dla mieszkańców.
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych („*Specustawa*”) (Dz.U. z 2020 r. poz. 1363 z późn. zm.), reguluje nabywanie nieruchomości oraz określa organy odpowiedzialne za realizację postępowań o nabycie. Nieruchomości położone na terenie wskazanym pod zabudowę drogową mogą być nabywane w drodze wykupu lub stosownego odszkodowania za wywłaszczenie. Zgodnie z tą ustawą, jeżeli nabywana jest tylko część nieruchomości, a pozostała część nie nadaje się do używania, odszkodowanie za pozostałą część powinno być dokonane na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego.
- Inne odpowiednie przepisy ustawowe i wykonawcze obejmują; ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.); ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm., dalej jako USG); ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526); Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzenia operatu szacunkowego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 555); oraz Uchwała Nr XV/99/03 Rady Miejskiej Krakowa z dnia 7 maja 2003 r. w sprawie zasad gospodarki nieruchomościami na terenie Miasta Krakowa (Dz. U. Województwa Małopolskiego z 2017 r. poz. 741 z późn. zm.).

Oprócz wyżej wymienionych ustaw i rozporządzeń dotyczących nabywania gruntów, wywłaszczania i odszkodowań, istnieją ustawy i rozporządzenia dotyczące konsultacji społecznych oraz ujawniania i rozpowszechniania informacji istotnych dla procesu nabywania gruntów i przesiedleń, co skłoniło Radę Miasta Krakowa do podjęcia Uchwały nr XLI /502/08 z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy Krakowa przy realizacji inwestycji i przedsięwzięć miejskich. Te prawa i przepisy obejmują:

- Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U.1997 Nr 78 poz.483), która określa prawa obywateli do dostępu do informacji o działalności władzy publicznej. Art. 74 stanowi, że „każdy ma prawo dostępu do informacji o stanie i ochronie środowiska”.
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz.U. 2003 Nr 80 poz. 717 z późn. zm.) regulująca zasady udostępniania informacji publicznej w postępowaniu prowadzącym do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego.
- Ustawa o szczególnych zasadach realizacji inwestycji drogowych (Specustawa) z dnia 10 kwietnia 2003 r. (Dz.U. 2003 Nr 80 wydanie. 721 z późn. zm.), która reguluje zasady postępowania w sprawie wydawania pozwoleń na budowę dróg.
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz.U.2001 Nie.142, wydanie 1591, z późn. zm.), która określa zasady przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy.

Proces wywłaszczeniowy

Trybunał Konstytucyjny stoi na stanowisku, że pojęcie „wywłaszczenia” zawarte w art. 21 ust. 2 Konstytucji należy rozumieć szeroko jako „każde pozbawienie mienia, niezależnie od jego formy”. Pojęcie „wywłaszczenie” ma swoje konstytucyjne źródło w art. 21 ust. 2 Konstytucji, zgodnie z którym wywłaszczenie jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy jest dokonywane na cel publiczny za godziwym odszkodowaniem. Zatem realizacja celu publicznego i gwarancja słusznego odszkodowania są koniecznymi przesłankami konstytucyjnej dopuszczalności wywłaszczenia.

Sprawna realizacja inwestycji drogowych oraz wypłata odszkodowań za wywłaszczone nieruchomości to zadania realizowane na podstawie specustawy drogowej z 2003 r. Ustawa łączy i scala pozwolenie lokalizacyjne, pozwolenie na budowę oraz decyzję o wywłaszczeniu nieruchomości w jedno nadrzędne zezwolenie i decyzję licencyjną – w tym kontekście zezwolenie na budowę drogi (ZRID) – który ma na celu usprawnienie realizacji inwestycji drogowych poprzez uproszczenie i zintegrowanie procedur administracyjnych i decyzyjnych.

Jednym z kluczowych elementów niezbędnych do wydania zezwolenia na realizację inwestycji drogowej jest wskazanie nieruchomości, która na podstawie decyzji ZRID stanie się własnością Skarbu Państwa lub właściwego podmiotu samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 12 sek. 4 ustawy z listopada 2021 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (dalej: „ustawa ZRID”), nieruchomości wskazane we wniosku ZRID stają się albo własnością Skarbu Państwa, albo właściwych władz samorządowych jednostki rządowej terytorialnej.

Zgodnie z specustawą drogową z 2003 r., jeżeli wywłaszczenie gruntu i nieruchomości następuje na podstawie prawomocnej decyzji ZRID, organ powinien w ciągu 30 dni wydać

zarządzenie określające wysokość odszkodowania. Właścicielom zajętych gruntów i nieruchomości przysługuje zażalenie na wywłaszczenie zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego (1960), natomiast w sprawach nieuregulowanych ustawą o specyfice dróg (2003) stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia o gospodarce nieruchomościami, 1997 r., kodeksu postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r., ustawy prawa budowlanego z dnia 7 lipca 1994 r. oraz innych ustaw i rozporządzeń.

Organem odpowiedzialnym za ustalenie odszkodowania z tytułu tego wywłaszczenia jest ten sam organ, który wydaje decyzję ZRID. Kluczowe zasady regulujące wypłatę odszkodowania określa art. 12 ust. 4b i następnie zapisy ustawy ZRID, które stanowią, że:

1. decyzja ustalająca wysokość odszkodowania zostanie wydana w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja ZRID stała się ostateczna (ustawa ZRID art. 12 ust. 4b);
2. odszkodowanie przysługuje dotychczasowym właścicielom i użytkownikom wieczystym nieruchomości oraz osobom z ograniczonym prawem rzeczowym do nieruchomości (ustawa ZRID art. 12 ust. 4f);
3. w przypadku nadania decyzji ZRID rygor natychmiastowej wykonalności, decyzja ustalająca wysokość odszkodowania wydawana jest w terminie 60 dni od dnia nadania decyzji ZRID rygor natychmiastowej wykonalności (ustawa ZRID art. 12 ust. 4g);
4. do ustalenia wysokości odszkodowania powołuje się przepisy o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r. (dalej: „Ustawa o gospodarce nieruchomościami”), z zastrzeżeniem art. 18 ustawy ZRID (ustawa ZRID art. 12 ust. 5);
5. na wniosek osoby uprawnionej do odszkodowania wypłacana jest zaliczka w wysokości 70% odszkodowania ustalonego przez organ pierwszej instancji w decyzji ustalającej odszkodowanie. Zaliczkę wplaca się w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku (ustawa ZRID art. 12 ust. 5a)¹.

Podejście i metody kompensacyjne

Przy obliczaniu uprawnień do odszkodowania odzwierciedlonych w art. 18 ustawy ZRID należy odwołać się do Ustawy o Gospodarce Nieruchomościami z 1997 r., która stanowi, że wartość nieruchomości określa rzeczoznawca majątkowy w operacie szacunkowym, który decyduje o podejściu i sposobie wyceny nieruchomości własność. Zgodnie z art. 150 sek. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, wyceny dokonuje się na podstawie:

- a. **ustalenie wartości rynkowej** – wartość rynkowa jest ustalana dla nieruchomości, która jest lub może być przedmiotem obrotu.
- b. **ustalenie wartości zastępczej** – ustala się dla nieruchomości, które ze względu na rodzaj, dotychczasowe użytkowanie lub przeznaczenie nie są lub nie mogą być przedmiotem obrotu na rynku, oraz jeżeli wymagają tego przepisy szczególne.
- c. **ustalenie wartości katastralnej** – ustalenie podstawy opodatkowania nieruchomości.

Zgodnie z art. 153 ustawy o gospodarce nieruchomościami wartość nieruchomości można oszacować za pomocą kilku podejść, takich jak:

---

¹Ułatwia to osobom uprawnionym do zakwestionowania ustalonego odszkodowania, ponieważ niezależnie od skierowania i decyzji sądu wnoszącemu odwołanie gwarantuje się znaczną część należnego odszkodowania.

1. **podejście porównawcze** – ustalenie wartości nieruchomości na podstawie odpowiednich cen uzyskanych za podobne nieruchomości będące przedmiotem obrotu na rynku.
2. **podejście dochodowe** – ustalenie wartości nieruchomości na podstawie przewidywanych dochodów z nieruchomości. Jest to wykorzystywane przy wycenie nieruchomości, która przynosi lub może przynosić dochód.
3. **podejście kosztowe** – określenie wartości nieruchomości, jeżeli wartość ta odpowiada kosztom jej odtworzenia, pomniejszonej o wartość zużycia nieruchomości.

Należy zauważyć, że jeżeli rzeczoznawca wybierze podejście dochodowe, które powinno być stosowane przy wycenie nieruchomości przynoszących dochód, wartość nieruchomości można określić dwoma metodami; metoda inwestycyjna i metoda zysku, o których mowa w art. 7 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (dalej: „Rozporządzenie”).

Metoda inwestycyjna pozwala na określenie wartości nieruchomości z uwzględnieniem dochodów z najmu lub dzierżawy. Metoda zysku pozwala określić wartość nieruchomości, biorąc pod uwagę inne dochody niż czynsze, które nieruchomość generuje lub mogłaby generować. Dochód ten odpowiada udziałowi właściciela nieruchomości w przychodach uzyskanych z działalności prowadzonej na nieruchomości będącej przedmiotem wyceny i podobnych nieruchomościach.

Pomimo elastyczności metodologicznej ustawa o gospodarce nieruchomościami określa szczegółowe wymagania, jakie musi spełniać rzeczoznawca majątkowy przy sporządzaniu ekspertyzy, a także umożliwia wnioskodawcom kwestionowanie ustalonej kwoty. Wymogi w art. 18 ustawy ZRID stanowią ponadto, że:

- a. wysokość odszkodowania ustala się według stanu i wartości nieruchomości na dzień wydania decyzji ZRID (ZRID art. 18 ust. 1);
- b. jeżeli na nieruchomości lub prawie użytkowania wieczystego ustanowiono ograniczone prawa rzeczowe, wysokość odszkodowania należnego właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu ulega obniżeniu o wartość tych praw (ZRID art. 18 ust. 1b);
- c. jeżeli na nieruchomości lub prawie użytkowania wieczystego tej nieruchomości ustanowiono hipotekę, wysokość odszkodowania za umorzenie hipoteki ustala się w wysokości wierzytelności głównej zabezpieczonej hipoteką wraz z odsetkami zabezpieczonymi hipoteką. Odszkodowanie to zalicza się na poczet kwoty głównej wierzytelności zabezpieczonej hipoteką wraz z odsetkami (ZRID art. 18 ust. 1c);
- d. wysokość odszkodowania za umorzenie z tytułu ograniczonych praw rzeczowych, ustalona na dzień, o którym mowa w ust. 1, przysługuje osobom, którym uprawnienia te przysługiwały (ZRID art. 18 ust. 1d);
- e. kwotę odszkodowania powiększa się o kwotę równą 5% wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego (zob. art. 18 ust. 1e ustawy ZRID), jeżeli dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości objęty decyzją ZRID prawidłowo wydaje nieruchomość i opróżnia lokal i inne pomieszczenia niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 30 dni od:
  - I. doręczenie zawiadomienia o wydaniu decyzji ZRID,

- II. doręczenia decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji drogowej z rygiem natychmiastowej wykonalności, lub
  - III. w którym decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji drogowej stała się ostateczna
- f. jeżeli decyzja ZRID dotyczy nieruchomości zabudowanej w budynku mieszkalnym lub budynku, w którym wydzielono lokale mieszkalne, odszkodowanie należne właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu zamieszkującemu lokal zwiększa się o kwotę 10 000 zł w stosunku do tej nieruchomości (ZRID art.18 (1f)).
- g. odszkodowanie podlega waloryzacji od dnia wypłaty, zgodnie z zasadami obowiązującymi przy zwrocie wywłaszczonej nieruchomości (ZRID art. 18 ust. 3).

Zgodnie z art. 132 ustawy o gospodarce nieruchomościami z 1997 r. wypłata odszkodowania następuje w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o obniżeniu wynagrodzenia stała się ostateczna. Co istotne, jak wskazano powyżej, uprawniony ma możliwość żądania wypłaty zaliczki na odszkodowanie w wysokości 70% pierwotnie ustalonej wartości odszkodowania, wpłacanej w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o zaliczkę.

Zakres uprawnień i uprawnień do odszkodowania

W zakresie uprawnień do odszkodowania specustawa drogowa nie wyłącza z odszkodowania podmiotów korzystających z nieruchomości na innych niż własność tytułach prawnych. W szczególności art. 19 ust. 2 reguluje kwestie wypowiedzania umów najmu, dzierżawy lub użyczenia przez zarządcę drogi oraz wskazuje prawo do finansowego odszkodowania² za straty związane z tym wypowiedzeniem, dochodzone w postępowaniu cywilnym w przypadku nieruchomości będące własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. W tym celu Gmina Kraków jako miasto na prawach powiatu na podstawie tych przepisów przewiduje inne formy rekompensaty i pomocy podmiotom ponoszącym straty w wyniku działalności inwestycyjnej, a uprawnione do tej pomocy mogą być zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, a także przedsiębiorców i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej. Istnieją cztery podstawowe filary tego wsparcia:

(i) Sprawy promocji zatrudnienia i wsparcia na rynku pracy

W przypadku, gdy w wyniku realizacji projektu nastąpi likwidacja zakładu pracy, Gmina zapewnia m.in. pomoc bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy poprzez pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe oraz pomoc pracodawcom w rekrutacji pracowników poprzez pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe za pośrednictwem Grodzkiego Urzędu Pracy (GUP; por. art. 9 ust. 2 w zw. z art. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 690 ze zm.). Statut tej jednostki został ustanowiony Uchwałą Nr CXVII/1860/14 Rady Miejskiej Krakowa z dnia 8 października 2014 r. zmieniającą Uchwałę Nr CXIII/1129/06 w sprawie nadania statutu Grodzkiemu Urzędowi Pracy w Krakowie.

Administracja urzędów pracy wykazuje zatem silne zespolenie z organami Gminy Miejskiej Kraków, ze względu na fakt, iż starosta (prezydent miasta) może pisemnie upoważnić

---

² Ogólna zasada wyrażona w art. 363 § 1 k.c. sugeruje, że odszkodowanie w stratach w nieruchomości może nastąpić albo przez przywrócenie do stanu poprzedniego, albo przez odszkodowanie pieniężne. Jednakże, przepis specustawy drogowej to zastępuje i wymienia jedynie rekompensatę finansową.

dyrektora powiatowego urzędu pracy lub na jego wniosek innych pracowników tego urzędu do załatwiania w imieniu starosty (prezydenta miasta) spraw, w tym do wydawania decyzji, postanowień oraz zaświadczeń w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym (art. 9 ust. 7 ustawy o promocji zatrudnienia). Zespole nie to ma więc charakter kompetencyjny, organizacyjny, osobowy (dyrektora urzędu pracy powołuje prezydent miasta) oraz finansowy (budżet GUP jest częścią budżetu Gminy).

Wykaz postępowań zewnętrznych prowadzonych przez Grodzki Urząd Pracy w Krakowie dostępny jest w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa (BIP) pod linkiem: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=3276&sub_dok_id=3276&sub=fraza&fraza=&wydz=GUP&where=1&sort_type=1&filled=1

(ii) Możliwość najmu/dzierżawy lokalu mieszkalnego/użytkowego

Zgodnie z art. 20 pkt 2 i 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami z 1997 r. utworzono z mocy prawa gminny i powiatowy zasób nieruchomości, na którym Gmina Miejska Kraków może wykonywać prawa i obowiązki majątkowe. Szczegółowe zasady nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony zawiera uchwała Rady Miasta Krakowa w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami Miasta Krakowa.

W przypadku lokali stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków, zarządzanych przez Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie, w okresie prowadzenia przez Gminę Miejską Kraków bądź na jej zlecenie prac remontowych lub inwestycyjnych pasa drogowego, ZBK, na wniosek najemcy, może wyrazić zgodę na czasowe obniżenie stawki czynszowej netto za najem lokalu użytkowego usytuowanego w budynku położonym przy fragmencie remontowanego pasa drogowego.

Gminne programy mieszkaniowe i zasady najmu gminnych lokali mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 172 z późn. zm.). Wszelkie niezbędne informacje dotyczące pomocy mieszkaniowej, w tym udzielania ulg, zawarto na podstronie BIP pod linkiem: <https://www.bip.krakow.pl/?mmi=212>.

(iii) Ulgi związane z wypłatą należności cywilno- i publicznoprawnych

W Gminie Miejskiej Kraków obowiązuje uchwała nr LVI/1616/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 21 kwietnia 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny³ przypadających Gminie Miejskiej Kraków lub jej jednostkom organizacyjnym, a także wskazania organów do tego uprawnionych (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2021 r. poz. 2488).

Na tej podstawie możliwe jest udzielanie na wniosek ulg w zakresie zobowiązań cywilnoprawnych, w postaci rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności bądź umorzenia należności. Sprawy rozpatrywane są indywidualnie, a w stosunku do przedsiębiorców również

---

³ Należności i daniny w tym kontekście dotyczą w dużej mierze zobowiązań finansowych przedsiębiorców (m.in. podatków lokalnych, podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od środków transportowych, opłat targowych, a także innych rodzajów danin pozapodatkowych (np. za gospodarowanie odpadami komunalnymi, opłaty za zajęcie pasa drogowego, parkowanie w centrum miasta, strefa płatnego parkowania itp.

z zachowaniem procedury dotyczącej pomocy de minimis, zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r. z późn. zm.).

Zarząd Dróg Miasta Krakowa może także udzielać pomocy de minimis zgodnie z regulacjami prawa unijnego w ramach poniższych procedur:

1. Procedura ZDMK-21, gdzie pomoc publiczna de minimis polega na udzielaniu ulgi (umorzenie, rozłożenie na raty i odroczenie płatności), w spłacie niepodatkowych należności wynikających z art. 60 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, dostępna w BIP pod linkiem: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=3276&sub=procedura&proc=ZDMK-21;
2. Procedura ZDMK-59, gdzie pomoc de minimis polega na udzielaniu ulgi w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, dostępna w BIP pod linkiem: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=3276&sub=procedura&proc=ZDMK-59.

Zarząd Dróg Miasta Krakowa na indywidualny wniosek Beneficjenta dokonuje pomocy de minimis dla przedsiębiorców, polegającej na preferencyjnej cenie, która to cena dla Wnioskodawcy jest niższa od ceny obowiązującej na ogólnych zasadach.

W rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis znajduje się informacja dotycząca limitu pomocy de minimis, jakiej państwo ma prawo udzielić jednemu przedsiębiorcy. Zgodnie z przepisami nie może ona przekroczyć 200 tys. euro w ciągu trzech kolejnych lat (lata 2020-2022). Co ważne, w przypadku firm z sektora transportu drogowego towarów limit ten został zmniejszony i wynosi 100 tys. euro.

Podobne procedury w zakresie udzielania ulg w spłacie zobowiązań posiadają również:

1. Wydział Podatków i Opłat Urzędu Miasta Krakowa
  - a) PD-1 – Ulgi w podatkach i opłatach stanowiących dochody Gminy Miejskiej Kraków dla podatników, do których mają zastosowanie przepisy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, dostępna w BIP pod linkiem: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=3276&sub=procedura&proc=PD-1;
  - b) PD-2 - Ulgi w podatkach i opłatach stanowiących dochody Gminy Miejskiej Kraków dla podatników, do których nie mają zastosowania przepisy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, dostępna w BIP pod linkiem: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=3276&sub=procedura&proc=PD-2;
2. Wydział Egzekucji Administracyjnej i Windykacji Urzędu Miasta Krakowa:
  - a) EW-1 - Udzielanie ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, naliczanych przez Urząd Miasta Krakowa, dostępna w BIP pod linkiem: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=3276&sub=procedura&proc=EW-1;
  - b) EW-2 - Udzielanie ulg w spłacie należności pieniężnych przypadających Gminie Miejskiej Kraków z tytułu kosztów egzekucyjnych oraz nałożonych kar administracyjnych powstałych w toku prowadzenia postępowania egzekucyjnego, dostępna w BIP pod linkiem: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=3276&sub=procedura&proc=EW-2;

3. Wydział Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Krakowa – procedura SA-60 - Udzielenie pomocy de minimis – odstąpienie od naliczania opłaty za czasowe udostępnienie nieruchomości i przestrzeni Gminy Miejskiej Kraków, dostępna w BIP pod linkiem: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=3276&sub=procedura&proc=SA-60

(iv) Administracja pomocy społecznej

Gmina Miejska Kraków udziela też licznych świadczeń i wsparcia z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej, działając na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.). W myśl jej art. 110 ust. 1 zadania pomocy społecznej w gminach wykonują jednostki organizacyjne - ośrodki pomocy społecznej. Tworzenie ośrodka pomocy społecznej, będącej jednostką budżetową gminy, uznano za obligatoryjne. Podobnie jak w przypadku administracji urzędów pracy, tak i tu występuje silne zespolenie z organami gminy, mające charakter kompetencyjny, osobowy i finansowy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie funkcjonuje w oparciu o przepisy ww. ustawy o pomocy społecznej oraz uchwały nr XXXIII/228/91 Rady Miasta Krakowa z dnia 14 października 1991 r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie (tekst jedn. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2016 r. poz. 7030).

Wykaz usług świadczonych przez tę jednostkę obejmuje uprawnienia związane z pomocą w przeprowadzce do innej nieruchomości lub opieką nad osobami wymagającymi szczególnego traktowania i jest dostępny w BIP pod linkiem: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=3276&sub_dok_id=3276&sub=wydzialami&wydz=MOPS

Z kolei struktura organizacyjna administracji pomocy społecznej w Krakowie dostępna jest w BIP pod linkiem: <https://www.bip.krakow.pl/?id=9654>.

Tymczasowe wywłaszczenie

W związku z czasowym zajęciem i oddziaływaniem na nieruchomości w trakcie realizacji inwestycji polski ustawodawca (dążąc do ograniczenia liczby wywłaszczeń do niezbędnego minimum oraz mając świadomość konieczności czasowego zajęcia nieruchomości) wprowadził do polskiego prawa dwie regulacje: system prawny umożliwiający inwestorowi czasowe zajęcie nieruchomości sąsiednich bez konieczności wywłaszczenia właścicieli nieruchomości. Poniżej opisano poszczególne zasady dotyczące pracy tymczasowej i związanego z nią wynagrodzenia w ramach tych dwóch ustaw.

W przypadku takich czasowych zajęć nieruchomości ustawa o ZRID powołuje się na art. 124 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Z kolei art. 124 ust. 4 i 5 ustawy o gospodarce nieruchomościami stanowi, że inwestor będzie zobowiązany do przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego. Przywrócenie stanu poprzedniego nie polega jednak na usunięciu z nieruchomości skutków wykonanych prac, lecz na przywróceniu zagospodarowania nieruchomości i struktury gruntów do stanu, jaki istniał przed rozpoczęciem przedmiotowych robót, z uwzględnieniem skutków pozostałych prac na nieruchomości.

Gdy przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego jest niemożliwe lub powoduje nadmierne trudności lub koszty, wówczas właścicielom i użytkownikom wieczystym tych nieruchomości przysługuje roszczenie o naprawienie szkody wynikłej z prowadzonych prac obejmującej zmniejszenie wartości nieruchomości spowodowane przez wykonane prace.

Roszczenie to podlega ocenie i rozstrzygnięciu przez właściwego starostę, co wynika z art. 128 ust. 4 w połączeniu z art. 124 ust. 4 Ustawy o gospodarce nieruchomościami. Niezależnie od powyższego Partner Prywatny będzie dążył do zawarcia z właścicielami nieruchomości umów ustalających warunki i sposób przywrócenia nieruchomości. Ewentualne roszczenia i ocena ich zasadności są możliwe dopiero po zakończeniu robót i roszczenia te nie podlegają oszacowaniu odszkodowań na podstawie operatów szacunkowych nieruchomości wyłączonej decyzją ZRID.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy Prawo budowlane, w przypadku, gdy wykonanie robót przygotowawczych lub budowlanych wymaga wjazdu na sąsiednią nieruchomość, inwestor obowiązany jest uzyskać zgodę właściciela nieruchomości, budynku lub lokalu (najemcy) przed rozpoczęciem tych prac w celu korzystania z nieruchomości oraz uzgodnić z nimi przewidywany sposób, zakres i terminy korzystania z urządzeń, a także ewentualne odszkodowanie z tego tytułu. Powyższy przepis oznacza, że czasowe zajęcie nieruchomości będzie możliwe dopiero po uzyskaniu zgody właściciela nieruchomości. Zgoda ta zostanie wyrażona w drodze porozumienia Stron, które zostanie poprzedzone stosownymi negocjacjami.

W przypadku braku możliwości uzgodnienia przez Strony warunków takiej umowy, zgodnie z art. 47 ust. 2 Prawa budowlanego, na wniosek inwestora, stosowne pozwolenie zostanie wydane przez właściwe organy administracji publicznej. Jeżeli wniosek inwestora zostanie uznany za uzasadniony, organ administracji budowlanej określa jednocześnie granice niezbędnej potrzeby oraz warunki korzystania z sąsiedniego budynku, lokalu lub nieruchomości. Warto podkreślić, że opisana w tym artykule procedura administracyjna dotycząca czasowego zajęcia nieruchomości jest możliwa tylko wtedy, gdy same Strony nie dojdą do porozumienia.

Po zakończeniu prac w sąsiednim budynku lub lokalu inwestor jest zobowiązany do naprawy wszelkich szkód wynikających z użytkowania. Odbyna się to w trybie cywilnoprawnym na podstawie przepisów Kodeksu Cywilnego (dalej: „Kodeks Cywilny”). Zgodnie z postanowieniami art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody następuje w oparciu o wybór poszkodowanego: przywrócenie do stanu poprzedniego lub zapłatę określonej kwoty. W sytuacji, gdy przywrócenie stanu poprzedniego jest niemożliwe albo pociąga za sobą nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ma charakter świadczenia pieniężnego. Spory związane z odszkodowaniem za szkody wynikłe z korzystania z cudzej nieruchomości rozstrzyga sąd powszechny.

Wymaganie operacyjne EBOR nr 5

Wymaganie operacyjne nr 5 EBOR (PR5) określa standardy dotyczące rozpoznawania, reagowania, łagodzenia i zarządzania skutkami nabycia gruntów w związku z inwestycją, w tym ograniczeniami w użytkowaniu gruntów i dostępie do dóbr i zasobów naturalnych, które mogą powodować przesiedlenia fizyczne (relokacja, utrata ziemi lub schronienia) i/lub ekonomiczne (utrata ziemi, dóbr lub ograniczenia w użytkowaniu ziemi, dóbr i zasobów naturalnych prowadzące do utraty źródeł dochodu lub innych środków do życia).

Przesiedlane osoby można zakwalifikować jako osoby: (i) mające formalne prawa do ziemi (w tym prawa wynikające z praw zwyczajowych lub tradycyjnych uznawanych przez prawo krajowe); (ii) niemające formalnych praw do ziemi w momencie przeprowadzania spisu, ale mające roszczenia do ziemi, uznawane lub uznawalne według prawa krajowego; lub (iii) niemające uznawalnego prawa ani roszczeń do ziemi, na której zamieszkują. W przypadku

konieczności przeprowadzenia przesiedleń przymusowych wymagane są następujące działania, istotne dla niniejszej Inwestycji:

- Rozważone zostaną realne alternatywne projekty, które pozwolą uniknąć lub przynajmniej zminimalizować przesiedlenia fizyczne i/lub ekonomiczne, przy jednoczesnym zrównoważeniu kosztów i korzyści środowiskowych, społecznych i ekonomicznych.
- Od najwcześniejszych etapów i przez wszystkie działania związane z przesiedleniem klient będzie angażował osoby dotknięte skutkami inwestycji. Projekt powinien zapewnić dotkniętym społecznościom możliwość udziału w negocjacjach w oparciu o ustalone procedury.
- Należy uwzględnić osoby lub grupy znajdujące się w niekorzystnej sytuacji lub szczególnie wrażliwe.
- Tam, gdzie nieuniknione są przesiedlenia przymusowe, przeprowadzony zostanie spis mieszkańców oraz socjoekonomiczna ocena sytuacji wyjściowej na określonym obszarze objętym przesiedleniem.
- W przypadku braku procedur krajowych ustalony zostanie ostateczny termin kwalifikacji, który często jest równoznaczny z datą zakończenia wspomnianego wyżej spisu mieszkańców i oceny socjoekonomicznej.
- Wszystkim osobom i społecznościom przesiedlonym zostanie przyznane odszkodowanie za utratę mienia w wysokości pełnego kosztu odtworzenia oraz inna pomoc. Tam, gdzie źródła utrzymania osób wysiedlonych są powiązane z ziemią lub gdzie ziemia jest własnością zbiorową, tam, gdzie jest to wykonalne, oferowane będą rekompensaty w postaci gruntów.
- W ramach Inwestycji należy zebrać informacje zawarte w zasadach lub planie przesiedleń lub zapewniania źródeł utrzymania, aby zapewnić, że osoby poszkodowane rozumieją procedury kompensacyjne i wiedzą, czego mogą się spodziewać na różnych etapach Inwestycji (na przykład, kiedy zostanie im przedstawiona propozycja; ile mają czasu na odpowiedź, procedury skarg; procedury prawne, w przypadku niepowodzenia negocjacji).
- W ramach Inwestycji należy ustanowić procedurę rozpatrywania skarg na poziomie Inwestycji w celu rozwiązywania problemów związanych z odszkodowaniami i relokacją.
- Proces przesiedleń i przywracania warunków bytowych będzie monitorowany zgodnie z PR 1 i powinien obejmować udział kluczowych interesariuszy, takich jak społeczności dotknięte skutkami realizacji Inwestycji.

Analiza rozbieżności

W poniższej tabeli przedstawiono różnice pomiędzy PR5 EBOR (i standardami EBI) a polskimi ustawami i rozporządzeniami dotyczącymi nabywania gruntów i nieruchomości. W tabeli wyróżniono również wszelkie rozbieżności między wymaganiami a dotychczasowymi działaniami w ramach inwestycji.

Tabela 1. Analiza rozbieżności: Wymogi EBOR PR5 (i EBI) dotyczące nabywania gruntów a polskie ustawy i rozporządzenia

WYMAGANIA EBOR PR 5	ROZBIEŻNOŚĆ	UWAGI I DZIAŁANIA NAPRAWCZE
<p>Nabycie praw do ziemi w drodze negocjacji, nawet jeśli państwo lub inna agencja inwestycyjna ma środki prawne do wywłaszczenia nieruchomości bez zgody właściciela.</p>	<p>Specustawa drogowa (2003) zezwala na ustalanie stawek odszkodowań bez negocjacji i jednostronnie przez właściwy organ na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez uprawnionego rzeczoznawcę majątkowego.</p>	<p>Wykaz działek wymaganych do pozyskania został sporządzony i dołączony do wniosku o ZRID. Formalny proces pozyskiwania gruntów (w tym wycena nieruchomości i negocjowanie ugody) rozpocznie się po uzyskaniu ZRID. Proces ten obejmie wszystkie kwalifikujące się osoby przesiedlone w związku z projektem oraz tabele uprawnień wynikających z niniejszego RAF/RAP.</p>
<p>Rozważenie realnych alternatywnych projektów, które pozwolą uniknąć lub przynajmniej zminimalizować przesiedlenia fizyczne i/lub ekonomiczne, przy jednoczesnym zrównoważeniu kosztów i korzyści środowiskowych, społecznych i ekonomicznych.</p>	<p>W ustawie o OOS⁴ jest wymóg przeprowadzenia pełnej oceny i porównania realnych alternatyw i wariantów Projektu.</p>	<p>Uwagi i propozycje zmian oraz wariantów do Projektu zostały zgłoszone w procesie konsultacji inwestycji przeprowadzonym w 2014 i 2021 roku i zostały uwzględnione w zmieniającym się Projekcie, tam gdzie było to możliwe.</p>
<p>Od najwcześniejszych etapów i przez wszystkie działania związane z przesiedleniem zaangażowanie osób dotkniętych skutkami inwestycji, włącznie ze społecznościami przyjmującymi w stosownych przypadkach. Konsultacje z osobami poszkodowanymi przy sporządzaniu RAP i zebranie informacji zawartych w RAP w celu ich publicznego udostępnienia, aby zapewnić, że osoby poszkodowane rozumieją procedury kompensacyjne i wiedzą, czego mogą się spodziewać na różnych etapach Inwestycji (na przykład, kiedy zostanie im przedstawiona propozycja, ile czasu będą mieli na odpowiedź, procedury składania skarg, procedury prawne, w przypadku niepowodzenia negocjacji).</p>	<p>Nie ma prawnego obowiązku przeprowadzania konsultacji z właścicielami nieruchomości, których dotyczą projekty budowy infrastruktury publicznej.</p>	<p>Pierwsze konsultacje dotyczące inwestycji i przebiegu linii tramwajowej zostały przeprowadzone w 2014 r. Ze względu na COVID konsultacje były jednak ograniczone głównie do korespondencji elektronicznej i listownej. Niemniej jednak wszelkie kwestie poruszone przez respondentów zostały przeanalizowane i wpłynęły na kształt Projektu. Bezpośrednia komunikacja z firmami narażonymi na oddziaływanie trwa od stycznia 2022 r., a SPV uznaje, że proces ten musi być kontynuowany, zwłaszcza wobec podmiotów, które zostały objęte przesunięciem w wyniku realizacji inwestycji.</p>

⁴ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.).

<p>Klient podejmie niezbędne działania, aby zapewnić, że grupy wrażliwe nie znajdują się w niekorzystnej sytuacji w związku z przesiedleniem i będą mogły w równym stopniu korzystać z możliwości i korzyści związanych z przesiedleniem.</p>	<p>Brak wymogu określonego w ustawach lub rozporządzeniach</p>	<p>Na podstawie badań terenowych i odwiedzin osób przesiedlonych w wyniku realizacji projektu (PDP), przeprowadzonych przez KSR i SPV nie zidentyfikowano do tej pory żadnych osób ani grup wrażliwych, zarówno wśród właścicieli jak i pracowników firm.</p>
<p>Przeprowadzenie oceny społeczno-gospodarczej inwestycji, w tym skutków związanych z pozyskaniem gruntów i ograniczeniem ich użytkowania, oraz podjęcie odpowiednich działań w celu złagodzenia skutków przesiedleń.</p>	<p>Brak wymogu określonego w ustawach lub rozporządzeniach</p>	<p>Linia tramwajowa podlega dwóm ocenom oddziaływania na środowisko, w tym konsultacjom społecznym, i została zaprojektowana w taki sposób, aby zminimalizować negatywne oddziaływania oraz, tam gdzie to możliwe, uwzględnić potrzeby i oczekiwania interesariuszy.</p>
<p>Przeprowadzenie spisu w celu: ustalenia osób, które będą przesiedlone w wyniku realizacji inwestycji; ustalenia kto będzie uznany za uprawniony do otrzymania odszkodowań i pomocy; inwentaryzacji gruntów i nieruchomości podlegających oddziaływaniu projektu.</p>	<p>Ustawa i przepisy określają, że spisem i inwentaryzacją objęte są tylko nieruchomości i ich prawowici właściciele, nie obejmuje on natomiast osób i nieruchomości bez formalnie uznanego tytułu prawnego.</p>	<p>Spis, inwentaryzacja i profilowanie PDP, gruntów i mienia będą prowadzone przez gminę po uzyskaniu zgody ZRID, ale proces ten jest uzupełniany przez SPV o nieuznane prawnie straty gruntów i mienia oraz środków do życia.</p>
<p>W przypadku braku procedur krajowych klient ustali ostateczny termin kwalifikacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami i harmonogramem inwestycji.</p>	<p>Zgodnie z procedurami administracji państwowej i specustawą drogową (2003) ostateczny termin jest określany w decyzji ZRID.</p>	<p>Nie są konieczne jakiegokolwiek działania korygujące.</p>
<p>Przyznanie wszystkim osobom przesiedlonym odszkodowania za utratę źródeł utrzymania i mienia w wysokości pełnego kosztu odtworzenia oraz innej pomocy.</p>	<p>Polskie ustawy i przepisy nie przewidują pokrycia pełnego kosztu odtworzenia.</p>	<p>Rozpoznana potencjalna utrata przyszłych korzyści w wyniku przesiedlenia ekonomicznego znajdzie się w wycenie sporządzanej przez gminę po uzyskaniu ZRID. Proces ten będzie wspierany przez SPV i KSR, tak aby spełnione zostały wymogi dotyczące pełnych kosztów odtworzenia i środków pomocowych.</p>

<p>Jak najszybsze ustanowienie skutecznego mechanizmu rozpatrywania skarg umożliwiającego przyjmowanie i rozwiązywanie w odpowiednim czasie szczególnych kwestii dotyczących odszkodowań i relokacji zgłaszanych przez przesiedleńców i/lub członków społeczności przyjmujących. Będzie on zawierał mechanizm odwoławczy służący bezstronnemu rozwiązywaniu sporów.</p>	<p>Składanie skarg, zażaleń i odwołań gwarantuje Konstytucja i inne przepisy, w tym Kodeks cywilny (Dz.U. z 2020 roku, poz. 1740, z późn. zm.).</p>	<p>Kanały rozpatrywania skarg są dostępne na podstawie przepisów Konstytucji i Kodeksu Cywilnego, ale brakuje specyficznej dla projektu procedury zarządzania skargami, która spełniałaby wymogi PR5 EBOR. Ramy tego przedstawiono w niniejszym planie przesiedleń (RAP). SPV jest świadomy, że mechanizm ten musi zostać jak najszybciej wdrożony i przedstawiony wszystkim interesariuszom.</p>
<p>Opracowanie ramowego planu przesiedleń i/lub przywracania źródeł utrzymania w przypadku, gdy charakter lub skala pozyskiwania gruntów w ramach inwestycji lub ograniczeń mogących spowodować fizyczne i/lub ekonomiczne przesiedlenia nie jest znana ze względu na etap opracowywania inwestycji oraz opracowania RAP, który obejmuje co najmniej odpowiednie wymogi określone w PR, niezależnie od liczby osób dotkniętych przesiedleniami.</p>	<p>Nie ma wymogów prawnych dotyczących ram lub planów przesiedleń ani żadnych szczególnych badań społeczno-ekonomicznych.</p>	<p>RAP jest w trakcie opracowywania i został nakreślony w niniejszym dokumencie</p>
<p>Prowadzenie monitoringu przesiedleń i przywracania warunków bytowych z udziałem kluczowych interesariuszy, takich jak osoby dotknięte skutkami realizacji projektu.</p>	<p>Brak wymogu określonego w ustawach lub rozporządzeniach</p>	<p>Ramy monitoringu, role i obowiązki, a także wskaźniki nakładów, efektów i wyników zostały określone w planie przesiedleń i mają być monitorowane i kontrolowane przez niezależny organ z udziałem osób narażonych na oddziaływanie.</p>
<p>Jeśli ludzie mieszkający w obszarze objętym Inwestycją muszą przenieść się w nowe miejsce: proponowanie przesiedleńcom wyboru spośród realnych opcji przesiedlenia, w tym, w stosownych przypadkach, odpowiedniego mieszkania zastępczego lub rekompensaty pieniężnej; oraz zapewnienie pomocy w relokacji dostosowanej do potrzeb każdej grupy przesiedleńców, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób ubogich i znajdujących się w trudnej sytuacji.</p>	<p>Wyłącznie odszkodowanie pieniężne, brak wymogów określonych w ustawie lub rozporządzeniu dotyczących zapewnienia gruntu lub nieruchomości zamiennej jako opcji alternatywnej</p>	<p>Nie przewiduje się żadnych przesiedleń fizycznych. Jeśli jednak po stworzeniu ostatecznej wersji Projektu Inwestycji zostaną ustalone jakiegokolwiek przesiedlenia fizyczne, SPV zobowiązała się do określenia realnych opcji przesiedlenia dla osób fizycznie przesiedlanych, a opcje te zostaną przedstawione w niniejszym RAP.</p>
<p>Tam, gdzie inwestycja wiąże się z utratą obiektów użyteczności publicznej, należy przeprowadzić konstruktywne konsultacje, zgodnie z</p>	<p>Przepisy polskiego prawa nie przewidują rekompensaty za</p>	<p>Przedsiębiorcy mogą stosować ogólne mechanizmy Kodeksu Cywilnego (odszkodowanie za poniesioną</p>

<p>PR10, z osobami dotkniętymi skutkami projektu, w celu określenia i, o ile to możliwe, uzgodnienia odpowiedniej alternatywy.</p>	<p>trwałą utratę dochodów w wyniku realizacji projektu, niezależnie od tego, czy są właścicielami czy pracownikami, a także nie zapewniają rekompensaty kosztów wznowienia działalności gospodarczej lub przejściowego wsparcia dla osób przesiedlonych ekonomicznie</p> <p>Brak w polskim prawie przepisów dotyczących utraty obiektów użyteczności publicznej oraz konsultacji i określenia alternatywnych rozwiązań</p>	<p>szkodę i utracony zysk). Gmina może zaproponować inną lokalizację dla działalności o podobnych warunkach. W przypadku wystąpienia tymczasowej utraty dochodu gmina i spółka celowa muszą indywidualnie uzgodnić z każdym właścicielem firmy (w każdym przypadku) odszkodowanie odzwierciedlające stratę. Ta wycena i proces rekompensaty zostaną uzupełnione przy wsparciu SPV, tak aby pełny zakres kosztów odtworzenia, utraconych dochodów i środków do życia oraz wszystkich powiązanych środków naprawczych i pomocowych został zaspokojony.</p> <p>Nie dotyczy, jako że nie ma jednostek poszkodowanych.</p>
--	--	---

Biorąc pod uwagę wyniki analizy rozbieżności, stało się oczywiste, że aby spełnić wymogi EBOR i EBI, konieczne będzie zastosowanie dodatkowych środków i procedur dotyczących: konsultacji i udostępniania informacji; ustalenia oddziaływania i sytuacji wyjściowej; odszkodowań i przywrócenia poziomu warunków bytowych; zarządzania skargami; oraz monitorowania, raportowania i prowadzenia audytów.

Te środki i procedury uzupełnią proces wywłaszczeniowy proponowany w ramach krajowych wymogów prawnych do wdrożenia przez SPV i właściwe gminy. Ważne jest, aby dalsze działania związane z wywłaszczaniem (w tym oczyszczanie terenu i wyburzanie obiektów) nie były prowadzone przed wprowadzeniem takich środków i procedur oraz ich ujawnieniem i skonsultowaniem z osobami przesiedlonymi w wyniku realizacji projektu.

W niniejszym dokumencie przedstawiono działania, które zostaną lub zostały podjęte przez wnioskodawców Inwestycji w celu spełnienia krajowych wymogów prawnych. Ponadto w niniejszym dokumencie przedstawiono działania uzupełniające wymagane dla Inwestycji w celu zapewnienia zgodności z PR5 EBOR. Określa istniejące rozbieżności i proponuje procesy opracowania systemów zaangażowania, badań, negocjacji i zarządzania skargami, które umożliwią zakończenie wywłaszczania w ramach inwestycji zgodnie z wymogami EBOR i EBI w zakresie pozyskiwania gruntów i przesiedleń przymusowych.

6. Procedury konsultacji interesariuszy

Zgodnie z Standardem zaangażowania interesariuszy AA1000 (2015) interesariusze to te grupy, na które dany projekt ma wpływ i/lub które mogą mieć wpływ lub oddziaływać na daną inwestycję. W oparciu o tę definicję, w Tabeli 2 poniżej przedstawiono interesariuszy inwestycji zidentyfikowanych do tej pory przez KSR oraz to, w jaki sposób inwestycja może na nich bezpośrednio lub pośrednio oddziaływać.

Jest to rezultat (i) analizy dokumentów - analiza podobnych inwestycji w Krakowie, w szczególności w dzielnicach Mistrzejowice i Prądnik Czerwony, (ii) wstępnej analizy interesariuszy opracowanej przez Klienta na potrzeby planu komunikacji, (iii) wiedzy i doświadczenia KSR w zakresie podobnych inwestycji na tym obszarze.

Tabela 2: Interesariusze Projektu				
Grupa interesariuszy	Przedstawiciele	Rodzaj możliwego oddziaływania	Oddziaływanie	Zainteresowanie
Mieszkańcy mieszkający bezpośrednio przy trasie inwestycji	Poszczególni mieszkańcy i nieformalni przedstawiciele mieszkańców (np. grupy organizujące się poprzez media społeczne)	Faza budowy: <ul style="list-style-type: none"> • zwiększone natężenie ruchu • zmiana organizacji ruchu (zamknięcie drogi dojazdowej i objazd) • hałas i kurz Faza eksploatacji: <ul style="list-style-type: none"> • lepsze połączenia z innymi częściami miasta • skrócenie czasu przejazdu do określonych miejsc w mieście • dodatkowe drogi rowerowe 	bezpośrednie	duże
Właściciele i pracownicy firm, które zostaną zamknięte	Właściciele firm i ich pracownicy	<ul style="list-style-type: none"> • rozbiórka budynków - konieczność zamknięcia lub przeniesienia działalności gospodarczej 	bezpośrednie	duże
Właściciele firm prowadzący działalność gospodarczą bezpośrednio przy trasie inwestycji, których firmy nie zostaną zamknięte oraz ich pracownicy	Właściciele firm i ich pracownicy	Faza budowy: <ul style="list-style-type: none"> • zwiększone natężenie ruchu • zmiana organizacji ruchu (zamknięcie drogi dojazdowej i objazd) • hałas i kurz Faza eksploatacji: <ul style="list-style-type: none"> • lepsze połączenia z innymi częściami miasta • skrócenie czasu dojazdu do pracy 	bezpośrednie	duże
Mieszkańcy mieszkający w pobliżu trasy inwestycji, ale nie w bezpośrednim sąsiedztwie	Mieszkańcy indywidualni	Faza budowy: <ul style="list-style-type: none"> • zwiększone natężenie ruchu • zmiana organizacji ruchu (zamknięcie drogi dojazdowej i objazd) • hałas i kurz Faza eksploatacji:	pośrednie	średnie

		<ul style="list-style-type: none"> • lepsze połączenia z innymi częściami miasta • skrócony czas przejazdu do określonych miejsc w mieście 		
Właściciele firm prowadzący działalność gospodarczą w pobliżu trasy inwestycji, ale nie w bezpośrednim sąsiedztwie oraz ich pracownicy	Właściciele firm i ich pracownicy	<p>Faza budowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększone natężenie ruchu • zmiana organizacji ruchu (zamknięcie drogi dojazdowej) • hałas i kurz <p>Faza eksploatacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lepsze połączenia z innymi częściami miasta • skrócenie czasu dojazdu do pracy 	pośrednie	średnie
Osoby podróżujące trasą, po której będzie przebiegać inwestycja		<p>Faza budowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przebudowa dróg (włącznie z chodnikami) • zwiększone natężenie ruchu w trakcie budowy <p>Faza eksploatacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lepsze połączenia z innymi częściami miasta • skrócony czas przejazdu do określonych miejsc w mieście 	pośrednie	średnie
Administracja publiczna – szczebel dzielnicowy	Zarząd i Rada dzielnicy Mistrzejowice Rada dzielnicy Prądnik Czerwony	<ul style="list-style-type: none"> • inwestycja na terenie dzielnicy - oddziaływanie na mieszkańców dzielnicy: zakłócenia w fazie budowy i usprawnienie transportu publicznego w fazie eksploatacji 	pośrednie	duże
Administracja publiczna – szczebel miejski	Urząd Miasta Zarząd Transportu Publicznego w Krakowie	<ul style="list-style-type: none"> • oddziaływanie na mieszkańców miasta: zakłócenia w fazie budowy i usprawnienie transportu publicznego w fazie eksploatacji 	pośrednie	duże

Lokalne media	Gazeta Krakowska, Dziennik Polski, Gazeta Wyborcza Kraków, Lovekrakow.pl, Krknews.pl krakow.naszemiasto.pl	<ul style="list-style-type: none"> • oddziaływanie pośrednie poprzez oddziaływanie na mieszkańców. 	pośrednie	średnie
Inni obywatele Krakowa	Obywatele korzystający z transportu publicznego lub infrastruktury publicznej	<p>Faza budowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększone natężenie ruchu w trakcie budowy <p>Faza eksploatacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lepsze połączenia z innymi częściami miasta • skrócony czas przejazdu do określonych miejsc w mieście 	pośrednie	małe
Lokalne organizacje pozarządowe (NGO)	Nie ma poszkodowanych/zainteresowanych organizacji pozarządowych (NGO)/organizacji społeczeństwa obywatelskiego (CSO)		pośrednie	małe
Turyści odwiedzający Kraków		<ul style="list-style-type: none"> • brak zidentyfikowanego oddziaływania, ponieważ Mistrzejowice i Prądnik Czerwony nie są ani dzielnicami turystycznymi Krakowa, ani nie leżą na trasie pomiędzy turystycznymi rejonami Krakowa 	pośrednie	małe
Studenci mieszkający w pobliżu trasy projektu lub muszący dojeżdżać na uczelnię trasą projektu	Studenci Uniwersytetu Jagiellońskiego, Akademii Górniczo-Hutniczej, Uniwersytetu Ekonomicznego	<p>Faza budowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększone natężenie ruchu w trakcie budowy <p>Faza eksploatacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lepsze połączenia z innymi częściami miasta i skrócony czas przejazdu do określonych miejsc w mieście 	pośrednie	małe

Pierwsza runda konsultacji

Pierwszą serię konsultacji z interesariuszami projektu przeprowadzono w grudniu 2014 r. Konsultacje te zostały one przeprowadzone przez Urząd Miasta Krakowa, Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu - jednostkę administracyjną odpowiedzialną za realizację Projektu. W dniach od 10 do 18 grudnia 2014 r. zorganizowano łącznie pięć spotkań z mieszkańcami terenów gminy podlegających oddziaływaniu planowanej inwestycji (poniżej w Tabeli 3):

Tabela 3: Pierwsza seria konsultacji publicznych

Data	Miejsce	Uczestnicy
10. grudnia 2014 r.	Szkoła Podstawowa nr 130, os. Oświecenia 30	Mieszkańcy osiedla Oświecenia
11. grudnia 2015 r.	Szkoła Podstawowa nr 64, ul. Sadržawki 1	Mieszkańcy osiedla Olsza
15. grudnia 2014 r.	Szkoła Podstawowa nr 114, ul. Łąkowa 31	Mieszkańcy osiedla Wieczysta
16. grudnia 2014 r.	Szkoła Podstawowa nr 85, os. Złotego Wieku 4	Mieszkańcy osiedla Mistrzejowice
18. grudnia 2014 r.	Szkoła Podstawowa nr 2, ul. Strzelców 5A	Mieszkańcy osiedla Prądnik Czerwony

Oprócz mieszkańców powyższych terenów, w spotkaniach konsultacyjnych uczestniczyli projektanci oraz przedstawiciele Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie, a także radni miejscy i dzielnicowi. Podczas spotkań przedstawiono koncepcję trasy, wysłuchano opinii mieszkańców i udzielono odpowiedzi na zadane pytania.

Oprócz rejestrowania wypowiedzi uczestników spotkań na przygotowanych wcześniej formularzach ankietowych, wszelkie uwagi dotyczące proponowanej inwestycji przyjmowano również w formie pisemnej na adres: Wydział Rozwoju Miasta, Urząd Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków lub pocztą elektroniczną na adres: dialogui@um.krakow.pl. Po wstępnych spotkaniach konsultacyjnych mieszkańcy nadesłali 212 informacji zwrotnych. W tek korespondencji 133 mieszkańców jednoznacznie opowiedziało się za budową linii tramwajowej, natomiast 25 mieszkańców było zdecydowanie przeciwnych jej budowie. Pozostali respondenci nie mieli zdecydowanych poglądów lub zgłaszali pytania dotyczące inwestycji do wyjaśnienia przez Urząd Miasta.

Z ogólnej liczby 212 odpowiedzi na ankietę, 73 ankiety zawierały komentarze. Ich zakres rozciągał się od propozycji korekty szczegółowych rozwiązań poprzez wątpliwości i zastrzeżenia dotyczące szerszego zakresu koncepcji aż po uwagi o charakterze ogólnym, dotyczące zagadnień planistycznych i miejskiej polityki transportowej wykraczające poza zakres koncepcji inwestycji.

Oprócz powyższych, ankiety dotyczące Inwestycji przeprowadziło Stowarzyszenie Forum Prądnik Czerwony, Stowarzyszenie Przyjaciół Ulicy Pszona oraz Stowarzyszenie Olsza II, a ich wyniki przekazano do Urzędu Miasta Krakowa oraz Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie. Przeprowadzone ankiety wykazały, że spośród 827 osób ankietowanych, 582 osoby poparły budowę nowej linii tramwajowej, 118 osób było przeciwnych, 125 nie miało zdania, natomiast dwie osoby nie udzieliły odpowiedzi na pytania.

W planowaniu inwestycji uwzględniono szereg sugestii i uwag mieszkańców dotyczących proponowanego projektu i prac, jeśli uznano je za możliwe do zrealizowania z punktu widzenia technicznego, ekonomicznego i związanego z przejściem gruntów. Jednak nie wszystkie uwagi i sugestie mogły zostać uwzględnione z różnych powodów technicznych, finansowych, logistycznych.

Druga runda konsultacji

W dniach od 16 sierpnia do 10 września 2021 r. przeprowadzono drugą serię konsultacji społecznych. Celem było przedstawienie bardziej szczegółowego projektu i określenie, w jaki sposób można go udoskonalic i dostosować i potrzeb mieszkańców oraz w możliwym zakresie, włączyć je do projektu. Ze względu na ograniczenia związane z pandemią Covid konsultacje były częściowo prowadzone online i obejmowały one:

(i) Dwa spotkania z kierownikami i administratorami inwestycji. Pierwsze spotkanie odbyło się 6 września online i wzięło w nim udział 66 uczestników, drugie spotkanie odbyło się bezpośrednio 9 września i wzięły w nim udział 44 osoby (ze względu na ograniczenia związane z pandemią nie mogło w nim uczestniczyć więcej niż 50 osób). Oba spotkania były nagrywane, a nagranie jest publicznie dostępne.

(ii) Dyżur telefoniczny ekspertów inwestycji oraz ankieta online między 16 sierpnia a 6 września. Łącznie było 997 respondentów. Na wszystkie pytania eksperci odpowiadali podczas rozmów telefonicznych, a odpowiedzi na wszystkie pytania ankiety są dostępne w raporcie podsumowującym, który jest dostępny pod adresem:

<https://obywatelski.krakow.pl/zalacznik/402520>

Zebrane w trakcie konsultacji uwagi dotyczące dostosowania rozwiązań projektowych do potrzeb mieszkańców dotyczyły różnych zagadnień, w tym lokalizacji oświetlenia, nasadzeń, małej infrastruktury, udogodnień dla pieszych i rowerzystów. Kierownictwo Inwestycji zobowiązało się do rozważenia wszystkich uwag i uwzględnienia sugestii w opracowywanym Projekcie, o ile będzie to technicznie wykonalne, zgodne z założeniami i funkcjonalne. Rozważono również sugestie dotyczące samego okresu budowy, w tym tymczasowej kontroli ruchu oraz harmonogramu i organizacji budowy, aby zminimalizować niedogodności dla mieszkańców.

Inne działania konsultacyjne i komunikacyjne drugiej serii:

1. Profile w mediach społecznościowych

Profile założono na: Facebooku, LinkedIn, Instagramie

Tabela 4: Działania komunikacyjne w mediach społecznościowych

Medium	Nazwa profilu	Po założeniu	Liczba śledzących	Uwagi
Facebook	Tramwaj do Mistrzejowic	25.02.2021	704 – obserwujących 586 – polubiło (stan na 13.01.2022, godz. 13:00)	Profil bardzo popularny, średnio 2 posty tygodniowo, zawierające przydatne informacje na temat inwestycji (np. plany przystanków tramwajowych) Codzienny kanał dialogowy wykorzystywany przez interesariuszy - do prawie 50

				komentarzy do postów, w tym szybkie odpowiedzi na kwestie poruszane przez interesariuszy
LinkedIn	Tramwaj do Mistrzejowic		200 obserwujących (stan na 13.01.2022, godz. 13:00)	Bardziej ogólne informacje niż na Facebooku - profil wykorzystywany do prezentacji firmy, idei partnerstwa publiczno-prywatnego, działań podejmowanych przez zespół projektowy/przedstawicieli (np. udział w konferencjach) Brak komentarzy do postów, ale każdy post otrzymuje ok. 20 reakcji (np. polubień)
Instagram	Profil zostanie uruchomiony po rozpoczęciu prac budowlanych			

2. Spotkania

Odbyły się dwa spotkania z przedstawicielami rad dzielnic, przez które będzie przebiegać linia tramwajowa:

- 1.07.2021 – spotkania z przedstawicielami Rady Dzielnic III (Prądnik Czerwony)
- 8.07.2021 – spotkanie z przedstawicielami Rady Dzielnic XIV (Mistrzejowice)

Podczas spotkań przedstawiono kluczowe informacje na temat przedsięwzięcia oraz proponowanej trasy i projektu (na poniższym rysunku pokazano przykłady slajdów prezentowanych uczestnikom). Uczestnikom spotkań wskazano również kanały komunikacyjne, za pośrednictwem których interesariusze mogą kontaktować się z projektodawcami i kierownictwem inwestycji w sprawie dalszych pytań lub uwag dotyczących inwestycji oraz otrzymywać odpowiedzi na temat inwestycji.

GÜLERMAK **Kraków** **Tramwaj do Mistrzejowic**

NARZĘDZIA DLA MIESZKAŃCÓW

www.tramwajdomistrzejowic.pl

profil na Facebooku

e-mail: info@tramwajdomistrzejowic.pl

infolinia (godz. 8-16): 722 22 00 88

Zadania partnera prywatnego:

- zaprojektowanie linii tramwajowej
- pozyskanie finansowania dla inwestycji
- budowa i organizacja ruchu w czasie jej trwania
- utrzymanie infrastruktury przez 20 lat

3. Działania dodatkowe

Podjęto dodatkowe działania mające na celu poinformowanie interesariuszy o projekcie, w tym konferencję prasową w dniu 18.06.2021 w celu prezentacji projektu. Przedstawiciele różnych mediów byli obecni i publikowali różne artykuły po konferencji, o których mowa w tabeli 5 poniżej.

Tabela 5: Artykuły medialne dotyczące projektu

W 2024 zostanie otwarta linia tramwajowa. „To się Krakowowi oplaca”	lovekrakow.pl	https://lovekrakow.pl/aktualnosci/w-2024-zostanie-otwarta-linia-tramwajowa-to-sie-krakowowi-oplaca_41613.html
Budowa linii tramwajowej do Mistrzejowic. Jest wstępna koncepcja i trasa	krknews.pl	https://ext.gulermak.com/W18001/krknews_pl_2021_06_18.pdf
Koncepcja budowy linii tramwajowej do Mistrzejowic. Uruchomiono infolinię inwestycji	cowkrakowie.pl	https://ext.gulermak.com/W18001/krakow_wyborcza_pl_2021_06_18.pdf
Kraków: tramwaj do Mistrzejowic coraz bliżej	inzynieria.com	https://ext.gulermak.com/W18001/inzynieria_com_2021_06_18.pdf
Kraków. Tramwaj do Mistrzejowic: jeszcze nie zaczęli budować, a już może być droższy o 100 mln zł	gazetakrakowska.pl / krakow.naszemiasto.pl / dziennikpolski24.pl	https://krakow.naszemiasto.pl/krakow-tramwaj-do-mistrzejowic-jeszcze-nie-zaczeli-budowac/ar/c1-8330644
Dwa warianty tunelu tramwajowego do Mistrzejowic. Pierwsza taka inwestycja	lifeinkrakow.pl	https://krakow.wyborcza.pl/krakow/7,44425,27217070,tramwaj-na-mistrzejowice-wykonawca-inwestycji-pokazal-dwa-warianty.html
Tramwaj do Mistrzejowic. Wykonawca pokazał dwa warianty tunelu - różnica w cenie to 100 mln zł	krakow.wyborcza.pl	https://krakow.wyborcza.pl/krakow/7,44425,27217070,tramwaj-na-mistrzejowice-wykonawca-inwestycji-pokazal-dwa-warianty.html
Kraków: koncepcja budowy linii tramwajowej do Mistrzejowic na ukończeniu	transport-publiczny.pl	https://www.transport-publiczny.pl/wiadomosci/krakow-koncepcja-budowy-linii-tramwajowej-do-mistrzejowic-na-ukonczeniu-schematy-69260.html
Rozpoczęcie budowy linii tramwajowej z Wieczystej do Mistrzejowic -na ostatniej prostej	eska.pl	https://www.eska.pl/krakow/rozpoczecie-budowy-linii-tramwajowej-z-wieczystej-do-mistrzejowic-na-ostatniej-prostej-aa-QhYr-Diva-8XjK.html
Kraków: Linia tramwajowa do Mistrzejowic ma ruszyć w 2024-roku	Radio Kraków	https://www.radiokrakow.pl/aktualnosc-i/krakow/krakow-linia-tramwajowa-do-mistrzejowic-ma-ruszyc-w-2024-roku

- Wideo o inwestycji dotyczące komunikacji publicznej (tramwaje, autobusy) (lipiec 2021)

- Konsultacje dotyczące przebiegu trasy tramwajowej w odniesieniu do tras rowerowych – konsultacje online (<https://ztp.krakow.pl/audyt/budowa-linii-tramwajowej-kst-etap-iv-ul-meissnera-mistrzejowice/>) prowadzone przez Zarząd Transportu Miejskiego w Krakowie. Zgłoszono 14 uwag i pytań. 23 lipca odbyło się spotkanie z zespołem ds. niechronionych uczestników ruchu, podczas którego omówiono uwagi mieszkańców i Miejskiego Inżyniera Ruchu. Obecnie trwa analiza mająca na celu ocenę, w jakim stopniu zgłoszone potrzeby mogą zostać uwzględnione w projekcie. Po zakończeniu analizy odbędzie się kolejne spotkanie audytowe.
- Mobilny punkt informacyjny (23.11) - działający w pobliżu ronda Młyńskiego. W punkcie rozdawano ulotki z informacjami o inwestycji.
- Warsztaty dla dzieci "Mali Mistrzowie - Tramwajem do Mistrzejowic" - od 28 maja wzięło w nich udział 660 dzieci. Poprzez zabawę i atrakcyjny sposób prezentacji pobudzają one wyobraźnię i zwiększają świadomość społeczną dzieci uczęszczających do placówek oświatowych w sąsiedztwie planowanej inwestycji.

Trzecia runda konsultacji

W pierwszym tygodniu lipca 2022 r. przeprowadzono trzecią rundę konsultacji z interesariuszami projektu. Pierwsza faza tej rundy konsultacji obejmowała spotkanie przedstawicieli EBOR, Urzędu Miasta Krakowa i SPV. Celem spotkania było:

- Powtórzenie i wyjaśnienie odpowiednich ról w zakresie przesiedleń, obowiązków gminy, SPV i EBORu, perspektywy w odniesieniu do umowy PPP.
- Podsumowanie podejścia i działania gminy w zakresie przesiedleń i odszkodowań w celu spełnienia krajowych i lokalnych wymogów regulacyjnych oraz wymogów EBOR PR5.
- Podsumowanie uzupełniające podejście SPV do działań wspierających przesiedlenia w celu spełnienia wymagań EBOR PR5.
- Umożliwienie gminie przekazania informacji zwrotnej na temat Projektu Ram Przesiedlenia Projektu KSR
- Koncentracja na zbiorowym udoskonalaniu i zatwierdzaniu ankiet SPV dotyczących przedsiębiorstw przesiedlonych ekonomicznie poza zakresem kwalifikowalności gminy
- Koncentracja na zbiorowym dopracowaniu i zatwierdzeniu wyceny uzupełniającej i rekompensat dla przedsiębiorstw przesiedlonych ekonomicznie oraz właścicieli działek poza zakresem uprawnień Gminy.
- Koordynowanie harmonogramów uzgodnionych działań przesiedleńczych w przyszłości.

Protokół ze spotkania jest zawarty w załączniku II do niniejszego RAF.⁵

Druga faza trzeciej rundy konsultacji obejmowała przeprowadzenie przez SPV dalszych badań i inwentaryzacji aktywów z właścicielami, operatorami i pracownikami przedsiębiorstw zidentyfikowanych jako przemieszczone ekonomicznie w ramach projektu. Ponieważ krajowe przepisy ustawowe i wykonawcze nie zawierają przepisów dotyczących rekompensaty lub zwrotu utraconych środków do życia w wyniku przemieszczenia ekonomicznego projektu, celem badania i inwentaryzacji aktywów było stworzenie podstawy do dodatkowej rekompensaty za utratę środków do życia w wyniku rozwój projektu.

⁵ Pominęte w obecnej wersji w celu zachowania anonimowości uczestników.

Konsultacje bieżące i przyszłe

Istnieje kilka bieżących działań, które wspierają komunikację i dialog z interesariuszami

Kanał	Opis
Strona internetowa	Strona internetowa założona w czerwcu 2021 r. Dostępna w języku polskim i angielskim.
Infolinia	Infolinia (numer: 722 22 00 88) czynna od poniedziałku do piątku, w godz. od 8:00 do 16:00. Informacje o infolinii zawarte są w materiałach informacyjnych i komunikacyjnych

Infolinia jest czynna i działa od 18.06.2021 r. W tym czasie (do 14 stycznia) otrzymano 67 pytań/zgłoszeń. Do 14.01.2022 wyjaśniono wszystkie podniesione kwestie.

Zaplanowano szereg konsultacji w przyszłości, niektóre z nich dotyczyć będą kontynuacji poprzednich działań już rozpoczętych, inne będą nowe i dotyczyć będą:

- Przeprowadzenia spisu osób dotkniętych skutkami projektu oraz inwentaryzacji gruntów i nieruchomości podlegających oddziaływaniu projektu.
- Przygotowania kolejnych materiałów informacyjnych, w tym komunikatów prasowych i prezentacji
- Odpowiedzi na zapytania mediów, interpelacji, zapytań i wniosków w trybie dostępu do informacji publicznej
- Budowania relacji z przedstawicielami władz administracyjnych
- Organizacji konferencji prasowych i wydarzeń medialnych
- Przygotowanie materiałów: strony internetowej, biuletynu informacyjnego, profili w mediach społecznościowych
- Monitorowania i przeglądu mediów, w tym przygotowania konspektów

Ponadto SPV, przy wsparciu gminy, będzie nadal utrzymywać lub tworzyć nowe kanały komunikacji, aby umożliwić wszystkim zainteresowanym stronom zgłaszanie uwag, wątpliwości i sugestii oraz uzyskiwanie informacji o inwestycji. Obejmuje to utworzenie punktu informacyjnego projektu, w którym zatrudnieni i przeszkoleni przedstawiciele inwestycji będą dostępni w godzinach pracy, aby odpowiadać na ewentualne pytania i udzielać informacji o inwestycji.

Tabela 6: Kanały komunikacji i docelowi interesariusze

KANAŁ	INTERESARIUSZE
Media społecznościowe	osoby dotknięte skutkami realizacji projektu, osoby przesiedlone w związku z projektem, szersza społeczność
Strona internetowa	Osoby dotknięte skutkami realizacji projektu, osoby przesiedlone w związku z projektem, szersza społeczność, administracja publiczna
Infolinia	osoby dotknięte skutkami realizacji projektu, osoby przesiedlone w związku z projektem, szersza społeczność
Konferencje prasowe i wydarzenia medialne	Media, szersza społeczność

Spotkania	Osoby dotknięte skutkami realizacji projektu, osoby przesiedlone w związku z projektem, administracja publiczna
Materiały informacyjne (ulotki, broszury)	Osoby dotknięte skutkami realizacji projektu, osoby przesiedlone w związku z projektem, media, administracja publiczna

Lp.	Lista kontrolna konsultacji	Tak / Częściowo / Nie	Wymagane działania	Jednostka odpowiedzialna / Termin
1.	Czy RAP określa listę odpowiednich interesariuszy i posiadaczy praw, w tym dotkniętych gospodarstw domowych, władz lokalnych i krajowych, organizacji obywatelskich i pozarządowych?		Wszyscy interesariusze inwestycji są określani w Planie Zaangażowania Interesariuszy opracowanym w 2021 roku przez SPV	n.d.
2.	Czy istnieje plan lub zapis zaangażowania interesariuszy w celu stałego zaangażowania wszystkich kluczowych interesariuszy w całym procesie przygotowania, planowania, wdrażania, monitorowania i oceny przesiedleń?		Dane dostępne w rozdziale: <i>Procedury konsultacji społecznych.</i>	n.d.
3.	Czy plan zaangażowania zapewnia udział grup i osób (takich jak kobiety lub młodzież), które są zazwyczaj marginalizowane lub wykluczone?		Dane dostępne w rozdziale: <i>Procedury konsultacji społecznych.</i> Działania zostały zaplanowane w taki sposób, aby nie wykluczać żadnej grupy ani osób (np. spotkania konsultacyjne miały charakter online i offline - aby umożliwić udział wszystkim zainteresowanym)	n.d.
4.	Czy RAP uwzględnia reprezentację społeczności i innych interesariuszy oraz przedstawia proces tworzenia komisji ds. przesiedleńców? ⁶		Dotąd nie utworzono takiego ciała reprezentatywnego. Powołanie DPC powinno być uzgodnione przez projektodawców po przyznaniu ZRID.	Jednostka odpowiedzialna: gmina i SPV Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
5.	Czy przedstawiono podsumowanie konsultacji i udostępniania informacji związanych z procesem przesiedlenia, w tym zastosowany sposób działania (spotkania, grupy fokusowe itp.), poruszone kwestie i udzielone odpowiedzi?		Dane dostępne w rozdziale: <i>Procedury konsultacji społecznych.</i>	n.d.
6.	Czy przewidziano włączenie mediatorów lub zaufanych osób trzecich w celu wsparcia osób		Dotąd nie utworzono takiego ciała reprezentatywnego. Powołanie niezależnych rzeczoznawców i negocjatorów powinno być	Jednostka odpowiedzialna: gmina i SPV

⁶ Komisje społeczne powinny być reprezentatywne dla przesiedlonej ludności i zaleca się, by podlegały procesowi uznawania i/lub rotacji, co zapewni ich skuteczność oraz reprezentatywność poglądów osób narażonych na oddziaływanie.

	narażonych na oddziaływania na etapie odszkodowań, negocjacji i wdrażania?		uzgodnione przez projektodawców zaraz po uzyskaniu ZRID.	Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
--	--	--	--	---

7. Informacje o sytuacji wyjściowej i skutki oddziaływania inwestycji

Obszar oddziaływania inwestycji jest w pełni zdefiniowany i nie przewiduje się żadnych istotnych odstępstw. Niemniej jednak, ponieważ ani szczegółowy Projekt Inwestycji (w tym szczegóły techniczne robót budowlanych), ani OOS nie zostały sfinalizowane, a proces składania wniosku o ZRID wymaga uzgodnienia, pełne rozpoznanie oddziaływań inwestycji i profilowanie społeczne nie może zostać dokończony. Ta część RAP opiera się zatem na wstępnych wynikach badań i będzie podlegać istotnej aktualizacji po uzyskaniu ZRID oraz zakończeniu prac nad Projektem, OOS i społeczno-ekonomicznym procesem.

Informacje o sytuacji wyjściowej

Mieszkańcy Krakowa to społeczność miejska charakteryzująca się tradycjami wysokiej kultury, nauki i organizacji. Cechuje ją wielokulturowość i otwartość na turystykę. Projektowana linia przebiega przez strefę osiedli mieszkaniowych dwóch dzielnic: Prądnik Czerwony (III) oraz Mistrzejowice (XV). Obok zabudowy mieszkaniowej występują większe zespoły budynków o charakterze ogólnomiejskim; sklepy i biura oraz kompleksy przemysłowo-magazynowe, rzemiosło i drobna wytwórczość, są też tereny sportowe i rekreacyjne.

Dzielnica III - Prądnik Czerwony (46400 mieszkańców, powierzchnia 644 ha), zdominowana jest przez spółdzielcze osiedla mieszkaniowe o konstrukcji wielkopłytowej z lat 1950-1980. Utracie przedwojennej zabudowy towarzyszył zanik dawnych tradycji i stylu życia. Zasoby kulturalne dzielnicy związane są z działalnością Młodzieżowego Domu Kultury, Centrum Aktywności Seniora oraz Ośrodka Kultury Prądnik Czerwony. Liczne kluby, kilkaset organizacji pozarządowych i 4 parafie, integrujące działania w ramach różnych organizacji i środowisk, nie zapobiegły występowaniu problemów społecznych. Mieszkańcy "bloków mieszkalnych" mają poczucie zagrożenia bezpieczeństwa osobistego przez agresywne grupy młodzieży, "kibiców piłkarskich", "gangi osiedlowe", występowanie rozbojów, kradzieży, zachowań antyspołecznych, wybryków chuligańskich. Udział zatrudnionych w sektorze usług w Dzielnicy III kształtuje się na poziomie 77,5%, co przekracza średnią dla całego miasta. Udział sektora przemysłowego w zatrudnieniu jest na poziomie zbliżonym do średniej dla Krakowa i wynosi 22,2%. Udział sektora przedsiębiorstw państwowych i z udziałem kapitału zagranicznego jest na niższym poziomie niż średnia dla miasta, natomiast udział sektora prywatnego krajowego jest tu na jednym z wyższych poziomów wśród dzielnic i wynosi 51,8% zatrudnionych.

Dzielnica XV – Mistrzejowice (51293 mieszkańców, powierzchnia 559 ha). Zabudowa dzielnicy pochodzi z lat 70. i 80. Cechą charakterystyczną jest nadmierne zagęszczenie zabudowy. Apartamenty mają tu przeciętny standard, zarówno pod względem wielkości, jak i wyposażenia. Placówki handlowe i usługowe są dobrze wyposażone. Problemem jest nieuporządkowana, "dzika" zieleń w otoczeniu budynków, a place zabaw dla dzieci nie spełniają dzisiejszych standardów bezpieczeństwa. W parafii działają instytucje i stowarzyszenia kościelne i społeczne. Dzielnicę charakteryzuje nieco wyższy niż średnia dla miasta udział zatrudnionych w sektorze usług (78,7%). Dominują tu usługi niższego rzędu - 43,3% zatrudnionych. Jest tu wysoki udział zatrudnionych w sektorze prywatnym i publicznym (51,9%) oraz najniższy w Krakowie odsetek osób pracujących w przedsiębiorstwach zagranicznych (0,4%).

Ogólne oddziaływania społeczno-ekonomiczne

Niektóre z kluczowych pozytywnych i negatywnych, tymczasowych i trwałych, społeczno-ekonomicznych skutków realizacji projektu, które zostały wstępnie oszacowane, zostały przedstawione w Tabeli 7 poniżej.

Tabela 7: Kluczowe społeczno-ekonomiczne skutki rozwoju projektu

	NEGATYWNY	POZYTYWNY
TRWAŁY	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiana organizacji ruchu (zamknięcie drogi i objazdy) • Częściowa lub całkowita rozbiórka niektórych budynków i konieczność zamknięcia lub przeniesienia niektórych rodzajów działalności gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> • Lepsze połączenia z innymi częściami miasta • Skrócenie czasu przejazdu do określonych miejsc w mieście • Przebudowa dróg (włącznie z rowerowymi i chodnikami) • Zmniejszenie szkodliwych dla zdrowia zanieczyszczeń i pyłów w powietrzu
CZASOWE	<ul style="list-style-type: none"> • Uciążliwość hałasu i pyłu z budowy • Tymczasowe objazdy i wzmożony ruch drogowy • Planowane wyłączenia mediów (gazu, ciepła, energii elektrycznej)	<ul style="list-style-type: none"> • Zatrudnienie na budowie • Lokalne wydatki i zakupy pracowników budowy

W OOŚ wskazano, że Inwestycja nie wpłynie negatywnie na dobra materialne, dobra kultury i zabytki chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z polskimi przepisami, w przypadku zamiaru prowadzenia prac w sąsiedztwie zabytków (wpisanych do rejestru zabytków), przed uzyskaniem pozwolenia na budowę konieczne jest uzyskanie opinii Urzędu Ochrony Zabytków. W wyniku tych ustaleń planowany przebieg tramwaju pod rondem Barei został przesunięty maksymalnie na wschód od terenu dawnego zespołu folwarcznego Benedyktynów, aby wyeliminować ewentualne oddziaływania na obiekty zabytkowe.

Na podstawie przeglądu dokumentów i doświadczenia członków zespołu KSR można stwierdzić, że jedynie emisja hałasu może mieć znaczący wpływ na zdrowie ludzi ze względu na skumulowane oddziaływanie z hałasem powodowanym ruchem drogowym. Pogorszenie klimatu akustycznego bezpośrednio związane z realizacją Inwestycji (w fazie budowy i eksploatacji) nastąpi wzdłuż ulicy Krzesławickiej.

W fazie budowy przewiduje się emisje z maszyn używanych do budowy, a także z samochodów używanych do transportu materiałów i ludzi (NO₂, CO, CO₂, PM10 i PM2.5). W przypadkach, gdy silniki nie działają prawidłowo, może dojść do potencjalnej lokalnej emisji szkodliwych substancji. W wyniku działań związanych z przygotowaniem terenu (np. wycinka drzew i krzewów, usuwanie asfaltu i betonu) oraz prac budowlanych może powstawać pył.

Można się również spodziewać, że w trakcie budowy mogą wystąpić niewielkie chwilowe wzrosty emisji z powodu reorganizacji ruchu i zatłoczenia. Emisje te będą miały charakter przejściowy i dlatego nie stanowią większego problemu. Plany ruchu drogowego podczas budowy nie są obecnie dostępne ze względu na wczesny etap Inwestycji. Wyniki szczegółowej analizy nie są jeszcze dostępne - będą one częścią kolejnego raportu OOŚ.

W raporcie OOŚ dla fazy eksploatacji przedstawiono obliczenia emisji dwutlenku azotu i tlenku węgla do powietrza w związku z ruchem pojazdów. Obliczenia wykonano przy użyciu modelu numerycznego zgodnego z odpowiednimi przepisami. Potwierdzają one, że dopuszczalny poziom emisji nie jest przekraczany poza torowiskiem tramwajowym i ulicą.

Jednocześnie należy podkreślić, że teren inwestycji pokrywa gęsty układ komunikacyjny obejmujący ulice i skrzyżowania, co powoduje emisję zanieczyszczeń do powietrza. Inwestycja obejmuje przebudowę 10 344 m istniejących dróg, ale nie obejmuje budowy żadnych nowych głównych dróg, dlatego zdaniem konsultanta nie powoduje on zwiększenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Część emisji może przenieść się do innej części miasta w związku z przesunięciem ruchu spowodowanym zatłoczeniem dróg w wyniku prac budowlanych.

Można uznać, że linia tramwajowa zmniejszy emisję zanieczyszczeń powietrza ze względu na przestawienie części ruchu z samochodów napędzanych silnikami spalinowymi na tramwaje elektryczne, ale obliczenia zmian zanieczyszczeń powietrza nie były dostępne. Jednocześnie uzyskano i wykorzystano w analizie GET wiarygodne dane o natężeniu ruchu w przypadku realizacji inwestycji i bez ich realizacji, które to dane są kluczowe dla obliczeń emisji. Wyniki bardziej szczegółowej analizy emisji zostaną przedstawione w drugim raporcie OOŚ. Niezależnie od powyższego nie stwierdzono żadnego istotnego oddziaływania w odniesieniu do jakości powietrza.

Na podstawie dostępnych dokumentów konsultant może stwierdzić, że hałas powodowany przez prace budowlane nie został zbadany. Raport OOŚ pomija ten element, ale decyzja OOŚ ogranicza działania budowlane do godzin dziennych, tj. między 6.00 a 22.00.

Wykonano i przeanalizowano w raporcie OOŚ symulacje poziomów hałasu w fazie eksploatacji w kilku przekrojach torowiska tramwajowego. Wyniki pokazały, że konieczne jest uwzględnienie ustawienia ekranów akustycznych na wybranych odcinkach toru. Projekt zakłada również zastosowanie "cichego asfaltu" oraz wykorzystanie dedykowanego rozwiązania ograniczającego emisję hałasu z torowiska tramwajowego na wybranych odcinkach.

Zastosowanie powyższych środków łagodzących zmniejsza poziom hałasu wokół Inwestycji, jednak spełnienie wymagań dotyczących poziomu hałasu na niektórych wyższych budynkach, zwłaszcza na wyższych piętrach, jest niemożliwe. Decyzja środowiskowa nakłada między innymi; (i) zastosowanie cichego asfaltu - co najmniej SMA8 - na wszystkich ulicach przebudowywanych w ramach inwestycji; (ii) zastosowanie systemów typu Rail Comfort System w celu ograniczenia emisji hałasu i wibracji na odcinku 2+400 – 3+500 torowiska tramwajowego (część ul. Dobrego Pasterza, ul. Krzesławickiej i część ul. Bohomolca); (iii) montaż ekranów akustycznych w określonych miejscach, (iv) zastosowanie warstwy wibroizolacyjnej w konstrukcji torowiska tramwajowego

Decyzja środowiskowa nakłada również konieczność przygotowania projektu wykonawczego ekranów akustycznych poprzedzonego obliczeniami modelowania hałasu w celu określenia optymalnych parametrów ekranów i ich dokładnej lokalizacji. Kolejna OOŚ zawierać będzie zaktualizowaną analizę i zweryfikuje lokalizację ekranów akustycznych i ich parametry, a także określi dalsze potrzebne środki.

Problemem dla Inwestycji jest emisja hałasu i trudności w przestrzeganiu przepisów na niektórych odcinkach linii, zwłaszcza że pierwsze symulacje wykazały brak możliwości spełnienia wymogów. Jak już wspomniano, kwestia ta zostanie poddana dodatkowej analizie na etapie projektowania (drugi raport OOŚ). Jeśli wymóg nie może być spełniony, może być

konieczny obszar ograniczonego użytkowania. Decyzja w tej sprawie zostanie podjęta dopiero po uzyskaniu wyników analizy przeprowadzonej po zakończeniu inwestycji (zgodnie z przepisami 1,5 roku po oddaniu do użytku).

Skutki przesiedleń

W obecnym Projekcie uwzględniono dotychczasowe ustalenia OOS i związane z nimi konsultacje publiczne, aby uniknąć lub ograniczyć fizyczne i/lub ekonomiczne przesiedlenia spowodowane inwestycją, a kluczowym celem agentów inwestycji jest zminimalizowanie zakłóceń w działalności gospodarczej i usługach podczas budowy i po jej zakończeniu. W związku z tym nie przewiduje się żadnych fizycznych przesiedleń, a liczba osób, które mogą zostać czasowo lub trwale przesiedlone ekonomicznie jest bardzo ograniczona.

W oparciu o obecny Projekt, inwestycja na stałe wymaga około 30 ha gruntów, z których większość należy do miasta Krakowa. Teren ten jest sklasyfikowany jako miejski, przy czym inwestycja nie wymaga obecnie zajęcia terenu pod zabudowę mieszkaniową ani rolniczą. W większości przypadków inwestycja zajmie jedynie bardzo małe części działek miejskich, które zostaną formalnie podzielone na podstawie ZRID. Według SPV realizacja inwestycji będzie wymagała wyłączenia 27,3 ha działek niezabudowanych (z czego tylko 0,8235 ha to działki prywatne) oraz 2,2 ha działek zabudowanych (z czego 0,74 ha to działki prywatne).

Prace wymagające budowy lub dostosowania infrastruktury wspomagającej inwestycję (takiej jak przystanki tramwajowe i oświetlenie) zostaną potwierdzone w ostatecznej wersji Projektu i będą wykraczać poza obszar głównej linii tramwajowej. Prawdopodobnie spowodują one w niewielkim stopniu dodatkowe przejściowe i trwałe wykorzystanie nieruchomości lub wyłączenie. SPV przygotowuje, a miasto Kraków zleci, podziały geodezyjne i profesjonalną wycenę wszelkich dodatkowo dotkniętych nieruchomości lub mienia.

Pomiary katastralne gruntów i nieruchomości objętych oddziaływaniem zostały podjęte przez SPV i KSR w lipcu 2021 r., grudniu 2021 r. oraz w marcu 2022 r., jako obowiązkowe elementy wniosku o wydanie ZRID. Wyniki badań katastralnych są włączane do procesu składania wniosku o ZRID, zgodnie z wymogami przepisów planistycznych i budowlanych, a to służy jako podstawa prawna do określenia i zapewnienia odszkodowań i środków pomocowych przez władze lokalne.

Zgodnie z wynikami badań, niewielka część z łącznej liczby 514 prywatnych i publicznych działek miejskich (zabudowanych i niezabudowanych) zostanie objęta oddziaływaniem inwestycji. Większość działek w linii tramwajowej należy już do miasta Kraków (464), ale 50 prywatnych części działek kwalifikuje się do przyznania odszkodowań zgodnie z polskim prawem, ponieważ są one własnością (kategoria I) osób posiadających prawa do gruntów i budowli, zarejestrowanych w katastrze nieruchomości, lub które (kategoria II) posiadają prawa lub roszczenia rozpoznawalne na mocy prawa, takie jak umowy kupna-sprzedaży lub opłaty podatku komunalnego. Zestawienie zidentyfikowanych typów działek zawiera poniższa Tabela 8:

Tabela 8: Działki objęte inwestycją (na podstawie ostatnich wyników badań z marca 2022 r. na potrzeby wniosku o ZRID)

Rodzaj działki	Liczba działek	podlegających
Prywatne miejskie działki	50	
Publiczne państwowe działki infrastruktury	464	
Łącznie	514	

Wykorzystując najnowszy Projekt Inwestycji, KSR niezależnie określiła grunty i nieruchomości objęte oddziaływaniem projektu, wykorzystując kombinację (i) analizy dokumentów (analiza planowanej trasy tramwaju nałożonej na mapy) oraz (ii) wizyt na miejscu na wszystkich zidentyfikowanych działkach i nieruchomościach oraz, tam gdzie było to możliwe, konsultując się z właścicielami, użytkownikami lub dzierżawcami nieruchomości objętych oddziaływaniem i/lub ich pracownikami.

Niezależna analiza KSR i badanie gruntu potwierdziły ustalenia SPV dotyczące braku konieczności fizycznego przesiedlenia oraz 50 prywatnych działek podlegających podziałowi na poddziałki i wywłaszczeniu. Na wszystkich 514 działkach publicznych i prywatnych, na które wywierany jest wpływ, KSR i SPV zidentyfikowały łącznie 13 osób (w tym żadnych mieszkańców), które będą podlegały przesiedleniu ekonomicznemu.

Szczegóły tych ekonomicznie przesiedlonych przedsiębiorstw przedstawiono w Tabeli 9 wraz z mapowanymi lokalizacjami i zdjęciami dotkniętych przedsiębiorstw. Należy pamiętać, że informacje zawarte w tej tabeli reprezentują prace w toku, które podlegają bieżącej aktualizacji.

Tabela 9: Firmy, które zostaną przemieszczone w ramach Projektu.

Num. r.	Rodzaj budynku	Adres zamieszkania	Numer działki (numer działki) / nieruchomości	Informacje o nieruchomości uzyskane od Urzędu Miasta	Obrazek	Kontakt z PAP	Ankiety	Status firmy	Kwalifikujące się PAP
1.	Usługa	Meissnera 37	495/23 - właściciel działki Gmina Kraków dzierżawca połowy budynku - nieznan 495/28 - właściciele gruntu i połowy budynku - [redacted] właścicielka firmy - [redacted] [redacted] jej pracownicy franczyzodawca - nieznan	Działka 495/23 W związku z nieopłaconym czynszem umowa najmu została rozwiązana w dniu 01.02.2017. Mimo wypowiedzenia umowy najemca nie wydał nieruchomości. W dniu 20 października 2021 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie wydał wyrok zaoczny dotyczący części nieruchomości będącej przedmiotem postępowania. Działka 495/28 Zgodnie z ostateczną decyzją Prezydenta Miasta Krakowa z 2012 roku działka 495/22 została podzielona na dwie działki 495/27 i 495/28. Działka 495/28 została ujęta w decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Działka 495/28 pozostała w dotychczasowym posiadaniu.		[redacted] – właścicielka połowy budynku 02.02.2022. - córka właścicielki [redacted] [redacted] kontaktuje się z infolinią projektu po rozmowie z managerem Shot Alkohole, który został odwiedzony dzień wcześniej. Wie o planach budowy, ale nie wiedziała o przeznaczeniu budynku do rozbioru. Udzielone zostały niezbędne informacje: terminy, procedura, podstawa prawna, wycena. 03.02.2022 – rozmowa telefoniczna 14.02.2022 - dalszy kontakt z infolinią - odpowiedź na dodatkowe pytania dotyczące operatu szacunkowego. 15.02.2022 – rozmowa telefoniczna 30.03.2022- [redacted] na polecenie [redacted] z ZDMK telefon do [redacted] z pytaniem czy coś jest potrzebne. Odpowiedź na kolejne szczegółowe pytania dotyczące opisu nieruchomości oraz operatu szacunkowego i ich terminów. 05.04.2022- kontakt z infolinią z pytaniem o termin sporządzenia	W spotkaniu uczestniczyła właścicielka działki i części budynku usługowego wraz z córką. Lokal wynajmowany jest na w celu prowadzenia sklepu alkoholowego (parter) oraz magazynu (piętro). Skrytykowany został brak informacji z Urzędu Miasta Krakowa o planach inwestycyjnych KSTIV i wyrażona chęć otrzymania pisemne potwierdzenia wywłaszczenia nieruchomości. Przedstawiciel ZDMK wyjaśnił, że trwa etap projektowania, a pismo w sprawie wywłaszczenia wysyłane jest po otrzymaniu decyzji ZRID. Obie Panie wspólnie wypełniły ankietę nr. 01/22. Pilnie czekają na informację o terminie wywłaszczenia oraz oczekują, że Miasto Kraków zaproponuje lokal komunalny na sprzedaż pod kontynuowanie działalności wynajmu.	AKTYWNY	3 - [redacted] (właściciel działki i połowy budynku) - [redacted] (operator (dzierżawca)) - pracownicy [redacted] (liczba osób nieznaną)

					<p>opisu nieruchomości. Pani chce być poinformowana telefonicznie o planowanym przyjeździe. Numer telefonu został przekazany firmie sporządzającej opis.</p> <p>27.06.2022 – rozmowa telefoniczna</p> <p>28.06.2022 - wysłanie zaproszenia na spotkanie i wspólne wypełnienie ankiety</p> <p>04.07.2022 – potwierdzenie chęci spotkania przez infolinię</p> <p>07.07.2022 – spotkanie i wypełnienie ankiety (ankieta 01.02)</p> <p>08.07.22 – kontakt telefoniczny w celu dodania informacji do ankiety</p> <p>12.07.2022 – rozmowa telefoniczna</p>			
					<p>██████████ - Pracownicy</p> <p>franczyzobiorca sklepu Shot Alkohole</p> <p>22.01.2022 - wizyta w sklepie działającym w ramach sieci partnerskiej SHOT (franczyza) w celu rozmowy z właścicielem, udzielenia informacji i kontaktu oraz złożenia ankiety. Brak właściciela, rozmowa ze sprzedawczynią, informacja o planowanej robocie. Do chwili obecnej nie uzyskano wypełnionego kwestionariusza</p> <p>16.03.2022- ponowne odwiedzenie sklepu. Przekazanie ankiety, pozostawienie danych</p>			AKTYWNY

					<p>kontaktowych i poproszenie właściciela o wypełnienie ankiety. 17.03.2022- kolejna wizyta w sklepie - kolejna sprzedawczyni. Ustalono, że właścicielem franczyzy jest [REDAKTOWANE]. Numer telefonu został uzyskany. 17.03.2022- rozmowa telefoniczna wyjaśniająca cel i zakres badania. 21.03.2022- w obliczu niezwrócenia ankiety na podany adres e-mail został wysłany e-mail do właściciela z prośbą o zwrot ankiety. 28.03.2022 - e-mail od Pana [REDAKTOWANE], tym razem z prośbą o przesłanie ankiety (pomimo przesłania wersji papierowych) 28.03.2022 - przesłanie mailem ankiety z prośbą o zwrot wypełnionej ankiety. Nie otrzymano odpowiedzi. 06.04.2022 - przesłanie ankiety pocztą do Pani [REDAKTOWANE] na adres jej siedziby z potwierdzeniem odbioru. Nie otrzymano odpowiedzi. 28.06.2022 – wysłanie zaproszenia na spotkanie i wspólne wypełnienie ankiety – brak odpowiedzi</p>			
--	--	--	--	--	--	--	--	--

						<p>właściciel kolejnej połowy budynku 14.02.2022 – rozmowa ze współwłaścicielką budynku [REDAKTOWANA] która długo próbowała znaleźć sąsiada (m.in. remont budynku) – bez rezultatu 07.07.2022 – rozmowy z ludźmi wokół nieruchomości – nikt nie zna właściciela, nie widział tam żadnej działalności od lat</p> <p>właściciel marki Shot Alkohole 16.03.2022 – odwiedzając sklep, sprzedawczyni nie ma informacji o właścicielu marki 17.03.2022 – ponowna wizyta w sklepie, inna sprzedawczyni nie ma informacji o właścicielu marki 06.04.2022 - próba samodzielnego odnalezienia właściciela marki Shot Alkohole w celu przesłania ankiety i informacji o projekcie</p>		<p>NIEAKTYWNY</p> <p>NIEISTOTNE</p>	
2.	Usługa	Meissnera 13	<p>450/10 - właściciel działki - Gmina Kraków, 450/14 - właściciel działki - Gmina Kraków, 450/15 - właściciel działki - Gmina Kraków, 450/16 - właściciel działki - Gmina Kraków, 451/3 - właściciel działki - Gmina Kraków, 451/8 - właściciel działki - Kraków, 750/2 - właściciel działki - Gmina Kraków</p>	<p>Działka 450/16 Działka została objęta decyzją o pozwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Działka 495/28 pozostała w rękach do tej pory. Zgodnie z decyzją cały wydział przeznaczony jest pod inwestycje.</p> <p>Działka 451/3 Działka została objęta decyzją o pozwoleniu na realizację inwestycji drogowej.</p>		<p>FHU Wero – właściciel punktu ksero 22.01.2022- wizyta w punkcie, rozmowa z mężem właścicielki, dostarczenie materiałów informacyjnych, kontaktu i ankiety. Właściciel wie, że budynek zostanie rozebrany. Przyznaje, że działa nielegalnie na jednej z działek, na których operuje. Ankieta nie została wypełniona do dnia dzisiejszego, nie</p>	<p>Pracownicy – 2 osoby (pełny etat, wg ankiety)</p> <p>W spotkaniu wziął udział [REDAKTOWANA] właściciel punktu ksero. Ma świadomość, że inwestycja zostanie wkrótce zrealizowana, ale spodziewa</p>	<p>AKTYWNY</p>	<p>2 - firma FHU Wero – [REDAKTOWANA] (właściciel firmy) - pracownicy FHU Wero (2 osoby)</p>

			<p>właściciel firmy - FHU Wero + pracownicy</p>	<p><u>Nie toczy się postępowanie dotyczące działek: 450/10, 450/14, 450/15, 451/8, 750/2</u></p>	<p>było kontaktu od właściciela. 16.03.2022 - ponowne odwiedziły w punkcie ksero. Ponownie kwestionariusz został pozostawiony, a pracownik skontaktował się z prośbą o przekazanie go właścicielowi i skontaktowanie się w tej sprawie. 17.03.2022 - nawiązał kontakt z właścicielką punktu ksero, zapewniając, że ankieta zostanie odesłana i rozwiąże wszelkie wątpliwości. Podczas tej rozmowy z właścicielką poinformował o planowanym przeniesieniu firmy w inne miejsce na początku maja. 18.03.2022 - wysłano e-mail przypominający z prośbą o odesłanie ankiety. Ankieta nie dotarła do dnia dzisiejszego, nie było kontaktu od właściciela biznesu 06.04.2022- przesłanie ankiety pocztą na adres siedziby firmy "Firma Handlowo-Usługowa Wero", potwierdzenie odbioru. Nie otrzymano odpowiedzi. 28.06.2022 - wysłanie zaproszenia na spotkanie i wspólne wypełnienie ankiety – brak odpowiedzi</p>	<p>się dalszych opóźnień w procesie budowy. Chciałby wiedzieć, kiedy właściwie powinien przenieść swój biznes. Pan [REDAKTED] potwierdził, że grunt jest zajmowany bezprawnie - w świetle wyroku sądu - jednak płaci MPEC miesięczną opłatę (karę) za nieuzasadnione zajęcie gruntu. Budynek (majątek ruchomy) należy do żony [REDAKTED]. W związku z realizacją inwestycji planuje przenieść swój biznes w inną lokalizację. Obecny budynek zostanie zburzony i usunięty. P. [REDAKTED] chciałby wiedzieć, czy z punktu widzenia odszkodowań powinien sam usunąć budynek i żądać kosztów rozbioru, czy</p>		
--	--	--	---	--	---	---	--	--

						07.07.2022 – wizyta w ksero, wypełnienie ankiety z panem. [redacted] mąż właścicielki (ankieta 03/22)		pozostawić go do momentu rozpoczęcia budowy. Przeprowadzka budynku będzie wymagała czasowego wstrzymania działalności oraz utraty części wyposażenia i mebli, których nie można używać w innym miejscu. Pana [redacted] interesowało, czy właściciele innych sąsiednich działek również musieliby usuwać elementy swojej zabudowy - zwłaszcza ogrodzenie przy kościele.	
3.	Kiosk (kiosk)	Piloci 10	24/6 - właściciel działki - Gmina Kraków, 667/8 - właściciel działki - Skarb Państwa, Inne: ZDMK, 667/9 - właściciel działki - Skarb Państwa, Inne: Struktura ZDMK i przedsiębiorca - do rozpatrzenia			07.07.22 – przepytanie mieszkańców z okolicy, przed laty był kiosk z gazetami i, ale nikt nie wie, kto był jego właścicielem		NIEAKTYWNY	0
4.	Biurowiec	Młyńska 2	24/10 - właściciele działki i budynku - małżeństwo [redacted] 24/13 - właściciel działki - Gmina Kraków	Brak postępowań dotyczących działek 24/10, 24/13.		[redacted] - właściciele gruntu i budynku 17.03.2022 – telefon na infolinię od Pani [redacted]	W spotkaniu wzięli udział obaj właściciele. W chwili obecnej budynek nie jest wynajmowany. Ze względu na zbliżające się wywłaszczenie właściciele - chcąc być uczciwymi wobec potencjalnych najemców - nie wynajmują budynku.	AKTYWNY	1 [redacted] (właściciele gruntów i budynków)

po wizycie w piekarni i pogawędce ze sprzedawcą (02.02.2022)
 24.05.2022 – telefon od właściciela – pytanie o określony termin przesiedlenia
 21.06.2022 – rozmowa telefoniczna
 28.06.2022 - wysłanie zaproszenia na spotkanie i wspólne wypełnienie ankiety
 01.07.2022 – telefon i potwierdzenie chęci spotkania
 07.07.2022 – spotkanie, wypełnienie ankiety (ankieta 02/22)

Interesuje ich możliwość umorzenia podatku od nieruchomości. Chcą zamknąć biznes i otrzymać rekompensatę finansową za utracony dochód z najmu. Krytykują Miasto Kraków za to, że do tej pory nie otrzymali żadnych oficjalnych informacji o planowanej inwestycji i wywłaszczeniu. Przedstawiciel ZDMK wyjaśnił, że pismo zostało wysłane po uzyskaniu decyzji ZRID. Właściciele wypełnili ankietę 02/22.

Domino – właściciel piekarni
 01.02.2022 - wizyta w punkcie, nieobecność właściciela, rozmowa ze sprzedawczynią, pozostawienie materiałów informacyjnych kontakt, ankiety. Brak możliwości kontaktu z właścicielem - RODO. Samodzielne ustalenie, że sieć Domino ma siedzibę w Zakopanem i prowadzi kilka punktów usługowych w Krakowie. Nie otrzymano odpowiedzi na kwestionariusz.
 16.03.2022 - kontakt telefoniczny z siedzibą firmy Domino, samodzielny kontakt z synem właściciela/członka zarządu ██████████

NIEAKTYWNY

						<p>Nieudana próba kontaktu.</p> <p>17.03.2022 - kolejna próba kontaktu z synem właściciela. Mężczyzna informuje o planie zamknięcia biznesu ze względu na zmniejszenie liczby klientów głównie z pobliskiego biurowca (praca zdalna / COVID). Wypowiedzenie do końca kwietnia, ale zamknięcie biznesu wcześniej, bo to nieopłacalne.</p> <p>Przekazanie numeru infolinii do kontaktu.</p> <p>27.04.2022 - wizyta na miejscu, piekarnia zamknięta, znaki usunięte, budynek pusty.</p>			
5.	Kiosk	Młyńska przy zatoczce autobusowej przystanku MPK „Miechowity”	22/12 (WŁ: START-KURZEI Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością)			<p>07.07.2022 – przesłuchanie ludzi w pobliżu, brak informacji o właścicielu firmy</p>	NIEAKTYWNY	0	
6.	Billboard	Pilotów 59	właściciel działki - [REDACTED]			<p>[REDACTED] – właściciel gruntu i billboardu</p> <p>17.03.2022 - wykonano wizję terenową - budynek (Pilotów 61), obok którego znajdują się billboardy, jest obecnie niezamieszkały.</p> <p>Właścicielem terenu jest [REDACTED]. W sąsiednim budynku prowadzącym działalność rozmawialiśmy z pracownikiem,</p>		W TRAKCIE ANALIZY	0

					<p>pozostawiono materiały i ankiety, które ta osoba przekazała „zarządcy”, m.in. posesji, na której znajduje się billboard.</p> <p>17.03.2022- w/w kierownik dzwonił z pytaniami o ankietę, zadeklarował, że materiały zostaną przekazane właścicielowi i zwrócone, brak kontaktu.</p> <p>06.04.2022 - przesłanie ankiety pocztą na adres siedziby firmy, brak kontaktu</p> <p>28.06.2022 - wysłanie zaproszenia na spotkanie i wspólne wypełnienie ankiety</p> <p>05.07.2022 – potwierdzenie chęci spotkania</p> <p>07.07.2022 – spotkanie z Panem [REDAKTOR] ojcem właściciela, poprosił o czas na wypełnienie ankiety</p> <p>25.07.2022 – pismo z prośbą o spotkanie otrzymane od prawnika, reprezentującego p. [REDAKTOR] ankieta nie została odesłana</p> <p>03.08.2022 - billboard uznano za wycofany z eksploatacji zgodnie z lokalnym prawem antyreklamowym (ustanowionym 2 lutego 2020 r., obowiązującym od 1 lipca 2022 r.)</p>		
--	--	--	--	--	---	--	--

7.	Kiosk	Skrzyżowanie Młyńska/Miechowity	864 - właściciel działki - Kraków struktura i właściciel firmy - do wglądu		07.07.2022 – przesłuchanie ludzi w pobliżu, brak informacji o właścicielu firmy		NIEAKTYWNY	0		
8.	Kiosk	Lublańska przy zatoczce autobusowej przystanku MPK „Rondo Barei”	704/5 (Skarb Państwa Inny rodzaj władania ZDMK)		07.07.2022 – przesłuchanie ludzi w pobliżu, brak informacji o właścicielu firmy		NIEAKTYWNY	0		
9.	Wiata magazynowa	Dobrego Pasterza 116	3/12 (Gmina Kraków)	<p>Działka 3/12</p> <p>Część działki objęta umową dzierżawy.</p> <p>Kolejna część działki została objęta umową, która została rozwiązana 10 lutego 2020 r. Obecnie toczy się sprawa sądowa w sprawie wydania nieruchomości. Obecnie został złożony wniosek o powołanie kuratora sądowego ze względu na nieznaną lokalizację najemcy.</p> <p>Na działce znajdują się:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) służebność przejścia i przejścia; b) służebność przesyłu dla Tauron Dystrybucja SA; <p>Na działce znajdują się urządzenia do przesyłu ciepłej wody, pary, gazu, energii elektrycznej i łączności. Na działce znajduje się infrastruktura energetyczna i gazowa należąca do Tauron Dystrybucja SA oraz Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. W tej sprawie odbyły się rozprawy sądowe, na których nie doszło do ugody.</p> <p>Działka 3/12 udostępniona pod budowę przyłącza kanalizacji sanitarnej ze studnią betonową.</p>		<p>CTD Inbud sp. z o.o. z oo – wieczysty najemca terenu i właściciel zakładu produkcyjnego (znaki drogowe)</p> <p>03.11.2022 – wysłanie ankiety do wypełnienia e-mailem</p> <p>14.03.2022 – odesłanie wypełnionej ankiety</p> <p>12.07.2022 – wysłanie nowej wersji ankiety do wypełnienia e-mailem</p> <p>28.07.2022 – telefon, umówienie spotkania w celu wypełnienia ankiety</p> <p>29.07.2022 – spotkanie, wypełnienie ankiety (nr 06/22)</p> <p>03.08.2022 - dokumenty dotyczące biznesu znalezione w otwartych źródłach internetowych - 26 pracowników w 2021 r.</p> <p>04.08.22 - właściciel nadal nie wie, co robi z biznesem po przesiedleniu ani ile osób ewentualnie zwolni</p>	Pracownicy – 24 etatowe, 4 niepełne etatowe (wg ankiety)	Pan [redacted] jest użytkownikiem wieczystym gruntu (99 lat) i zajmuje się produkcją znaków drogowych oraz dzierżawi kiosk dla piekarni (nie jest już wynajmowany). Nie wie, co zrobi ze swoim biznesem po wydzieleniu i nabyciu części gruntu: rozważa zamknięcie działalności i sprzedaż gruntu, podział działalności na biuro usługowe (które pozostanie w aktualnej lokalizacji) i produkcję lub coś innego. Nie	AKTYWNY	2 - Inbud Marian Motyl (właściciel firmy) - Pracownicy Inbudu (28)

				Umowa obowiązywała przez okres 12 miesięcy, tj. do 26 sierpnia 2020 roku.				wie, ile osób zwolni (jeśli w ogóle). Nie chce, żeby wykonawca przeprowadzał ankiety z jego pracownikami ani odwiedzał ich na swojej posesji. Zgodnie z projektem technicznym - 3 budynki zostaną rozebrane: kiosk, hala magazynowa i pracownia sitodruku.	
			319 (Właściciel nieznan, Inne: ZDMK)						
10.	Budynek usługowy	Dobrego Pasterza 116	3/12 - własna działka - Gmina Kraków - użytkownik wieczysty gruntu i właściciel obiektu - firma Inbud ([REDACTED]) + jej pracownicy	JW.		Rachwał sc – właściciel piekarni 01.02.2022- wizyta na miejscu. Pierwotnie w tym miejscu znajdowały się obok siebie dwa budynki: piekarnia i kwaciarnia. Budynek kwaciarni już nie istnieje, w piekarni rozmowa ze sprzedawczynią. Brak możliwości bezpośredniego kontaktu z właścicielem w związku z RODO. Pozostawianie ankiet, informacji, kontaktu. Ankieta nie została odesłana, brak kontaktu. 21.03.2022- samodzielna próba kontaktu z właścicielem - Piekarnia Rachwał s.c.. Telefon do centrali sieci, właściciel zajęty		NIEAKTYWNY	

						<p>22.03.2022 – kolejny telefon, wywiad z właścicielem [REDACTED]. Prośba o wypełnienie ankiety, wysłana na podany adres e-mail - [REDACTED]. Brak odpowiedzi.</p> <p>06.04.2022 - przesłanie ankiety pocztą za potwierdzeniem odbioru. Nie otrzymano odpowiedzi.</p> <p>28.06.2022 - wysłanie zaproszenia na spotkanie i wspólne wypełnienie ankiety – brak odpowiedzi</p> <p>26.07.2022 – rozmowa z właścicielem firmy panem [REDACTED] – opuścił lokalizację w kwietniu i nie jest już zainteresowany posiadaniem piekarni w tej lokalizacji, nie był właścicielem obiektu, wydzierżawił go od INBUD sc</p>		
						<p>Kwaciarnia</p> <p>01.02.2022 – wizyta w terenie, budynek wyburzony [REDACTED] (komórka powyżej)</p>		NIEAKTYWNY
11.	Wiata magazynowa	Dobrego Pasterza 116	3/12 (Gmina Kraków), 2/2 (IT: Urząd Miasta Krakowa, Uniwersytet Warszawski; małżeństwo [REDACTED])	JW. Nie toczy się postępowanie dotyczące działki 2/2				AKTYWNY

12.	Budynek usługowy	Dobrego Pasterza jak powyżej przystanek autobusowy „Słonecki”, przy wyjściu na posesji Dobrego Pasterza 118c	3/12 (Gmina Kraków)	JW.		07.07.2022 - wypytywanie ludzi wokół, brak informacji o firmie/właścicielu budynku		NIEAKTYWNY	0
13.	Budynek usługowy	ul. Dobrego Pasterza 124a	2/1 (IT: Skarb Państwa, Uniwersytet Warszawski: Super Krak Spółka Akcyjna)	Nie toczy się postępowanie dotyczące działki 2/1		<p>Super-Krak SA – właściciel gruntu, budynku i billboardu</p> <p>17.03.2022 - rozmowa z HONG HA z prośbą o kontakt lub kontakt do Super Kraka.</p> <p>17.03.2022 - próba kontaktu z sekretariatem Super Krak i numerami kontaktowymi dostępnymi na stronie (nie otrzymano)</p> <p>18.03.2022 - Rozmowa z pracownikiem sekretariatu - brak kontaktu zwrotnego i wskazanie osoby zajmującej się takimi sprawami w tej firmie.</p> <p>06.04.2022 - wysłanie ankiety w związku z billboardem oraz budynkiem, w którym prowadzona jest restauracja. Brak pisemnej odpowiedzi.</p> <p>26.04.2022- kontakt z infolinią - p. ██████████</p> <p>██████████, zapytanie o zakres zajęcia działki 2/1. Udzielono odpowiedzi, a następnego dnia wysłano wycinek PZT,</p>		AKTYWNY	<p>4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Super-Krak SA (właściciel gruntu, budynku i billboardu) - Właściciel restauracji Hong Ha (właściciel firmy) - Pracownicy Restauracji Hong Ha - JB Property (dzierżawca miejsc parkingowych)

					<p>aby dokładnie zilustrować 28.04.2022 - e-mail od Pani [REDACTED] z pytaniem o przyczynę i podstawę przeprowadzenia ankiet oraz o czynności doraźne. Udzielono odpowiedzi 5 maja 28.06.2022 - wysłanie zaproszenia na spotkanie i wspólne wypełnienie ankiety 05.07.2022 – telefon od p. [REDACTED], potwierdzenie spotkania 07.07.2022 – spotkanie z przedstawicielami zarządu, uczestnicy poprosili o czas na wypełnienie ankiety 26.07.2022 – próba kontaktu telefonicznego z p. [REDACTED], dyrektorem operacyjnym, brak odpowiedzi 29.07.2022 – spotkanie z p. [REDACTED] w kwestiach technicznych, brak otrzymania ankiety od p. Machety 08.04.2022 - telefon - wypełniona ankieta, do wysłania w przyszłym tygodniu</p>				
					<p>Hong Ha – właściciel azjatyckiej restauracji 01.02.2022 - wizyta na miejscu. Właściciel nieobecny, ale urzędnik umówił się na rozmowę telefoniczną z właścicielem. Do przekazania pozostawiono ankiety, materiały i dane kontaktowe. Właściciel</p>	Pracownicy		AKTYWNY	

					<p>wie o inwestycji, chciał poznać termin rozbiórki, zapewnił, że wypełni ankietę. Do dziś otrzymaliśmy ankiety.</p> <p>16.03.2022- telefon od właściciela Hong Ha – p. [REDACTED] na podany numer infolinii. Prosi o kontakt osobę znającą plany rozbiórki. Zgadza się przekazać numer kierownikowi budowy. Zamierza dojść do porozumienia z właścicielem działki (Super Krak), aby przenieść swoją restaurację do innego lokalu należącego do Super Kraka. Jeśli to się nie uda, poszuka innej lokalizacji w okolicy. Chciałby móc prowadzić swój biznes nawet do końca wakacji.</p> <p>17.03.2022- rozmowa telefoniczna z HONG HA. Właściciel zadeklarował, że ankieta zostanie odesłana po zakończeniu izolacji i powrocie do kraju. Zadeklarował kontakt po rozmowie z Super Krakiem na temat zarezerwowanego mieszkania. Nie odesłał mimo zapewnień ankiety.</p> <p>06.04.2022 - przesłanie ankiety za potwierdzeniem odbioru. Nie odesłano</p> <p>16.04.2022 - próba kontaktu telefonicznego, wysłana wiadomość z prośbą o kontakt</p>			
--	--	--	--	--	---	--	--	--

					<p>28.06.2022 - wysłanie zaproszenia na spotkanie i wspólne wypełnienie ankiety – brak odpowiedzi</p> <p>07.07.2022 – telefon od właściciela, chętny do wypełnienia ankiety, ankieta wysłana e-mailem, przedstawiona propozycja spotkania</p> <p>08.07.2022 – wiadomość wysłana</p> <p>26.07.22 – telefon z prośbą o wypełnienie ankiety, oferowane spotkanie/wsparcie telefoniczne, właściciel zadeklarował wypełnienie i wysłanie ankiety</p> <p>08.04.2022 - telefon, deklaracja przesłania ankiety, otrzymany numer NIP</p>				
					<p>BJ Property Group – dzierżawca miejsc parkingowych</p> <p>07.07.2022 – spotkanie z Super Krakiem, uczestnicy poprosili o czas na wypełnienie ankiety</p> <p>26.07.2022 – rozmowa telefoniczna z p. [REDACTED], dyrektor, poproszenie o wypełnienie ankiety</p> <p>08.04.2022 - próba kontaktu telefonicznego, brak odpowiedzi</p>			AKTYWNY	

Wstępne badania ankietowe KSR i SPV są szczegółowo opisane w dalszym rozdziale *Zasady kwalifikowania i uprawnień*. Każda z poszkodowanych firm została przynajmniej raz odwiedzona przez przedstawicieli KSR i SPV, a wśród poszkodowanych użytkowników nieruchomości zostały rozdane ankiety w celu uzyskania dalszych danych, które pozwolą na lepszą późniejszą wycenę potencjalnych strat i odszkodowań. Pomimo tego odnotowano stosunkowo niski wskaźnik odpowiedzi na kwestionariusz, ponieważ:

- Pandemia COVID sprawiła, że część podmiotów gospodarczych zidentyfikowanych jako PDP była już zamknięta lub czasowo nieczynna, dlatego ani konsultanci, ani przedstawiciele SPV nie mogli osobiście skonsultować się z właścicielami nieruchomości.
- W niektórych lokalizacjach zarówno przedstawiciele KSR jak i SPV mogli spotkać się jedynie z pracownikami, a nie właścicielami firm działających w danej nieruchomości, przy czym często pracownicy nie chcieli udostępnić bezpośredniego kontaktu do właściciela firmy i mimo pozostawienia danych kontaktowych właściciele nie kontaktowali się z przedstawicielami.
- Wielu właścicieli firm, którzy wypełnili ankiety, nie wypełniło rubryk dotyczących dochodów (istnieje domniemanie, że wynika to z ich obaw związanych z deklaracjami podatkowymi), co utrudnia dokładne wyliczenie potencjalnych strat.

Kolejne badanie firm zostało przeprowadzone w lipcu 2022 r. Dzięki temu badaniu uzyskano prawie pełny odsetek odpowiedzi od potencjalnie dotkniętych firm, które nadal działały w czasie badania. W tej rundzie a przeprowadzania ankiet wykorzystano bardziej szczegółowy kwestionariusz społeczno-ekonomiczny, który zawierał kluczowe kryteria inwentaryzacji aktywów w celu wygenerowania wystarczających danych, aby wesprzeć późniejszą wycenę potencjalnych strat i rekompensatę za utratę środków do życia.

Lp.	Kryteria określenia oddziaływania i ustalenia sytuacji wyjściowej	Tak / Częścio wo / Nie	Wymagane działania	Jednostka odpowiedzialna/Termin
1.	Czy fizyczna strefa oddziaływania komponentu projektu lub działań, które powodują konieczność pozyskania gruntów, jest odpowiednio rozpoznana i zlokalizowana?		Strefa jest określona, ale plan realizacji projektu musi zostać sfinalizowany, aby móc określić charakter i zakres oddziaływania. Projekt może jeszcze podlegać niewielkim zmianom. Konieczne jest uzyskanie formalnego pozwolenia (ZRID) i ostatecznego projektu.	Jednostka odpowiedzialna: SPV Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID (przypuszczalnie lipiec 2022 r.)
2.	Czy określony jest zakres proponowanego pozyskania gruntów i zasobów w ramach projektu, w tym osiedli, grup i osób, które mogą zostać fizycznie i/lub ekonomicznie przesiedlone?		Należy sfinalizować plan realizacji projektu, aby ostatecznie określić zakres proponowanego pozyskania gruntów i zasobów w ramach projektu. Projekt może jeszcze podlegać niewielkim zmianom. Konieczne jest uzyskanie formalnego pozwolenia (ZRID) i ostatecznego projektu.	Jednostka odpowiedzialna: SPV Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID (przypuszczalnie lipiec 2022 r.)
3.	Czy istnieje zestawienie liczby gospodarstw domowych i osób (według profilu społecznego, np. wiek, płeć, pochodzenie etniczne, status ludności rdzennej i ekonomiczny), które narażone będą na oddziaływanie?		Na podstawie wstępnych badań sporządzono zestawienie osób mogących zostać przesiedlonymi, ale szczegółowy spis społeczny i profilowanie mogą zostać przeprowadzone dopiero po uzyskaniu ZRID oraz finalizacji OOS i planu realizacji projektu.	Jednostka odpowiedzialna: SPV Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
4.	Czy istnieje zestawienie obiektów fizycznych (np. domów, budynków pomocniczych, budynków użyteczności publicznej, infrastruktury publicznej, osiedli, przedsiębiorstw, kościołów itp.), które będą podlegać oddziaływaniu?		Jednak po uzyskaniu zezwolenia (ZRID), ustaleniu daty końcowej i rozpoczęciu formalnego procesu pozyskiwania gruntów, dane zestawione w tej sekcji będą musiały zostać zweryfikowane i zewidencjonowane.	Jednostka odpowiedzialna: SPV Proponowany termin: Ok. sierpień / wrzesień 2022 r.

5.	Czy uwzględniono i zdefiniowano wszystkie kategorie skutków wysiedleń, np. różne rodzaje gruntów, dobra materialne (domy, inne budowle) i zasoby komunalne?		Dane są dostępne w tej części, ale będą musiały zostać zweryfikowane po uzyskaniu ZRID i ukończeniu planu realizacji projektu.	Jednostka odpowiedzialna: SPV Proponowany termin: Ok. sierpień / wrzesień 2022 r.
6.	Czy w ocenie oddziaływań zdefiniowano pojęcie wrażliwości i uwzględniono osoby szczególnie wrażliwe?		Pojęcie jest zdefiniowane, ale na podstawie wstępnych badań terenowych przeprowadzonych przez KSR i SPV nie zidentyfikowano do tej pory żadnych grup wrażliwych. Będzie to wymagało weryfikacji po przeprowadzeniu szczegółowego spisu i profilowania społecznego po uzyskaniu ZRID oraz finalizacji OOŚ i planu realizacji projektu.	Jednostka odpowiedzialna: SPV Proponowany termin: Ok. sierpień / wrzesień 2022 r.
7.	Czy przedstawiono wszystkie podjęte wysiłki (i ich wyniki) w celu zminimalizowania przesiedleń podczas realizacji projektu?		Tak, dane dostępne w tym rozdziale oraz w rozdziale dotyczącym <i>Procedur konsultacji społecznych</i>	n.d.
8.	Czy istnieje opis metodologii zastosowanej do rozpoznania/ustalenia potencjalnych oddziaływań?		Tak w odniesieniu do badań wstępnych przeprowadzonych przez KSR i SPV, ale metodologia i wyniki komponentów społecznych OOŚ nie zostały jeszcze ukończone i nie mogą być jeszcze uwzględnione.	Jednostka odpowiedzialna: Araf. Proponowany termin: Ok. sierpień / wrzesień 2022 r.
9.	Czy przeprowadzono podstawowe badania społeczno-gospodarcze, które dotyczą osób mogących ulec przesiedleniu i społeczności przyjmujących oraz obejmują ich udział w tych badaniach?		Na podstawie wstępnych badań sporządzono zestawienie osób mogących zostać przesiedlonymi, ale szczegółowy spis społeczny i profilowanie osób przesiedlonych mogą zostać przeprowadzone dopiero po uzyskaniu ZRID oraz finalizacji OOŚ i planu realizacji projektu.	Jednostka odpowiedzialna: SPV Proponowany termin: Ok. sierpień / wrzesień 2022 r.
10.	Czy jasno przedstawiono charakter (np. grupy fokusowe, badania gospodarstw domowych, spisy ludności, inwentaryzacje majątku) i metodę tych badań?		Istnieje zestawienie metod badań wstępnych, ale szczegółowy spis społeczny i profilowanie osób przesiedlonych mogą zostać przeprowadzone dopiero po uzyskaniu ZRID oraz finalizacji OOŚ i planu realizacji projektu.	Jednostka odpowiedzialna: SPV Proponowany termin: Ok. sierpień / wrzesień 2022 r.

11.	Czy badania te obejmują badania nad warunkami bytowymi i standardami życia, rozmieszczeniem i wzorcami osiedleńczymi, własnością i użytkowaniem gruntów, zarządzaniem i zdrowiem, interakcjami społecznymi i normami kulturowymi, usługami i infrastrukturą socjalną?		W pewnym stopniu na podstawie wstępnych badań, ale wyniki komponentów społecznych OOS nie zostały jeszcze opracowane i nie mogły być uwzględnione, nie przeprowadzono też spisu i profilowania społecznego osób przesiedlonych. W tym ostatnim przypadku konieczne jest uzyskanie ZRID.	Jednostka odpowiedzialna: Araf i SPV Proponowany termin: Ok. sierpień / wrzesień 2022 r.
-----	---	--	---	--

8. Zasady kwalifikowania i uprawnienia

Jak zauważono w poprzednim rozdziale, odpowiednie polskie przepisy i regulacje prawne uznają i wymagają pokrycia strat jedynie w przypadku PDP, którzy albo (Kategoria I) posiadają formalne prawa do gruntów i budowli, zarejestrowane w Katastrze Nieruchomości, albo którzy (Kategoria II) posiadają prawa i roszczenia rozpoznawalne na mocy prawa krajowego, które można określić na podstawie prawnie uznanych zapisów, takich jak umowy kupna-sprzedaży, dokumenty spadkowe i opłaty podatku komunalnego.

Wszyscy właściciele 50 prywatnych działek objętych Inwestycją, które zostały ustalone w wyniku badań KSR i SPV, należą do kategorii I (46 działek) lub kategorii II (4 działki), a zatem wszyscy są uznani za uprawnionych do odszkodowania zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa polskiego.

Rodzaj działki	Liczba działek podlegających oddziaływaniu	Kategoria I	Kategoria II
Prywatne miejskie działki	50	46	4

W przeciwieństwie do tego, badania przeprowadzone przez SPV i KSR ujawniły, że wszystkich trzynastu właścicieli, dzierżawców, najemców i pracowników firm na działkach objętych Inwestycją, potencjalnie wysiedlonych przez Inwestycję (zidentyfikowanych w poprzedniej części), nie należy do kategorii I lub II i nie ma prawnie uznanego prawa lub roszczenia do odszkodowania zgodnie z polskim prawem, biorąc pod uwagę nieformalny, nielegalny lub niezarejestrowany charakter działalności. Uznaje się jednak, że PDP z tych przedsiębiorstw kwalifikują się do otrzymywania odszkodowania w ramach wymogów EBI i PR5 EBOiR i będą je otrzymywać.

Zgodnie z polskim prawem, gmina ma obowiązek zakończyć ustalanie gruntów, nieruchomości, majątku i osób dotkniętych skutkami Inwestycji oraz obliczyć wysokość odszkodowania po uzyskaniu ZRID, ale przed wyłączeniem. Jakakolwiek tymczasowe ustalenie lub wycena przygotowana przez jakąkolwiek inną stronę w ramach procesu może być wykorzystana jedynie jako opinia, a nie jako dane źródłowe do obliczenia i wypłaty odszkodowań na poziomie "bazowym" wymaganych przez polskie prawo, lub płatności uzupełniających lub pomocy wymaganej do spełnienia wymogów EBOR i EBI.

Z tego powodu ustalenie pełnych strat i uprawnień oraz wycena i wyliczenie pełnych kosztów odtworzenia i uprawnień, dla wszystkich PDP nie jest w tej chwili możliwe i zostanie przygotowane po uzyskaniu ZRID (w tym zezwoleniu określa się również datę graniczną dla zasad kwalifikowania i uprawnień). Po uzyskaniu ZRID, w powiązaniu z procesem wyceny bazowej przez gminę (w celu spełnienia polskich wymogów prawnych), zostaną obliczone, ustalone i uzgodnione przez wszystkie strony dodatkowe środki odszkodowawcze (w celu spełnienia wymogów EBOR / EBI).

Umowa Projektu pomiędzy SPV a gminą stanowi, że gmina pokryje wszystkie koszty odszkodowań z tytułu przesiedleń nie tylko wymaganych przez prawo, ale także dodatkowo wymaganych przez PR EBOR. Dlatego też przed udzieleniem ZRID opracowano matrycę kwalifikowalności i uprawnień opartą na pełnych uprawnieniach EBOR / EBI w ramach projektu w gotowości do procesu spisu społecznego, szczegółowego profilowania społecznego,

inwentaryzacji mienia i późniejszej wyceny przez gminę. Matrycę tę przedstawiono poniżej i będzie ona podlegała zmianom i udoskonaleniom w miarę gromadzenia danych, analiz i obliczeń.

Tabela 10: Zasady kwalifikowania i uprawnienia dla każdego rodzaju strat wynikających z realizacji Inwestycji

Rodzaj straty / oddziaływania	Kwalifikujące się PDP	Uprawnienia
Trwała utrata działki budowlanej i/lub budowli	Uprawniony ⁷	Odszkodowanie pieniężne za działkę według wartości odtworzeniowej na podstawie wyceny przez rzeczoznawcę.
	Zajmujący działkę - Użytkownik nieformalny ⁸	Pomoc w przeniesieniu się do innej nieruchomości lub opieka nad osobami wrażliwymi
Trwała utrata obiektów niemieszkalnych (sklepy, pomieszczenia biurowe, warsztaty lub podobne)	Właściciel obiektu gospodarczego	Świadczenie na przemieszczanie majątku ruchomego lub pomoc w jego przemieszczaniu ORAZ, albo Odszkodowanie pieniężne według pełnego kosztu odtworzenia (w tym dodatkowe podwyższenie odszkodowania pieniężnego w celu osiągnięcia pełnej wartości odtworzeniowej, które obejmuje: - Koszty poszukiwania obiektu zastępczego - Koszty uzyskania tytułu własności nowego obiektu - Koszty rejestracji nowego obiektu - Utrata dochodów z tytułu najmu obiektu do czasu zabezpieczenia obiektu zastępczego. - Prawo do odzyskania materiałów z rozbiórki obiektu LUB Zastępczy obiekt gospodarczy.
Czasowa utrata obiektu gospodarczego (sklepu, pomieszczeń biurowych, warsztatów lub podobnych)	Właściciel obiektu gospodarczego	Świadczenie na przemieszczanie majątku ruchomego lub pomoc w jego przemieszczaniu
Trwała utrata dochodów z działalności gospodarczej i/lub źródeł utrzymania związana z jedną z powyższych strat lub innymi oddziaływaniami inwestycji (przesiedlenie ekonomiczne)	Właściciel, zajmujący obiekt, pracownik (formalne lub nieformalne przedsięwzięcie lub	Odszkodowanie pieniężne za utracony dochód do czasu przywrócenia działalności gospodarczej w innym miejscu LUB Stworzenie dostępu do podobnych możliwości i przywrócenie dochodów

⁷ Osoby przesiedlone kategorii 1 i 2 wg polityki EBOR.

⁸ Osoby przesiedlone kategorii 3 wg polityki EBOR

	działalność gospodarcza)	
Czasowa utrata dochodów z działalności gospodarczej i/lub źródeł utrzymania związana z jedną z powyższych strat lub innymi oddziaływaniami inwestycji (przesiedlenie ekonomiczne)	Właściciel, zajmujący obiekt, pracownik (formalne lub nieformalne przedsiębiorstwo lub działalność gospodarcza)	Odszkodowanie pieniężne za utracony dochód netto w okresie przejściowym (do czasu przywrócenia działalności gospodarczej w innym miejscu) włącznie z świadczeniem z tytułu zakłóceń LUB Stworzenie dostępu do podobnych możliwości i przywrócenie dochodów

Lp.	Lista kontrolna kwalifikowania i uprawnień	Tak / Częściowo / Nie	Wymagane działania	Jednostka odpowiedzialna / Termin
1.	Czy istnieje definicja osób przesiedlonych i czy nakreślono różne kategorie, które odzwierciedlają pełen zakres osób przesiedlonych w ramach projektu?		Dane uwzględnione w tym rozdziale oraz glosariusz	n.d.
2.	Czy przedstawiono kryteria kwalifikowania się wysiedleńców do odszkodowania i innych form pomocy przy wysiedleniach?		Dane uwzględnione w tym rozdziale oraz analiza rozbieżności	n.d.
3.	Czy wszyscy właściciele, użytkownicy, najemcy i inne kategorie posiadaczy praw istotnych dla inwestycji uwzględnieni są w kryteriach kwalifikowalności?		Dane uwzględnione w tym rozdziale oraz analiza rozbieżności	n.d.
4.	Czy proces określania warunków kwalifikacji jest właściwy dla danego obszaru i czy istnieją dowody na to, że został on uzgodniony/usankcjonowany przez odpowiednich liderów/przedstawicieli lokalnych?		Do potwierdzenia po uzyskaniu ZRID i rozpoczęciu formalnego procesu pozyskiwania gruntów, ale proces ten został usankcjonowany w drodze konsultacji z odpowiednimi przedstawicielami lokalnymi. Miasto Kraków jest partnerem projektu i ponosi główną odpowiedzialność za proces pozyskiwania gruntów, w tym za kwalifikowanie i przekazywanie SPV prawnie pozyskanych działek, a także za zapewnienie, że standardy EBOR, w tym dotyczące kwalifikowania, są spełnione.	Jednostka odpowiedzialna: gmina ze wsparciem SPV Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
5.	Czy określono i uzasadniono ostateczny termin kwalifikacji oraz czy został on szeroko zakomunikowany na obszarze objętym projektem?		Data graniczna zależna jest od uzyskania ZRID, co jeszcze nie nastąpiło, zatem data nie została zakomunikowana. Jak tylko data będzie znana, SPV i miasto powinny poinformować o niej wszystkich interesariuszy.	Jednostka odpowiedzialna: gmina ze wsparciem SPV Proponowany termin: uzyskanie ZRID
6.	Czy nakreślono ramy uprawnień pokazujące wszystkie kategorie osób podlegających oddziaływaniu i jakie możliwości oferuje się każdej kategorii?		Dane ujęte w tym rozdziale, ale będą podlegały weryfikacji i zmianom, jeśli w ostatecznym projekcie i spisie PDP ujawnione zostaną nowe kategorie	n.d.

7.	Czy zaznaczono, że osoby poddane oddziaływaniu, które nie posiadają rozpoznawalnego prawa lub roszczenia do zajmowanego gruntu, są uprawnione do odszkodowania za utratę majątku innego niż ziemia, jak również do pomocy przy przesiedlaniu?		Tak, zaznaczono	n.d.
8.	Czy matryca uprawnień obejmuje środki wsparcia poza odszkodowaniami, aby zapewnić, że wszystkie kluczowe efekty zewnętrzne zostały rozpoznane i uwzględnione w pakietach odszkodowań, takie jak zasilek na przemieszczenie się, zasilek przejściowy, wsparcie na odtworzenie źródeł utrzymania?		Tak zaznaczono, chociaż szczegółowe informacje na temat tych działań będą musiały zostać bliżej określone po przeprowadzeniu spisu, profilowania i oceny.	
9.	Czy przedstawiono instytucjonalne, finansowe i techniczne aspekty działań na rzecz odbudowy i czy działania te uwzględniają postanowienia dotyczące szkoleń, wzmocnienia instytucjonalnego, budowania potencjału, pomocy technicznej i transferu technologii?		Szczegółowe informacje na temat tych działań będą musiały zostać określone po przeprowadzeniu spisu, profilowania i oceny.	Jednostka odpowiedzialna: gmina Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
10.	Czy istnieją wyraźne dowody na to, że osobom narażonym na oddziaływania przedstawiono / zostaną przedstawione "opcje" przywrócenia poziomu warunków bytowania, np. różne możliwości generowania dochodu?		Opcje proponowane w tej części. Formalny proces negocjacji z osobami narażonymi na oddziaływania rozpocznie się po uzyskaniu zezwolenia (ZRID) i rozpoczęciu formalnego procesu pozyskiwania gruntów.	Jednostka odpowiedzialna: gmina Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
11.	Czy koncepcja przywrócenia poziomu warunków bytowych i środki służące takiemu przywróceniu zostały opracowane i uzgodnione w porozumieniu z ludnością narażoną na oddziaływania, w tym ze społecznościami przyjmującymi?		Formalny proces negocjacji z osobami narażonymi na oddziaływania rozpocznie się po uzyskaniu zezwolenia (ZRID) i rozpoczęciu formalnego procesu pozyskiwania gruntów.	Jednostka odpowiedzialna: gmina Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
12.	Czy metodologia kompensacji stosowana przy wycenie strat i określaniu kosztów odtworzenia jest		Zgodnie z polskim prawem gmina jest zobowiązana do wyceny nieruchomości przed	Jednostka odpowiedzialna:

	jasno zdefiniowana i stosowana konsekwentnie wobec wszystkich społeczności?		wywłaszczeniem. Proces zostanie wszczęty po uzyskaniu ZRID.	gmina ze wsparciem SPV Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
13.	Czy istnieje opis pakietów kompensacyjnych i innych form pomocy przy wysiedleniach dla każdej kategorii osób narażonych na oddziaływanie (w tym społeczności przyjmujących)?		Proponowane pakiety odpowiednie dla zakresu projektu oraz zakresu i rodzaju osób narażonych na oddziaływanie. Dane należy poddać weryfikacji po uzyskaniu zezwolenia (ZRID) i rozpoczęciu formalnego procesu pozyskiwania gruntów.	Jednostka odpowiedzialna: gmina Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
14.	Czy stawki odszkodowań za utracone mienie są wyliczone i czy wykazano, że stawki te są co najmniej równe pełnemu kosztowi odtworzenia utraconego mienia oraz czy istnieją dowody na to, że przeprowadzono uporządkowaną ocenę w celu określenia "pełnej wartości odtworzeniowej" całego mienia, którego to dotyczy (np. niezależny audyt przeprowadzony przez stronę trzecią)?		Zgodnie z polskim prawem gmina jest zobowiązana do wyliczenia wysokości odszkodowania przed wywłaszczeniem. Proces zostanie wszczęty po uzyskaniu ZRID. Wycena ta zostanie dokonana przez niezależnego, uprawnionego rzeczoznawcę i będzie obowiązująca oraz będzie stanowić podstawę do przyznania odszkodowań.	Jednostka odpowiedzialna: gmina ze wsparciem SPV Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
15.	Czy opisano rodzaje i poziomy odszkodowań przewidzianych w prawie lokalnym oraz dodatkowe środki niezbędne do pokrycia pełnych kosztów odtworzenia utraconego mienia?		Zgodnie z polskim prawem gmina jest zobowiązana do wyliczenia wysokości odszkodowania przed wywłaszczeniem. Proces zostanie wszczęty po uzyskaniu ZRID i realizowany będzie przez niezależnego, uprawnionego rzeczoznawcę.	Jednostka odpowiedzialna: gmina ze wsparciem SPV Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
16.	Czy określono, w jaki sposób, komu i kiedy zostanie wypłacone odszkodowanie? Czy uwzględnia to potrzeby, interesy i prawa zarówno kobiet, jak i mężczyzn?		Prawo dokładnie określa, kiedy następuje wypłata i kto ma prawo do otrzymania odszkodowania. Nie jest ona zależna od płci czy innych cech różnorodności.	n.d.

17.	Czy przedstawiono środki wspierające zarządzanie odszkodowaniami pieniężnymi, jeżeli są one przewidziane?		Środki zaproponowano w rozdziale dotyczącym <i>monitorowania i raportowania</i>	n.d.
-----	---	--	---	------

9. Zarządzanie skargami

Oprócz wielu kanałów komunikacyjnych ustanowionych dla interesariuszy projektu (zob. Sekcja konsultacji społecznych) istnieje specyficzny dla projektu mechanizm rozpatrywania skarg. Poniższa sekcja przedstawia mechanizm rozpatrywania skarg w ramach projektu (GM – *Grievance Mechanism*), obejmujący:

- Cele i zasady mechanizmu rozpatrywania skarg
- Kanały zgłaszania skarg
- Raportowanie zarządzania skargami
- Proces zarządzania skargami

Cele i zasady

Celem GM jest przyjmowanie i ułatwianie realizacji procesów rekompensujących w przypadku obaw i skarg interesariuszy dotyczących projektu, w tym procesów przesiedlenia. Terminowa i skuteczna realizacja procesów rekompensujących interesariuszy poprzez odpowiedni i skuteczny GM służy zmniejszeniu ryzyka i możliwości zakłócenia lub antagonizmu poprzez promowanie wzajemnie odpowiedzialnych relacji między kierownictwem projektu a interesariuszami projektu.

Kluczowe zasady właściwego i skutecznego GM obejmują:

- **Proporcjonalność:** GM powinien być dostosowany do ryzyka i negatywnego wpływu na interesariuszy projektu, dlatego skuteczność i zakres mechanizmu dochodzenia roszczeń związanych z projektem będą proporcjonalne do potencjalnych negatywnych skutków;
- **Dostępność i zdolność reagowania:** GM będzie dostępny dla interesariuszy projektu i będzie miał możliwość złożenia skargi przez wszystkie zainteresowane strony, w tym osoby z grup defaworyzowanych, takich jak osoby o ograniczonej sprawności ruchowej lub o niskich umiejętnościach cyfrowych, oraz będzie uznawał, odpowiadał i odnosił się do wszystkich uzasadnionych skarg, aby skarżący mógł skorzystać z reklamacji w odpowiednim czasie;
- **Przejrzystość i odpowiedzialność:** GM zapewni przejrzyste przyjmowanie, śledzenie i dokumentowanie wszystkich skarg zarejestrowanych u wnioskodawcy, aby zapewnić, że wnioskodawcy projektu zachowują odpowiedzialność wobec swoich interesariuszy; oraz,
- **Właściwa ochrona:** GM nie będzie utrudniał dostępu do innych środków zaradczych i będzie zachęcał interesariuszy do swobodnego dzielenia się swoimi obawami, przy założeniu, że ich prawo do zachowania poufności będzie respektowane i nie zostanie na nich nałożona kara za złożenie skargi. Skarżący może złożyć skargę anonimowo i zachowuje prawo do odwołania się na drogę sądową, jeśli skarga nie może zostać rozpatrzona w zadowalający sposób⁹.

---

⁹Należy pamiętać, że wadą anonimowego złożenia skargi jest brak możliwości udzielenia odpowiedzi w sprawie rozstrzygnięcia skargi bezpośrednio do osoby lub organizacji składającej skargę oraz ograniczona możliwość zwrócenia się do składającego skargę o uzupełnienie lub wyjaśnienie informacji zawartych w skardze i, jeżeli zgłoszenie jest nieprecyzyjne i nie pozwala na jednoznaczne określenie czego skarga dotyczy.

Proces zarządzania skargami

KROK 1: ODBIÓR SKARG

Przyjęcie skargi odnosi się do faktycznego otrzymania skargi przez jeden z kanałów wskazanych w poniższej tabeli. Jako operator projektu, SPV wyznaczyła osobę zajmującą się obsługą skarg odpowiedzialną za zbieranie skarg i rejestrację za pomocą formularza skargi w celu udokumentowania i zarejestrowania skargi (formularz znajduje się w Załączniku A-1), a potwierdzenie otrzymania skargi zostanie wysłane w ciągu dwóch dni roboczych do skarżącego. Aby mechanizm był dostępny dla wszystkich interesariuszy projektu, w ramach działania mechanizmu dostępne są następujące kanały kontaktu:

Kanał	Opis
List	Możliwość wysłania skargi listem zwykłym za pośrednictwem poczty. Pismo należy wysłać na adres: Biuro Budowy KST IV, ul. Ostatnia 1c, 31-444 Kraków Treść pisma może być dowolna, jednak zaleca się skorzystanie z formularza skarg dostępnego na stronie www.tramwajdomistrzejowic.pl
Osobiście	Skargę można złożyć osobiście w biurze projektu pod powyższym adresem.
E-mail	Skargę można przesłać e-mailem na adres: info@tramwajdomistrzejowic.pl .
Linia pomocy	Zadzwoń na infolinię - numer infolinii to: +48 722 220 088

KROK 2: OCENA SKARGI

Osoba odpowiedzialna za obsługę skarg (GH – *Grievance Handler*) przeprowadzi ocenę w celu przypisania skarg do następujących odpowiednich kategorii: Komentarze, Pytania, Skargi i Roszczenia. W przypadku komentarzy nie jest wymagana żadna odpowiedź ani działanie (inne niż potwierdzenie i zarejestrowanie ich w ramach rejestru konsultacji z zainteresowanymi stronami) ze strony GH. W przypadku pytań GH odpowie na nie jeśli posiada odpowiednią wiedzę lub zada pytanie osobie posiadającej odpowiednią wiedzę i przekaże odpowiedź.

W przypadku skarg i roszczeń GH będzie pracować nad zrozumieniem przyczyny skargi, w związku z czym może być konieczne ponowne skontaktowanie się ze składającym skargę i wyjaśnienie szczegółów. GH będzie zobowiązana do zakończenia wstępnego dochodzenia w ciągu piętnastu dni roboczych od otrzymania skargi lub roszczenia. Gdy GH zbada skargę, przedstawi wnioskodawcy lub składającemu skargę proponowany sposób postępowania w celu rozwiązania problemu.

Jeżeli skarga może zostać rozstrzygnięta przez GH, a składający skargę uzna ją za rozpatrzoną w sposób zadowalający, GH rejestruje skargę jako rozwiązaną. Jeśli roszczenie zostanie uznane przez GH za zasadne, zostanie skierowane bezpośrednio do ubezpieczyciela operatora w celu rozpatrzenia i rozliczenia. Jeżeli roszczenie zostanie uznane przez GH za nieważne lub skarga zostanie uznana za nierozwiązaną lub nierozwiązywalną przez

skarżącego lub GH w ciągu piętnastu dni roboczych, GH przekaże następnie skargę lub roszczenie Komisji ds. rozpatrywania skarg (GC – *Grievance Committee*)

KROK 3: ROZPATRYWANIE SKARGI PRZEZ KOMISJĘ

GC podejmie dalszy dialog z osobą składającą skargę w celu omówienia i zdecyduje, czy istnieją dalsze kroki, które można podjąć w celu osiągnięcia wspólnie uzgodnionego rozwiązania. Jednak składający skargę lub GH może zwołać GC w dowolnym momencie w ciągu tych piętnastu dni roboczych, w zależności od charakteru, złożoności i pilności sprawy.

GC będzie działać jako bezstronny organ odpowiedzialny za nadzorowanie funkcji rozpatrywania skarg. SPV powoła GC, w skład, którego będą wchodzić: przedstawiciele SPV, przedstawiciel władz miejskich/urzędnik miejski oraz bezstronny przedstawiciel inżyniera kontraktu. Jeżeli charakter sprawy tego wymaga, jak wspomniano w wytycznych EBOR dotyczących zarządzania skargami, pożądane jest, aby takie komisje składały się z członków reprezentujących osoby poszkodowane i/lub organizacje pozarządowe. GC spotka się w przypadku skierowania skargi przez GH i jednocześnie dokona przeglądu wyników GH ocenianych pod kątem skuteczności i terminowości obsługi skargi.

Decyzja GH dotycząca zasadności i rozstrzygnięcia roszczeń i skarg powinna zostać podjęta w ciągu 15 dni roboczych od dnia otrzymania zgłoszenia skargi lub skierowania skargi od GH, chyba że zachodzą wyjątkowe, uzasadnione okoliczności, które utrudniają załatwienie sprawy w tym terminie.

Jeżeli GC nie może rozwiązać problemu lub składający skargę nie jest zadowolony z rozwiązania zaproponowanego przez GC, wówczas GC poinformuje kierownictwo wyższego szczebla projektu, które zorganizuje specjalną misję w celu rozwiązania problemu i znalezienia alternatywnego rozwiązania, jeśli to możliwe. Jeśli osoby składające skargi lub roszczenia nadal nie będą usatysfakcjonowane rezultatem powstałym na skutek przeprowadzenia specjalnej misji, zachowają wszelkie prawa do odwołania się do odpowiedniego postępowania sądowego.

We wszystkich przypadkach zarówno składający skargę, jak i składający roszczenie nie powinni być obciążani przez SPV żadnymi opłatami administracyjnymi ani prawnymi zgodnie z procedurami zarządzania skargami, a wszystkie złożone skargi i roszczenia oraz wszelka związana z nimi korespondencja zostaną udokumentowane.

KROK 4: UDZIELENIE ODPOWIEDZI

Osoba zajmująca się rozpatrywaniem skarg (GH), odpowiedzialna za przyjmowanie skarg, jest również odpowiedzialna za zgłaszanie wyników skarg i roszczeń (w tym decyzji Komisji ds. skarg i wyniku głosowania). Odpowiedzi udzielane będą tym samym kanałem, którym została złożona skarga lub roszczenie. W przypadku skarg anonimowych procedury 1-3 powyżej pozostają w mocy, a wyniki Komisji ds. skarg (GC) są odnotowywane w rejestrze skarg i formularzu skarg.

KROK 5: RAPORTOWANIE

Pod koniec każdego kwartału osoba zajmująca się rozpatrywaniem skarg (GH) odpowiedzialna za rejestr skarg prześle do Komisji ds. skarg (GC) raport dotyczący skarg zawierający informacje na temat:

- Liczba zgłoszeń według kategorii
- Liczba toczących się spraw
- Odsetek spraw załatwionych (w stosunku do wniesionych)
- Średni czas odpowiedzi na skargę
- Dodatkowe uwagi – jeśli są wymagane

Raport zostanie udostępniony skarżącemu/skarżącym na stronie internetowej poświęconej projektowi lub za pośrednictwem innych dedykowanych kanałów komunikacji.

Obowiązki i harmonogramy w ramach Procesu GM

Odpowiedzialność	Zadania
Obsługa skarg	<ul style="list-style-type: none"> • Codzienne monitorowanie dostępnych kanałów skarg • Rejestracja skargi zgodnie z mechanizmem • Kierowanie skarg do Komisji Skarg • Przekazywanie odpowiedzi skarżącym • Sporządzanie raportów skarg
Komisja skarg	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpatrywanie roszczeń i skarg zgłaszanych w ramach mechanizmu

	Harmonogram
Ocena skarg GH	W ciągu 15 dni roboczych od zgłoszenia skargi
Rozpatrzenie przez Komisję ds. Skarg	W ciągu 15 dni roboczych od skierowania skargi
Odpowiedź na skargę	W ciągu 15-30 dni roboczych od zgłoszenia skargi

Lp.	Lista kontrolna zarządzania skargami	Tak / Częścio wo / Nie	Wymagane działania	Jednostka odpowiedzialna / Termin
1.	Czy przedstawiono ogólny zarys proponowanej procedury rozpatrywania skarg, w tym opis procesu rejestracji i rozpatrywania skarg krok po kroku?		Specyficzny dla projektu mechanizm rozpatrywania skarg jest obecnie wdrażany, a przegląd zaproponowano w sekcji <i>Zarządzanie skargami</i>	Jednostka odpowiedzialna: SPV i gmina mają wdrożyć jak najszybciej
2.	Czy w procedurze wyszczególniono różne procesy związane z badaniem, wspólnym podejmowaniem decyzji, protokołami zamknięcia?		Te szczegóły wymagają uzupełnienia	Jednostka odpowiedzialna: KSR Proponowany termin: Do maja 2022 r.
3.	Czy procedura zawiera szczegóły dotyczące bezkosztowego procesu rejestracji skarg, czasu reakcji i sposobów komunikacji?		Tak, procedura zawiera te szczegóły.	n.d.
4.	Czy procedura obejmuje dostępne mechanizmy rozstrzygania/mediacji w sporach wynikających z przesiedleń przez strony trzecie?		Procedura określa własne mechanizmy i zarządzanie skargami; należy dodać dostępny mechanizm rozstrzygania sporów/mediacji przez stronę trzecią	Jednostka odpowiedzialna: KSR Proponowany termin: Do maja 2022 r.
5.	Czy procedura składania skarg uwzględnia dostępność drogi sądowej oraz społecznych i tradycyjnych mechanizmów rozwiązywania sporów?		Procedura składania skarg nie wyklucza drogi sądowej ani społecznych i tradycyjnych mechanizmów rozwiązywania sporów	n.d.
6.	Czy istnieje wyraźne zobowiązanie do okresowego, publicznego informowania osób objętych oddziaływaniem o skargach i ich rozpatrzeniu?		Procedura opisana w rozdziale Mechanizm składania i rozpatrywania skarg została uzgodniona z przedstawicielami Inwestycji.	n.d.

10. Uzgodnienia organizacyjne, monitorowanie i raportowanie

Zakresy obowiązków

Wszystkie strony zaangażowane w realizację Inwestycji są zobowiązane do wdrożenia wymagań zawartych w niniejszym dokumencie. Obowiązki zostaną podzielone pomiędzy Miasto Kraków i SPV, zgodnie z poniższą tabelą:

Zadanie	Strona odpowiedzialna
Główne działania wyłączeniowe przed rozpoczęciem budowy	Miasto Kraków
Dodatkowe pozyskanie gruntów wymagane do budowy lub eksploatacji	Miasto Kraków
Koszty odszkodowań za przesiedlenie nie tylko wymagane przez prawo, ale również dodatkowo wymagane przez EBOR PR ¹⁰	Miasto Kraków
Czasowe zajęcie gruntów wymagane do budowy lub eksploatacji, jeśli zajdzie potrzeba	SPV
Wdrożenie i zarządzanie mechanizmem składania i rozpatrywania skarg	SPV i Miasto Kraków
Monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie wyłączenia prowadzonego przed rozpoczęciem budowy	Miasto Kraków

Monitorowanie

Monitoring i ocena RAP będą prowadzone w trakcie realizacji w celu śledzenia postępów, wykrywania problemów i wprowadzania zmian w razie potrzeby. Środki monitorowania mają zapewnić, że przynajmniej środki do życia i standard życia osób przesiedlonych zostaną przywrócone do poziomu sprzed realizacji inwestycji. Poniższa tabela przedstawia listę potencjalnych wskaźników, które miałyby być monitorowane w trakcie trwania realizacji Inwestycji.

Wskaźniki monitoringu i oceny, które mają być mierzone:

Wskaźniki wejściowe	Uwaga	Częstotliwość pomiaru
Ogólne wydatki na pozyskanie gruntów (z podziałem kosztów)	Szczegółowe wskaźniki do rozważenia: <ul style="list-style-type: none"> • Odszkodowania pieniężne • Koszty pomocy, wg rodzaju • Koszty konsultacji i udziału • Opłaty prawne • Podatki i koszty rejestracji • Inne koszty (wg rodzaju).	Kwartalnie
Łączna liczba PAPs wg kategorii	Dane oparte na spisie (właściciele oraz formalni i nieformalni użytkownicy działek podlegających oddziaływaniu)	Kwartalnie

¹⁰ Część Umowy o PPP, zwana PFU (Program Funkcjonalno-Użytkowy) stanowi, że Miasto jest zobowiązane do działania zgodnie z polityką EBOR (3.5.13.5 – str. 61-62). Ostatnie zdanie punktu 3.5.13.5 stwierdza, że „koszty związane z procesem kompensacji i niezbędnym przesiedleniem są pokrywane przez Podmiot Publiczny

Wskaźniki wyjściowe	Uwaga	Częstotliwość pomiaru
Liczba (i udział procentowy) działek/firm, dla których podpisano umowy odszkodowawcze	Udział procentowy należy wyliczyć z ogólnej liczby działek/przedsiębiorstw podlegających oddziaływaniu, ustalonej w wyniku spisu.	Miesięcznie
Liczba (i udział procentowy) działek/firm, dla których odmówiono podpisania umowy odszkodowawczej lub dla których sprawy są jeszcze rozpatrywane	W miarę możliwości należy przedstawić zestawienie powodów, dla których odmówiono zawarcia umów odszkodowawczych (lub które jeszcze nie zostały zatwierdzone).	Miesięcznie
Liczba (i udział procentowy) zrealizowanych umów odszkodowawczych (wyplacono odszkodowanie)	Udział procentowy należy obliczać względem liczby umów podpisanych.	Co miesiąc
Liczba (i udział procentowy) firm przesiedlonych	Udział procentowy należy wyliczyć z liczby firm, które uznano za konieczne do fizycznego przesiedlenia/relokacji	Co miesiąc
Wskaźniki wynikowe	Uwaga	Częstotliwość pomiaru
Liczba skarg nowo otrzymanych, rozpatrywanych i rozpatrzonych; wszelkie trendy; oraz średni czas przetwarzania skarg	Mierzony czas między zarejestrowaniem skargi a rozpatrzeniem.	Kwartalnie
Średni czas oczekiwania na wypłatę odszkodowania	Średni czas pomiędzy przyjęciem oferty/podpisaniem umowy a realizacją odszkodowania.	Kwartalnie

Sprawozdawczość

Sprawozdania z realizacji RAP będą sporządzane co roku. Dane dla poszczególnych wskaźników będą zbierane zgodnie z założeniami przedstawionymi w powyższej tabeli. SPV dostarczy Wstępny Raport z Monitoringu wdrażania RAP w chwili spełnienia warunku udzielenia kredytu oraz okresowe Raporty z Monitoringu corocznie w trakcie realizacji inwestycji jako część Raportu Roczego dla EBOR.

Lp.	Lista kontrolna obowiązków i monitorowania	Tak / Częścio wo / Nie	Wymagane działania	Jednostka odpowiedzialna / Termin
1.	Czy określono agencje (w tym rządowe) odpowiedzialne za realizację każdego komponentu przesiedlenia?		Tak, ale pełna, zaktualizowana lista poszczególnych agencji zostanie ustalona i potwierdzona po uzyskaniu ZRID i rozpoczęciu formalnego procesu pozyskiwania gruntów.	Jednostka odpowiedzialna: gmina z SPV Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
2.	Czy RAP określa agencję, która będzie koordynować wszystkie agencje wdrażające oraz czy posiada ona odpowiednie kompetencje i zasoby?		Agencją koordynującą będzie gmina, jako partner projektu i zgodnie z opisem w tym rozdziale	n.d.
3.	Czy odpowiednio przedstawiono uzgodnienia zapewniające właściwą koordynację między agencjami i organami zaangażowanymi w realizację?		Odpowiednie uzgodnienia nastąpią po uzyskaniu zezwolenia (ZRID) i rozpoczęciu formalnego procesu pozyskiwania gruntów.	Jednostka odpowiedzialna: gmina z SPV Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
4.	Czy RAP zawiera jasne określenie odpowiedzialności i uprawnień jednostek w zakresie finansów oraz źródeł finansowania przesiedleń?		Jeszcze nie, póki co nie jest znany wymagany budżet. Zostanie on określony po uzyskaniu zezwolenia (ZRID) i rozpoczęciu formalnego procesu pozyskiwania gruntów.	Jednostka odpowiedzialna: gmina Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
5.	Czy RAP określa ewentualne koszty przesiedleń, które mają być sfinansowane przez rząd?		Jeszcze nie, póki co nie jest znany wymagany budżet. Zostanie on określony po uzyskaniu zezwolenia (ZRID) i rozpoczęciu formalnego procesu pozyskiwania gruntów.	Jednostka odpowiedzialna: gmina Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
6.	Czy RAP zawiera harmonogramy wydatków i ustalenia dotyczące terminowego przepływu środków oraz finansowania przesiedleń?		Jeszcze nie, póki co nie jest znany wymagany budżet. Zostanie on określony po uzyskaniu zezwolenia (ZRID) i rozpoczęciu formalnego procesu pozyskiwania gruntów.	Jednostka odpowiedzialna: gmina Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID

7.	Czy w RAP określono mechanizmy zapewniające koordynację wydatków z harmonogramem projektu?		Jeszcze nie, póki co nie jest znany wymagany budżet. Zostanie on określony po uzyskaniu ZRID i rozpoczęciu formalnego procesu pozyskiwania gruntów.	Jednostka odpowiedzialna: gmina Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
8.	Czy RAP zawiera harmonogram realizacji obejmujący wszystkie działania związane z przesiedleniami, w tym docelowe terminy zapewnienia świadczeń osobom narażonym na oddziaływanie projektu oraz realizacji pomocy?		Tylko orientacyjny. Harmonogram zostanie dołączony po uzyskaniu zezwolenia (ZRID), zatwierdzeniu trasy tramwajowej i ostatecznym ustaleniu listy działek do przejęcia.	Jednostka odpowiedzialna: gmina Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
9.	Czy harmonogram realizacji wskazuje, w jaki sposób działania związane z przesiedleniami są powiązane z realizacją całego projektu?		Jeszcze nie, póki co nie rozpoczął się formalny proces pozyskiwania gruntów. Rozpocznie się on po uzyskaniu ZRID, co oznaczać będzie że trasa tramwajowej została ostatecznie zatwierdzona i że i lista działek do przejęcia została sfinalizowana.	Jednostka odpowiedzialna: gmina Proponowany termin: jak tylko zostanie udzielony ZRID
10.	Czy przedstawiono przegląd proponowanego procesu monitorowania i oceny przesiedleń, który szczegółowo określa metodę i częstotliwość raportowania?		Dane w rozdziale: Monitorowanie i raportowanie	n.d.
11.	Czy opracowano wskaźniki do monitorowania zmian w profilu społeczno-ekonomicznym PAP-ów odniesione do wyjściowej sytuacji społeczno-ekonomicznej?		Dane w rozdziale: Monitorowanie i raportowanie	n.d.
12.	Czy opracowano wskaźniki monitorowania realizacji w celu zmierzenia nakładów, wyników i skutków działań związanych z przesiedleniami?		Dane w rozdziale: Monitorowanie i raportowanie	n.d.
13.	Czy zaproponowany system monitoringu i oceny obejmuje uzgodnienia dotyczące monitorowania działań związanych z przesiedleniami przez agencję wdrażającą i niezależnych obserwatorów?		Jeszcze nie, ale SPV potwierdza, że monitoring będzie prowadzony przez agencję wdrażającą i uzupełniany przez niezależnych obserwatorów	Jednostka odpowiedzialna: SPV Proponowany termin: Po wykonaniu spisu i wyceny
14.	Czy ocenę skutków przesiedleń proponuje się przeprowadzić w rozsądnym przedziale czasowym po zakończeniu wszystkich działań		Jeszcze nie, ponieważ ostateczne terminy realizacji projektu zostaną potwierdzone po uzyskaniu ZRID. W tym czasie powinien zostać przygotowany	Jednostka odpowiedzialna: gmina / SPV

	związanych z przesiedleniami i przywracaniem poziomu warunków bytowania?		kalendarz przeprowadzenia końcowej oceny zewnętrznej.	Proponowany termin: Po wykonaniu spisu i wyceny
15.	Czy opisano ustalenia, w tym ramy czasowe, dotyczące końcowej oceny zewnętrznej lub zewnętrznej kontroli realizacji projektu?		Jeszcze nie, ponieważ ostateczne terminy realizacji projektu zostaną potwierdzone po uzyskaniu ZRID i uzgodnieniu terminu ostatecznej oceny zewnętrznej.	Jednostka odpowiedzialna: gmina / SPV Proponowany termin: Po wykonaniu spisu i wyceny

11. Załącznik I: Podsumowanie działań, które należy podjąć w celu opracowania RAP dla Projektu

Niniejsze ramy przesiedleń uwypukliły dalsze działania, które będą wymagane, aby móc opracować pełny plan RAP dla projektu, który spełnia wymogi EBOR i EBI w zakresie nabywania gruntów i przesiedleń. Poniższa tabela konsoliduje i podsumowuje łącznie 36 kluczowych działań (z proponowanymi obowiązkami i harmonogramami działań), aby osiągnąć ten cel, według kryteriów w obszarach problemowych; konsultacje i ujawnianie; identyfikacja wpływu i stanu wyjściowego; odszkodowanie i przywrócenie środków do życia; zarządzanie skargami; oraz monitorowanie, raportowanie i audyt. Warto zauważyć, że większość z tych działań jest uzależniona od uzyskania ZRID (formalnego zatwierdzenia planu dla projektu) przewidywanego do września 2022 roku.

	Kryteria konsultacji	Wymagane działania	Odpowiedzialność/Data
1.	Czy RAP odnosi się do przedstawicieli społeczności i innych zainteresowanych stron oraz przedstawia proces ustanowienia Komitetu ds. Osób Przesiedlonych? ¹¹	Obecnie nie ma takiego przedstawicielstwa. Ustanowienie DPC powinno zostać uzgodnione przez wnioskodawców projektu po przyznaniu ZRID. Pierwsze konsultacje dotyczące projektu i śladu linii tramwajowej zostały przeprowadzone w 2014 r. Ze względu na COVID konsultacje ograniczyły się jednak głównie do korespondencji elektronicznej i pocztowej. Niemniej jednak wszelkie kwestie poruszone przez respondentów zostały przeanalizowane i wpłynęły na strukturę Projektu. Bezpośrednia komunikacja z przedsiębiorstwami, których to dotyczy, trwa od stycznia 2022 r. poprzez ustanowiony Plan zaangażowania interesariuszy (SEP) i SPV uznają, że proces ten musi być kontynuowany (zgodnie z SEP) i aktualizowany po uzyskaniu zgody ZRID, zwłaszcza w przypadku zidentyfikowanych działalności gospodarczych, które zostaną na skutek Projektu przesiedlone.	Odpowiedzialność: gmina i SPV Proponowana data: zaraz po przyznaniu ZRID
2.	Czy istnieje przepis dotyczący włączenia mediatorów lub zaufanych stron trzecich do wspierania osób dotkniętych	Obecnie nie ma takiego przedstawicielstwa. Wnioskodawcy projektu powinni uzgodnić wyznaczenie	Odpowiedzialność: gmina i SPV

¹¹Komitety wspólnotowe powinny być reprezentatywne dla przesiedlonej ludności i zaleca się, aby miały pewien proces walidacji i/lub rotację, aby zapewnić, że są skuteczne i pozostają reprezentatywne dla poglądów osób poszkodowanych.

	problemem podczas odszkodowań, negocjacji i wdrażania?	niezależnych rzeczoznawców i negocjatorów niezwłocznie po przyznaniu ZRID.	Proponowana data: zaraz po przyznaniu ZRID
	Kryteria wpływu i odniesienia	Wymagane działania	Odpowiedzialność/Data
3.	Czy fizyczna strefa oddziaływania elementu lub działań projektu, które powodują konieczność nabycia gruntów, jest odpowiednio zidentyfikowana i zmapowana?	Strefa jest zdefiniowana, ale projekt Projektu wymaga finalizacji, aby określić charakter i zakres oddziaływania. Niewielkie zmiany w projekcie projektu mogą nadal występować. Wymagane jest formalne pozwolenie na budowę (ZRID) i Projekt Ostateczny.	Odpowiedzialność: SPV Proponowany termin: zaraz po przyznaniu ZRID (zakład. Lipiec 2022)
4.	Czy określono zakres proponowanego nabycia gruntów i aktywów w ramach projektu, w tym osiedli, grup i osób, które mogą zostać przesiedlone fizycznie i/lub ekonomicznie?	Lista działek potrzebnych do nabycia została uzupełniona i załączona do wniosku ZRID. Projekt projektu wymaga sfinalizowania, aby sfinalizować zakres proponowanego nabycia gruntów i aktywów w ramach projektu. Niewielkie zmiany w projekcie projektu mogą nadal występować. Wymagane jest formalne pozwolenie na budowę (ZRID) i Projekt Ostateczny.	Odpowiedzialność: SPV Proponowany termin: zaraz po przyznaniu ZRID (zakład. Lipiec 2022)
5.	Czy istnieje podsumowanie liczby gospodarstw domowych i osób (według profilu społecznego, np. wieku, płci, pochodzenia etnicznego, statusu rdzennego i ekonomicznego), których to dotyczy?	Istnieje zestawienie osób potencjalnie przesiedlonych na podstawie wstępnych badań, ale szczegółowy spis społeczny i profilowanie nie mogą mieć miejsca do czasu przyznania ZRID oraz zakończenia OOS i Projektu. Tramwaj podlega dwóm ocenom oddziaływania na środowisko, w tym konsultacjom społecznym, i został zaprojektowany w taki sposób, aby zminimalizować negatywne oddziaływania oraz, tam gdzie to możliwe, uwzględnić potrzeby i oczekiwania interesariuszy. Niemniej jednak należy przeprowadzić ocenę społeczno-ekonomiczną projektu, w tym wpływy związane z ograniczeniem użytkowania gruntów związanych z nabywaniem gruntów oraz odpowiednie działania mające na celu złagodzenie skutków przesiedleń.	Odpowiedzialność: SPV Proponowana data: jak tylko nadany zostanie ZRID
6.	Czy istnieje podsumowanie struktur fizycznych (np. domów, budynków pomocniczych, budynków użyteczności publicznej, infrastruktury publicznej, osiedli, przedsiębiorstw, kościołów itp.), których to dotyczy?	Formalny proces nabycia gruntu (w tym wycena nieruchomości i wynegocjowane rozliczenia) rozpocznie się po uzyskaniu zgody ZRID. Proces ten obejmie wszystkie kwalifikujące się PDP i macierz uprawnień z RAP. Podsumowując, dane będą jednak wymagały przeglądu i uwzględnienia inwentaryzacji po uzyskaniu	Odpowiedzialność: SPV Proponowana data: Szac. sierpień/wrzesień 2022

		pozwolenia na budowę (ZRID), ustaleniu daty granicznej i rozpoczęciu formalnego procesu nabywania gruntów.	
7.	Czy uwzględniono i zdefiniowano wszystkie rodzaje kategorii przemieszczeń, np. różne rodzaje gruntów, aktywa fizyczne (domy, inne konstrukcje) i zasoby komunalne?	Dane dostępne w sekcji, ale będą musiały zostać zweryfikowane po wydaniu pozwolenia na budowę (ZRID), sfinalizowany plan projektu.	Odpowiedzialność: SPV Proponowana data: Szac. sierpień/wrzesień 2022
8.	Czy ocena skutków definiuje podatność na zagrożenia i dotyczy osób podatnych na zagrożenia?	Jest to zdefiniowane, ale do tej pory nie zidentyfikowano grup wrażliwych na podstawie wstępnych badań terenowych przeprowadzonych przez KSR i SPV. Będzie to musiało zostać zweryfikowane po przeprowadzeniu szczegółowego spisu społecznego i profilowania po przyznaniu ZRID, a także po sfinalizowaniu OOŚ i Projektu.	Odpowiedzialność: SPV Proponowana data: Szac. sierpień/wrzesień 2022
9.	Czy istnieje opis metodologii zastosowanej do identyfikacji/ustalenia potencjalnych wpływów?	W odniesieniu do wstępnych badań KSR i SPV, ale metodologia i wyniki komponentów społecznych OOŚ nie zostały jeszcze ukończone w celu ich włączenia.	Odpowiedzialność: Araf. Proponowana data: Szac. sierpień/wrzesień 2022
10.	Czy przeprowadzono podstawowe badania społeczno-ekonomiczne, które są istotne dla osób potencjalnie przesiedlonych i społeczności przyjmujących i angażują w nie osoby?	Istnieje zestawienie osób potencjalnie przesiedlonych na podstawie wstępnych badań, ale szczegółowy spis społeczny i profilowanie osób przesiedlonych nie mogą mieć miejsca do czasu przyznania ZRID oraz zakończenia OOŚ i Projektu.	Odpowiedzialność: SPV Proponowana data: Szac. sierpień/wrzesień 2022
11.	Czy charakter (np. grupy fokusowe, badania gospodarstw domowych, badania spisów powszechnych, inwentaryzacje majątkowe) i metoda tych badań są jasno przedstawione czytelnikowi?	Istnieje podsumowanie wstępnych metod badania, ale szczegółowy spis społeczny i profilowanie osób przesiedlonych nie mogą mieć miejsca do czasu przyznania ZRID, a także ukończenia OOŚ i Projektu. Gmina przeprowadziła inwentaryzację dotkniętych działek, budynków, aktywów, uzupełnionych o ankiety SPV i KSR w celu uwzględnienia nieuznanych prawnie gruntów i nieruchomości. Spisem, inwentaryzacją i profilowaniem potencjalnie przesiedlonych osób, gruntów i mienia będzie prowadzić gmina po uzyskaniu zgody ZRID, a proces ten zostanie uzupełniony przez KSR w celu identyfikacji i profilowania osób korzystających z nieuznanych prawnie gruntów i mienia.	Odpowiedzialność: SPV Proponowana data: Szac. sierpień/wrzesień 2022

12.	Czy badania te obejmują badania nad źródłami utrzymania i standardami życia, osadami i wzorcami osadnictwa, prawem własności i użytkowaniem ziemi, rządami i zdrowiem, interakcjami społecznymi i normami kulturowymi, usługami/infrastrukturą społeczną?	Do pewnego stopnia w oparciu o wstępne badania, ale wyniki elementów społecznych OOS nie zostały jeszcze ukończone w celu ich włączenia ani nie przeprowadzono spisu i profilowania społecznego osób przesiedlonych. Ostatni element wymaga zgody ZRID.	Odpowiedzialność: Araf i SPV Proponowana data: Szac. sierpień/wrzesień 2022
	Kryteria kwalifikacji i uprawnień	Wymagane działania	Odpowiedzialność / data
13.	Czy proces określania kwalifikowalności jest odpowiedni lokalnie i czy istnieją dowody, że został on uzgodniony/usankcjonowany przez odpowiednich lokalnych liderów/przedstawicieli?	Do potwierdzenia po przyznaniu ZRID i rozpoczęciu formalnego procesu nabywania gruntów, ale proces ten został usankcjonowany poprzez konsultacje z odpowiednimi lokalnymi przedstawicielami. Miasto Kraków jest partnerem projektu odpowiedzialnym za proces nabywania gruntów, w tym za ustalenie kwalifikowalności i przekazanie do SPV legalnie nabytych działek oraz za zapewnienie spełnienia standardów EBOR, w tym dotyczących kwalifikowalności.	Odpowiedzialność: gmina ze wsparciem SPV Proponowana data: zaraz po przyznaniu ZRID
14.	Czy data graniczna dla określenia kwalifikowalności została określona i uzasadniona oraz czy została ona szeroko zakomunikowana w obszarze projektu?	Data graniczna jest związana z uzyskaniem decyzji ZRID i jako taka jest obecnie znana i dlatego nie jest przekazywana. Jak tylko będzie wiadomo, powinna zostać przekazana przez SPV i miasto wszystkim zainteresowanym stronom.	Odpowiedzialność: gmina ze wsparciem SPV Proponowana data: zgoda ZRID
15.	Czy nakreślono instytucjonalne, finansowe i techniczne aspekty środków odbudowy i czy środki te uwzględniają przepisy dotyczące szkoleń, wzmocnienia instytucjonalnego, budowania zdolności, pomocy technicznej i transferu technologii?	Szczegóły tych środków będą musiały zostać określone po spisie, profilowaniu i wycenie.	Odpowiedzialność: gmina Proponowana data: jak tylko nadany zostanie ZRID
16.	Czy istnieją wyraźne dowody na to, że osobom dotkniętym chorobą dano/zostaną dane „opcje” przywrócenia środków do życia, np. szereg możliwości generowania dochodów?	Opcje proponowane w tej sekcji. Formalny proces negocjacji z osobami dotkniętymi projektem rozpocznie się po wydaniu pozwolenia na budowę (ZRID) i rozpoczęciu formalnego procesu nabywania gruntów. Nie przewiduje się fizycznej relokacji. Jednakże, jeśli jakiegokolwiek fizyczne przesiedlenie zostanie zidentyfikowane po ostatecznym	Odpowiedzialność: gmina Proponowana data: jak tylko nadany zostanie ZRID

		Planie Projektu, wówczas SPV zobowiązała się do określenia wykonalnych opcji przesiedlenia dla osób przesiedlonych fizycznie, a opcje te zostaną przedstawione w RAP.	
17.	Czy podejście do odbudowy oraz czy środki odbudowy zostały opracowane i uzgodnione w porozumieniu z populacjami dotkniętymi chorobą, w tym społecznościami przyjmującymi?	Formalny proces negocjacji z osobami dotkniętymi katastrofą rozpocznie się po wydaniu pozwolenia na budowę (ZRID) i rozpoczęciu formalnego procesu nabywania gruntów.	Odpowiedzialność: gmina Proponowana data: jak tylko nadany zostanie ZRID
18.	Czy metodologia rekompensaty stosowana do wyceny strat i określania ich kosztu odtworzenia jest jasno określona i stosowana konsekwentnie we wszystkich społecznościach?	Zgodnie z polskim prawem gmina jest zobowiązana do wyceny nieruchomości przed wywłaszczeniem. Proces ten nastąpi po uzyskaniu pozwolenia na budowę (ZRID). Zidentyfikowana potencjalna utrata przyszłych korzyści w wyniku przesiedlenia gospodarczego będzie znajdować się w wycenie sporządzonej przez gminę po uzyskaniu zgody ZRID. Gmina zgodziła się, że proces ten będzie musiał być uzupełniony o wsparcie SPV i KSR, aby pełne koszty odtworzenia i pomoc zostały zaspokojone.	Odpowiedzialność: gmina ze wsparciem SPV Proponowana data: jak tylko nadany zostanie ZRID
19.	Czy istnieje opis pakietów odszkodowań i innej pomocy związanej z przesiedleniem dla każdej kategorii osób poszkodowanych (w tym społeczności przyjmujących)?	Proponowane pakiety adekwatne do zakresu projektu oraz zakresu i rodzaju osób dotkniętych. Dane należy zweryfikować po wydaniu pozwolenia na budowę (ZRID) i rozpoczęciu formalnego procesu nabywania gruntów.	Odpowiedzialność: gmina Proponowana data: jak tylko nadany zostanie ZRID
20.	Czy stawki rekompensaty za utracone aktywa zostały wyliczone i czy wykazano, że stawki te są co najmniej równe pełnemu kosztowi odtworzenia utraconego aktywa i czy istnieją dowody na to, że przeprowadzono ustrukturyzowaną ocenę w celu określenia „pełnej wartości odtworzenia” dla wszystkich aktywów, których to dotyczy (np. niezależna recenzja strony trzeciej)?	Zgodnie z polskim prawem gmina jest zobowiązana do wyliczenia odszkodowania przed wywłaszczeniem. Proces ten nastąpi po uzyskaniu pozwolenia na budowę (ZRID). Wycena ta zostanie wykonana przez niezależnego, uprawnionego rzeczoznawcę i będzie obowiązywać i stanowić podstawę do rekompensat.	Odpowiedzialność: gmina ze wsparciem SPV Proponowana data: jak tylko nadany zostanie ZRID
21.	Czy opisano rodzaje i poziomy rekompensat zgodnie z lokalnym prawem i środkami uzupełniającymi, aby osiągnąć	Zgodnie z polskim prawem gmina jest zobowiązana do wyliczenia odszkodowania przed wywłaszczeniem. Proces	Odpowiedzialność: gmina ze wsparciem SPV

	pełny koszt odtworzenia utraconego majątku?	ten nastąpi po przyznaniu ZRID i będzie wykonywany przez niezależnego, uprawnionego rzeczoznawcę.	Proponowana data: jak tylko nadany zostanie ZRID
	Kryteria zarządzania skargami	Wymagane działania	Odpowiedzialność / data
22.	Czy istnieje przegląd proponowanej procedury składania skarg, w tym opis krok po kroku procesu rejestrowania i rozpatrywania skarg?	Obecnie nie wdrożono żadnego mechanizmu skarg dotyczącego konkretnego projektu, ale przegląd jest proponowany w sekcji Mechanizm skarg. Kanały składania skarg są dostępne w przepisach Kodeksu Konstytucyjnego i Cywilnego, ale brakuje procedury zarządzania skargami dla konkretnego projektu, która spełniałaby wymagania PR5 EBOR. Ramy tego przedstawiono w niniejszym dokumencie RF. Spółka SPV zdaje sobie sprawę, że mechanizm ten należy wdrożyć i jak najszybciej ujawnić wszystkim zainteresowanym stronom.	Odpowiedzialność: SPV i gmina do wdrożenia ASAP
23.	Czy procedura wyszczególnia różne procesy dochodzenia, wspólnego podejmowania decyzji, protokołów zamknięcia i działań następczych?	To działanie należy dodać	Odpowiedzialność: KSR Proponowana data: do maja 2022
24.	Czy procedura zawiera opis mechanizmów odwoławczych?	To działanie należy dodać	Odpowiedzialność: KSR Proponowana data: do maja 2022
25.	Czy procedura obejmuje dostępne mechanizmy rozstrzygania/mediacji stron trzecich w sporach wynikających z przemieszczenia?	Procedura określa własne mechanizmy i zarządzanie skargami, należy dodać dostępny mechanizm rozstrzygania/mediacji osób trzecich	Odpowiedzialność: KSR Proponowana data: do maja 2022
	Kryteria organizacji i monitorowania	Wymagane działania	Odpowiedzialność / data
26.	Czy zidentyfikowano agencje (w tym agencje rządowe) odpowiedzialne za realizację każdego elementu wysiedlenia?	Do tej pory, ale pełna zaktualizowana lista poszczególnych agencji zostanie zidentyfikowana i potwierdzona po przyznaniu ZRID i rozpoczęciu formalnego procesu nabywania gruntów.	Odpowiedzialność: gmina z SPV Proponowana data: zaraz po przyznaniu ZRID
27.	Czy ustalenia zapewniające odpowiednią koordynację między agencjami i jurysdykcjami zaangażowanymi we wdrażanie są odpowiednio określone?	Właściwe ustalenia zostaną zapewnione po wydaniu pozwolenia na budowę (ZRID) i rozpoczęciu formalnego procesu nabywania gruntów	Odpowiedzialność: gmina z SPV Proponowana data: zaraz po przyznaniu ZRID

28.	Czy RAP zawiera jasne oświadczenie o odpowiedzialności finansowej i autorytecie oraz źródłach funduszy na przesiedlenie?	Jeszcze nie, a budżet jeszcze nie jest określony. Zostanie on obliczony po wydaniu pozwolenia na budowę (ZRID) i rozpoczęciu formalnego procesu nabywania gruntów	Odpowiedzialność: gmina Proponowana data: zaraz po przyznaniu ZRID
29.	Czy RAP określa ewentualne koszty przesiedlenia, które mają być finansowane przez rząd?	Jeszcze nie, a budżet jeszcze nie jest określony. Zostanie on obliczony po wydaniu pozwolenia na budowę (ZRID) i rozpoczęciu formalnego procesu nabywania gruntów	Odpowiedzialność: gmina Proponowana data: zaraz po przyznaniu ZRID
30.	Czy RAP zawiera harmonogramy wydatków i ustalenia dotyczące terminowego przepływu środków oraz finansowania przesiedleń?	Jeszcze nie, a budżet jeszcze nie jest określony. Zostanie on obliczony po wydaniu pozwolenia na budowę (ZRID) i rozpoczęciu formalnego procesu nabywania gruntów	Odpowiedzialność: gmina Proponowana data: zaraz po przyznaniu ZRID
31.	Czy RAP identyfikuje mechanizmy ustanowione w celu zapewnienia koordynacji wypłat z harmonogramem projektu?	Jeszcze nie, a budżet jeszcze nie jest określony. Zostanie on obliczony po wydaniu pozwolenia na budowę (ZRID) i rozpoczęciu formalnego procesu nabywania gruntów	Odpowiedzialność: gmina Proponowana data: jak tylko nadany zostanie ZRID
32.	Czy RAP zawiera harmonogram wdrażania obejmujący wszystkie działania związane z przesiedleniem, w tym docelowe terminy uzyskania świadczeń dla osób dotkniętych chorobą oraz wdrażania pomocy?	Tylko szacunki. Harmonogram zostanie dodany po wydaniu pozwolenia na budowę (ZRID) i zaakceptowaniu trasy tramwajowej, a lista działek do przejęcia jest ostateczna.	Odpowiedzialność: gmina Proponowana data: jak tylko nadany zostanie ZRID
33.	Czy harmonogram realizacji wskazuje, w jaki sposób działania wysiedleńcze są powiązane z realizacją całego projektu?	Jeszcze nie, a formalny proces przejmowania gruntów jeszcze się nie rozpoczął. Rozpocznie się po wydaniu (ZRID), co będzie oznaczało, że trasa tramwajowa zostanie ostatecznie zaakceptowana, a lista działek do przejęcia jest ostateczna.	Odpowiedzialność: gmina Proponowana data: jak tylko nadany zostanie ZRID
34.	Czy proponowane monitorowanie i ocena obejmują ustalenia dotyczące monitorowania działań związanych z wysiedleniem przez agencję wdrażającą i niezależnych monitorujących?	Jeszcze nie, ale SPV potwierdza, że monitoring będzie prowadzony przez agencję wdrażającą, uzupełniony przez niezależnych monitorujących. Zdefiniowanie ram monitorowania, ról i obowiązków, a także wskaźników wejściowych, wyjściowych i wyników, określonych w aktualnym RF i które będą monitorowane i audytowane w czasie przez niezależny organ z udziałem osób, których to dotyczy.	Odpowiedzialność: SPV Proponowana data: Po spisie i wycenie
35.	Czy ocena wpływu przesiedlenia jest proponowana dla rozsądnego okresu po	Jeszcze nie, ponieważ ostateczne terminy realizacji projektu zostaną potwierdzone po wydaniu ZRID. W tym	Odpowiedzialność: gmina / SPV

	zakończeniu wszystkich działań związanych z przesiedleniem i przywracaniem środków do życia?	czasie należy przygotować ramy czasowe końcowej oceny zewnętrznej.	Proponowana data: Po spisie i wycenie
36.	Czy opisano ustalenia, w tym ramy czasowe, dotyczące końcowej oceny zewnętrznej lub zewnętrznego audytu końcowego?	Jeszcze nie, ponieważ ostateczne terminy realizacji projektu zostaną potwierdzone po ZRID i uzgodniony zostanie termin końcowej oceny zewnętrznej.	Odpowiedzialność: gmina / SPV Proponowana data: Po spisie i wycenie

12. Załącznik II: Działania w zakresie przesiedleń – dokumentacja uzupełniająca

Rysunek 2 Punkt ksero do zamknięcia przy ul. Meissnera. nr 13

Rysunek 3: Piekarnia i kwiaciarnia przy Dobrego Pasterza 116 do zamknięcia

Rysunek 4: Pasmanteria i punkt usług krawieckich do zamknięcia przy Dobrego Pasterza 207F

PDP nr.	Adres [numer działki]	Rodzaj biznesu	Stosunek do biznesu	Rodzaj PDP	Rodzaj potencjalnej straty	Działki
1	Meissnera 37 [495/28 – 0004]	Sklep monopolowy	Francyzobiorca i właściciel sklepu	Właściciel	Utrata mienia i działalności biznesowej	Prywatny
2			Sprzedawca	Pracownik	Utrata pracy	
3		Sklep Partner – sieć sklepów	Francyzodawca	Właściciel	Strata dochodów	
4	Meissnera 13 [450/14 - 0004]	Drukarnia	Nieformalny użytkownik/lokator lokalu komercyjnego	Dostawca usługi	Strata dochodów Utrata środków do życia	Publiczny
5	Piloci 59 [36/4-0023]	Billboardy	Dzierżawa gruntu pod konstrukcją palową	Właściciel ziemski	Strata dochodów	Prywatny
6	Młyńska [751/1]	2x billboardy	Dzierżawa gruntu pod konstrukcją palową	Właściciel ziemski	Strata dochodów	Prywatny
7	Dobrego Pasterza 116 [3/12, 319]	Piekarnia „Sklepy Piekarnicze” Marcin Rachwał	Punkt sprzedaży	Właściciel	Strata dochodów. Utrata siedziby firmy	Publiczny
8				Pracownik	Utrata pracy	
9	Dobrego Pasterza 122A	Billboardy	Dzierżawa gruntu pod konstrukcją palową („Biedronka”)	Właściciel gruntu (dzierżawa dożywotnia)	Strata dochodów	Prywatny
10	Dobrego Pasterza 124 A [1/9, 2/1]	Billboardy	Dzierżawa gruntu pod konstrukcją palową	Właściciel gruntu (dzierżawa dożywotnia)	Strata dochodów	Prywatny
11	Dobrego Pasterza 124A [2/1-0006]	Restauracja	Dzierżawa powierzchni biznesowej	Właściciel gruntu (dzierżawa dożywotnia)	Strata dochodów. Utrata siedziby firmy	Prywatny
12	Dobrego Pasterza 124A [2/1-0006]	Restauracja Hong Ha	Wynajem powierzchni biznesowej od Super Krak SA	Właściciel firmy	Strata dochodów. Utrata siedziby firmy	Publiczny
13				Pracownik	Utrata pracy	

Numer referencyjny	Data	Lokalizacja	Osoba ze skargą	Skarga	Odpowiedzialność	Kategoria	Podjąć właściwe kroki	Data potwierdzenia	Data odpowiedzi	Szczegóły odpowiedzi	Status
Numer identyfikacyjny skargi	Data otrzymania reklamacji	Lokalizacja incydentu	Imię i nazwisko oraz dane kontaktowe osoby składającej skargę, w tym preferowany sposób komunikacji	Opis skargi	Osoba odpowiedzialna za dochodzenie	Odszkodowanie Grunt itp	Data kontynuacji lub data rozwiązania	Dostarczone potwierdzenie daty	Data pisemnej odpowiedzi udzielonej skarżącemu	Odrzucone lub zaakceptowane i działania korygujące podjęte / do podjęcia	Oczekujące lub zamknięte

13. Załącznik A-1: Szablon formularza skarg

Proces nabywania gruntów i odszkodowań									
Formularz skargi – Arkusz 1									
<i>(jeśli więcej niż jedna osoba, patrz Arkusz 2)</i>									
Numer referencyjny					Podpis rejestratora				
Nazwa rejestratora									
Data									
Arkusz 2 w zestawie?	Nie	☐	Tak	☐	Numer (jeśli tak):				
Formy odbioru									
Doustnie	☐	Oficjalny formularz	☐	E-mail	☐	Telefon	☐		
Inne (określić):									
Rodzaj skargi:									
Indywidualny	☐	Grupa	☐	Wspólnota	☐				
Etap procesu RAP									
Projekt	☐	W trakcie realizacji RAP	☐	Po wdrożeniu RAP	☐				
Informacje dotyczące skarg									
Grunt:									
Informacje o skarżącym (lub przedstawiciel skarżącego)									
Imię Nazwisko					Podpis Skarżącego				
Numer telefonu									
Adres zamieszkania									
Wieś/Osada									
Preferowany kontakt	Telefon	☐	e-mail	☐	Poczta	☐	Osobiście	☐	
Szczegóły reklamacji									
<i>Dostęp do ziemi i zasobów</i>	<i>Uszkodzenie mienia prywatnego</i>	<i>Uszkodzenie infrastruktury lub społeczności majątek</i>	<i>Zmniejszenie lub utrata środków do życia</i>	<i>Wypadek</i>					

a) Ziemie	Ziemia	a) Drogi/kolej	a) Rolnictwo	a) Uraz
b) Uprawy	b) dom	b) Linie energetyczne/tel efoniczne	b) Hodowla zwierząt	b) Uszkodzenie mienia
c) Dom	c) zwierzęta gospodarskie	c) Źródła wody	c) Pszczelarstwo	c) Uszkodzenia inwentarza żywego
d) Plac handlowy	d) Środki utrzymania	d) Woda pitna	d) Handel na małą skalę	d) Inne
e) Inne:	e) Inne:	f) Inne	e) Inne:	
Odszkodowanie i uprawnienie (określić)	Spór o własność (Sprecyzować)	Wsparcie	Nabywanie gruntów (Sprecyzować)	dezinformacja lub brak informacji
		a) Opóźnienie w wypłacie		
		b) Niewłaściwa dystrybucja		
		c) Inne		
Inny:				
Protokolant: Oryginał - Skarżący: Kopia				

Dodatkowy arkusz mechanizmu rozpatrywania skarg grupowych

Informacje o grupie – Arkusz 2	
Imię Nazwisko	
Numer telefonu	
Adres zamieszkania	
Wieś/Osada	
Relacja z przedstawicielem skarżącego	
Imię Nazwisko	Podpis
Numer telefonu	Podpis

Informacje o grupie – Arkusz 2		
Adres zamieszkania		
Wieś/Osada		
Relacja z przedstawicielem skarżącego		
Imię Nazwisko		Podpis
Numer telefonu		
Adres zamieszkania		
Wieś/Osada		
Relacja z przedstawicielem skarżącego		
Imię Nazwisko		Podpis
Numer telefonu		
Adres zamieszkania		
Wieś/Osada		
Relacja z przedstawicielem skarżącego		
Imię Nazwisko		Podpis
Numer telefonu		
Adres zamieszkania		
Wieś/Osada		
Relacja z przedstawicielem skarżącego		

